

PSP

PROVISIONAL ANSWER KEY

Name of the Post Police Inspector (Unarmed), Class-2

Advertisement No 112/2018-19

Preliminary Test Held on 30/06/2019

Que. No. 1-300 GS

Publish Date 08/07/2019

Last Date to Send Suggestion (S) 16/07/2019

Note:-

- (1) All Suggestions are to be sent with reference to website published Question paper with Provisional Answer Key Only.
- (2) All Suggestions are to be sent in the given format only.
- (3) Candidate must ensure the above compliance.

(૧) ઉમેદવારે વાંધા-સૂચનો રજૂ કરવા વેબસાઇટ પર પ્રસિધ્ધ થયેલ નિયત નમૂનાનો ઉપયોગ કરવો.

(૨) ઉમેદવારોએ પોતાને પરીક્ષામાં મળેલ સીરીઝની પ્રશ્નપુસ્તિકામાં છપાયેલ પ્રશ્નક્રમાંક મુજબ વાંધા- સૂચનો રજૂ ન કરતા તમામ વાંધા-સૂચનો વેબસાઇટ પર પ્રસિધ્ધ થયેલ પપ્રોવિઝનલ આન્સર કીના પ્રશ્નક્રમાંક મુજબ અને તે સંદર્ભમાં રજૂ કરવા.

(૩) ઉમેદવારોએ ઉક્ત સૂચનાનું અચુક પાલન કરવું અન્યથા વાંધા-સૂચનો અંગે કરેલ રજૂઆતો ધ્યાને લેવાશે નહીં.

001. રાષ્ટ્રીય નાની બચત ફંડ (NSSF) બાબતે નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
- (A) તમામ નાની બચતોની રકમ ભારતના એકત્રિત ફંડમાં જમા કરવામાં આવે છે.
 (B) NSSF હેઠળના વ્યવહારો કેન્દ્રની રાજકોષીય ખાધને પ્રત્યક્ષ રીતે અસર કરતા નથી.
 (C) (A) અને (B) બંને
 (D) (A) અને (B) પૈકી કોઈ નહીં
002. નીચેના પૈકી કયું “બેરોજગારીની જાળ”ને સાચી રીતે વર્ણવે છે ?
- (A) મજબૂત આર્થિક વૃદ્ધિ છતાં રોજગારીની વૃદ્ધિમાં ઘટાડો થવો.
 (B) એવી પરિસ્થિતિ જ્યાં બેરોજગાર લોકો શ્રમમાં જોડાવા તૈયાર થતાં નથી.
 (C) એવી પરિસ્થિતિ જ્યાં મોટાભાગના કામદારો ઓછું વેતન આપતા અસંગઠિત ક્ષેત્રમાં કામે લાગેલા હોય.
 (D) એવી પરિસ્થિતિ જ્યાં ઊભી કરવામાં આવેલી નોકરીઓની સંખ્યા નોકરી-બજારમાં પ્રવેશ કરતા લોકોની સંખ્યા કરતા ઓછી હોય
003. ચલણના અવમૂલ્યનની નીચેના પૈકી કઈ સંભવિત અસર / અસરો છે ?
1. વિદેશી વિનિમય બજારોમાં ચલણના મૂલ્યમાં ઘટાડો.
 2. નિકાસની ઊંચી સ્પર્ધાત્મકતા
 3. ઊંચો ફૂગાવો
 4. આયાતની કિંમતમાં વધારો
- (A) ફક્ત 1 (B) ફક્ત 1, 2 અને 4
 (C) ફક્ત 2 અને 3 (D) 1, 2, 3 અને 4
004. ટેકાના ભાવ યોજના હેઠળ નીચેના પૈકી કઈ વસ્તુઓ પ્રાપ્ત કરવામાં આવે છે ?
1. કઠોળ
 2. બાગાયતી પાક
 3. તેલીબિયાં
 4. કપાસ
- (A) ફક્ત 1 અને 4 (B) ફક્ત 2 અને 3 (C) ફક્ત 1, 3 અને 4 (D) 1, 2, 3 અને 4
005. અસંગઠિત ક્ષેત્રના કામદારો માટેની સ્વાવલંબન પેન્શન યોજનાને સાથે ભેળવી દેવામાં આવી છે.
- (A) પ્રધાનમંત્રી જીવન જ્યોતિ વીમા યોજના (B) પ્રધાનમંત્રી ઉજ્જવલા યોજના
 (C) અટલ પેન્શન યોજના (D) નેશનલ ફેમીલી બેનિફિટ સ્કીમ
006. ફીસકલ રીસ્પોન્સીબીલીટી એન્ડ બજેટ મેનેજમેન્ટ એક્ટ (FRBM), 2003 બાબતે નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
- (A) આ અધિનિયમ લાવવા પાછળનો મુખ્ય આશય રાજકોષીય ખાધને ઓછી કરવાનો અને તેને નિયત મર્યાદાઓમાં રાખવાનો છે.
 (B) તે રાજકોષીય ખાધ તેમજ મહેસૂલી ખાધ બંને સાથે સંકળાયેલો છે.
 (C) (A) અને (B) બંને
 (D) (A) અને (B) પૈકી કોઈ નહીં
007. જોડકાં જોડો.
1. રાજકોષીય નીતિ a. માર્જિન મની
 2. ધિરાણનીતિ b. બેન્ક દર
 3. નાણાકીય નીતિ c. કર દર
- (A) 1 - a, 2 - c, 3 - b (B) 1 - c, 2 - a, 3 - b
 (C) 1 - c, 2 - b, 3 - a (D) 1 - b, 2 - a, 3 - c
008. તાજેતરમાં શરૂ કરવામાં આવેલી “સૌભાગ્ય યોજના” પૂરૂ પાડવા બાબતની છે.
- (A) વીજળી (B) વૃદ્ધ પેન્શન
 (C) યુવાનોને રોજગારી (D) આંતરજાતીય લગ્નોને પ્રોત્સાહન

001. Which of the following statements regarding National Small Savings Fund (NSSF) is/are correct ?
- (A) All small savings collections are credited to the Consolidated Fund of India.
 (B) The transactions under NSSF do not impact the fiscal deficit of the Centre directly.
 (C) Both (A) and (B)
 (D) Neither (A) nor (B)
002. Which of the following correctly describes the term 'Unemployment Trap'?
- (A) Fall in employment growth despite robust economic growth.
 (B) The situation where unemployed people are unwilling to join the labour force.
 (C) The situation where the majority of workers are employed in the low paying unorganised sector.
 (D) The situation where number of jobs created is less than the number of people entering the job market.
003. Which of the following is/are the likely implication/s of currency devaluation?
1. The decline in value of the currency in forex markets.
 2. Higher export competitiveness
 3. Higher inflation
 4. Rise in cost of imports.
- (A) 1 only
 (B) 1, 2 and 4 only
 (D) 1, 2, 3 and 4
 (C) 2 and 3 only
004. Which of the following items are procured under the Price Support Scheme?
1. Pulses
 2. Horticulture crops
 3. Oilseeds
 4. Cotton
- (A) 1 and 4 only
 (B) 2 and 3 only
 (C) 1, 3 and 4 only
 (D) 1, 2, 3 and 4
005. The Swavalamban Pension Scheme for the unorganized workers has been merged with _____ .
- (A) Pradhan Mantri Jeevan Jyoti Bima Yojana
 (B) Pradhan Mantri Ujjwala Yojana
 (C) Atal Pension Yojana
 (D) National Family Benefit Scheme
006. Which of the following statement/s is /are correct regarding Fiscal Responsibility and Budget Management (FRBM) Act, 2003 ?
- (A) The main purpose behind introducing this Act was to reduce and keep the fiscal deficit within fixed limits.
 (B) It is concerned with both fiscal as well as revenue deficit.
 (C) Both (A) and (B)
 (D) Neither (A) nor (B)
007. Match the *column*.
1. Fiscal Policy	a)	Margin Money
2. Credit Policy	b)	Bank rate
3. Monetary Policy	c)	Tax rate
- (A) 1 - a, 2 - c, 3 - b
 (B) 1 - c, 2 - a, 3 - b
 (C) 1 - c, 2 - b, 3 - a
 (D) 1 - b, 2 - a, 3 - c
008. The recently launched 'Saubhagya Yojana' is related to providing _____ .
- (A) electricity
 (B) old age pension
 (C) employment to youth
 (D) incentive to intercaste marriages

009. અલગ-અલગ દેશો વચ્ચે આર્થિક સંકલનની પ્રક્રિયામાં નીચેના પૈકી કયો સાચો ક્રમ છે ?
- (A) સહિયારું બજાર - મુક્ત વેપાર વિસ્તાર - આર્થિક સંપ - કસ્ટમ સંપ
 (B) મુક્ત વેપાર વિસ્તાર - સહિયારું બજાર - કસ્ટમ સંપ - આર્થિક સંપ
 (C) સહિયારું બજાર - મુક્ત વેપાર વિસ્તાર - કસ્ટમ સંપ - આર્થિક સંપ
 (D) મુક્ત વેપાર વિસ્તાર - કસ્ટમ સંપ - સહિયારું બજાર - આર્થિક સંપ
010. સરકારી અંદાજપત્રમાં મહેસૂલી ખાધ દ્વારા ભરપાઈ થાય છે.
1. ઉધાર 2. વિનિવેશ 3. કર આવક 4. પરોક્ષ કરવેરા
 (A) ફક્ત 1 અને 2 (B) ફક્ત 1 અને 4 (C) ફક્ત 3 અને 4 (D) ફક્ત 2 અને 4
011. નીચેના પૈકી કઈ આર્થિક આયોજનની મોટા પાયાની સિધ્ધિ નથી ?
- (A) રાષ્ટ્રીય આવકમાં વધારો (B) માથાદીઠ આવકમાં વધારો
 (C) ઔદ્યોગિકીકરણ (D) રોજગારી
012. નાણા આયોગ રાષ્ટ્રપતિને નીચેના પૈકી કઈ બાબતોમાં ભલામણો કરે છે ?
- (A) કેન્દ્ર અને રાજ્ય વચ્ચે કરવેરાની વહેંચણી (B) અનુદાન અને ધિરાણનાં ભાગલાં
 (C) (A) અને (B) બંને (D) (A) અને (B) પૈકી કોઈ નહીં
013. થી વધુ વાર્ષિક ટર્નઓવર ધરાવતાં તમામ વેપારી એકમોએ GST હેઠળ નોંધણી કરાવવી પડે છે.
- (A) રૂ. 5 લાખ (B) રૂ. 20 લાખ (C) રૂ. 40 લાખ (D) રૂ. 50 લાખ
014. 14મા નાણા આયોગે કેન્દ્રીય વિભાજનપાત્ર સામૂહિક કરવેરા નિધિમાં રાજ્યોનો હાલનો 32% નો હિસ્સો વધારીને કર્યો છે.
- (A) 35% (B) 39% (C) 42% (D) 50%
015. નીચેના પૈકી કઈ પંચવર્ષીય યોજનાનો હેતુ સૌ પ્રથમ વખત “સમાવર્તી વૃધ્ધિ” આપવામાં આવ્યો હતો ?
- (A) 9મી પંચવર્ષીય યોજના (B) 10મી પંચવર્ષીય યોજના
 (C) 11મી પંચવર્ષીય યોજના (D) 12મી પંચવર્ષીય યોજના
016. GSTને કારણે રાજ્ય સરકારોને થયેલી ખોટ કેન્દ્ર સરકાર વર્ષ માટે ભરપાઈ કરશે.
- (A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) કોઈ ભરપાઈ નહીં કરે
017. સંકલિત બાળવિકાસ સેવાઓ - ઈન્ટીગ્રેટેડ ચાઈલ્ડ ડેવલપમેન્ટ સર્વીસીઝ (ICDS) બાબતે નીચેના પૈકી કયાં વિધાનો સાચાં છે ?
1. 0 થી 6 વર્ષ વચ્ચેના વયજૂથના બાળકોનું પોષણ વિષયક અને સ્વાસ્થ્ય વિષયક સ્થિતિ સુધારવી.
 2. આ યોજના ગર્ભવતી અને ધાત્રી માતાઓને આવરી લે છે.
 3. ફક્ત 0 થી 12 વર્ષ વચ્ચેના વયજૂથના બાળકોને આવરી લે છે.
 4. ICDS કાર્યક્રમ 1975માં શરૂ કરવામાં આવ્યો હતો.
- (A) ફક્ત 1 અને 4 (B) ફક્ત 1, 2 અને 4 (C) ફક્ત 2, 3 અને 4 (D) ફક્ત 3 અને 4
018. નીચેના પૈકી કઈ યોજના આર્થિક રીતે પછાત વર્ગના સમુદાયને પૂરતી આવક ઊભી કરવા અને સ્વરોજગારી માટે વધારાના સાધન / સામગ્રી પૂરી પાડે છે ?
- (A) માનવ કલ્યાણ યોજના (B) માનવ વિકાસ યોજના (C) માનવ રોજગાર યોજના (D) માનવ શક્તિ યોજના
019. 1991ના આર્થિક સુધારાઓ બાબતે નીચેના પૈકી કયું સાચું નથી ?
- (A) રાજકોષીય સુધારા મારફતે સમગ્રલક્ષી આર્થિક સ્થિરતા
 (B) નિકાસને ઉત્તેજન પૂરું પાડવા વેપારનીતિમાં સુધારાઓ
 (C) નાણાકીય ક્ષેત્રો તેમનું પ્રદર્શન સુધારે તે માટે તેમાં સુધારાઓ
 (D) વસ્તી વિસ્ફોટ ઓછો કરવા માટે વ્યાપક વસ્તીનીતિ

009. Which of the following is the correct sequence in the process of economic integration between different countries?
- (A) Common market-free trade area- economic union –custom union
 (B) Free trade area- common market- custom union- economic union
 (C) Common market- free trade area- custom union-economic union
 (D) Free trade area- custom union- common market- economic union
010. In government budget Revenue deficit gets financed by ____ .
1. Borrowing 2. Disinvestment 3. Tax Revenue 4. Indirect tax
- (A) 1 and 2 only (B) 1 and 4 only (C) 3 and 4 only (D) 2 and 4 only
011. Which of the following has not been the achievement of economic planning in a big way?
- (A) Rise in National income (B) Increase in per capita income
 (C) Industrialisation (D) Employment
012. The Finance Commission makes recommendations to the President in which of the following matters?
- (A) Distribution of taxes between the Centre and States
 (B) The division of grants in aid and loans
 (C) Both (A) and (B)
 (D) Neither (A) nor (B)
013. All business units with annual turnover exceeding _____ lakhs have to be registered under GST.
- (A) INR 5 Lakhs (B) INR 20 Lakhs (C) INR 40 Lakhs (D) INR 50 lakhs
014. The 14th Finance Commission has enhanced the share of the States in the central divisible pool of taxes from the current 32% to _____ .
- (A) 35% (B) 39% (C) 42% (D) 50%
015. In which Five-Year Plan was the objective of 'Inclusive Growth' given for the first time ?
- (A) 9th Five-Year Plan (B) 10th Five-Year Plan
 (C) 11th Five-Year Plan (D) 12th Five-Year Plan
016. Central Government will compensate the loss of State Governments due to GST for _____ years.
- (A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) No compensation
017. Which of the following statements are correct regarding the Integrated Child Development Services (ICDS) ?
1. Improve the nutritional and health status of children in the age group of 0 to 6 years.
 2. The scheme covers pregnant and lactating mothers.
 3. Only children belonging to the age group of 0 to 2 years are covered
 4. ICDS programme was launched in 1975
- (A) 1 and 4 only (B) 1, 2 and 4 only (C) 2, 3 and 4 only (D) 3 and 4 only
018. Which among the following schemes provides additional tools/equipment to the economically backward class community to generate adequate income and self-employment?
- (A) Manav Kalyan Yojana (B) Manav Vikas Yojana
 (C) Manav Rojgar Yojana (D) Manav Shakti Yojana
019. Which of the following is NOT correct about economic reforms of 1991 ?
- (A) Macroeconomic stabilization through fiscal correction
 (B) Trade policy reforms to provide stimulus to exports
 (C) Financial sector reforms to improve its performance
 (D) Massive population policy to reduce population explosion

020. ભારતની આયાત-નિકાસ (EXIM) બેંકનું નીચેના પૈકી કયું કાર્ય નથી ?
 (A) વસ્તુઓ અને સેવાઓની આયાત અને નિકાસ માટે ધિરાણ પૂરું પાડવું.
 (B) ગુણવત્તાની ખાતરી માટે નિકાસની વસ્તુઓનું નિરીક્ષણ
 (C) વિદેશમાં સંયુક્ત સાહસોને ધિરાણ
 (D) વિદેશમાં સંયુક્ત સાહસની હિસ્સા મૂડીમાં ફાળો આપવા માટે ભારતીય પક્ષકારોને લોન આપવી
021. કુગાવાને કરવેરાનું પ્રતિક્રિયાશીલ સ્વરૂપ તરીકે વર્ણન કરવામાં આવે છે, કારણ કે
 (A) તે નિકાસને અસર કરે છે અને આયાતને આકર્ષક બનાવે છે.
 (B) તે ચલણના અવમૂલ્યન તરફ દોરી જાય છે.
 (C) તે મંદી સર્જી શકે છે.
 (D) તે ગરીબ અને નિર્ભણ વર્ગોને વધુ અસર કરે છે.
022. સ્થૂળ જન્મદર (ક્રૂડ બર્થ રેટ) વર્ષમાં દીઠ જીવિત જન્મની સંખ્યાની માપણી કરે છે.
 (A) વસ્તીના 100 (B) વસ્તીના 1000
 (C) વસ્તીના 10,00,000 (D) ઉપરોક્ત પૈકી કોઈ નહીં
023. આઝાદ ભારતના અર્થતંત્ર સંદર્ભે, નીચેના પૈકી કઈ ઘટના સૌથી વહેલી ઘટી હતી ?
 (A) વીમા કંપનીઓનું રાષ્ટ્રીયકરણ (B) સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાનું રાષ્ટ્રીયકરણ
 (C) બેન્કીંગ નિયમન અધિનિયમ ઘડાયો (D) પ્રથમ પંચવર્ષીય યોજનાની રજૂઆત
024. કયા વાર્ષિક અંદાજપત્રમાં ગુજરાતે સૌ પ્રથમ વખત “જેન્ડર બજેટ” રજૂ કર્યું ?
 (A) 2005-06 (B) 2014-15 (C) 2015-16 (D) 2016-17
025. ખાનગી બેન્કીંગમાં ટકા સીધું વિદેશી રોકાણ (FDI)ની મંજૂરી આપવામાં આવી છે.
 (A) 100 (B) 49 (C) 74 (D) 26
026. GST બાબતે નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
 (A) વિજય કેલકરની અધ્યક્ષતા હેઠળ ટાસ્કફોર્સે GSTની અમલવારી માટેનો માર્ગ તૈયાર કર્યો.
 (B) GSTએ તમામ પરોક્ષ કરવેરાઓનું સ્થાન લીધું છે.
 (C) (A) અને (B) બંને
 (D) (A) અને (B) પૈકી કોઈ નહીં
027. ઉરૂગ્વે મંત્રણાઓ નીચેના પૈકી કોની સાથે સંકળાયેલી છે ?
 (A) પ્રશુલ્ક / જકાતના પગલાંઓ (B) બિન પ્રશુલ્ક / જકાતના પગલાંઓ
 (C) (A) અને (B) બંને (D) (A) અને (B) પૈકી કોઈ નહીં
028. બેન્કોએ તેઓની હાથ ઉપરની રોકડ અને કુલ અસ્કયામતો વચ્ચેનો ચોક્કસ ગુણોત્તર જાળવવાનો હોય છે જેને કહે છે.
 (A) CLR (રોકડ પ્રવાહિતાનું પ્રમાણ) (B) SLR (કાયદામાન્ય પ્રવાહિતાનું પ્રમાણ)
 (C) SBR (કાયદામાન્ય બેન્ક પ્રમાણ) (D) CBR (કેન્દ્રીય બેન્ક પ્રમાણ)
029. વધારાનું મહેસૂલ પ્રાપ્ત કરવા માટે લગાડવામાં આવતાં હંગામી વેરાને કહે છે.
 (A) સેસ (B) દંડ
 (C) સરચાર્જ (D) ઉપરોક્ત પૈકી કોઈ નહીં
030. 2019-20ના અંદાજપત્રમાં સરકારી ખર્ચની સૌથી મોટી બાબત કઈ છે ?
 (A) લોનની ચૂકવણી (B) સંરક્ષણ ખર્ચ
 (C) કેન્દ્રીય આયોજનનો ખર્ચ (D) કરવેરાઓ અને ફીમાં રાજ્યોનો હિસ્સો
031. ખેડૂતોની આવક બમણી કરવાનાં હેતુના સંદર્ભે નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં નથી ?
 1. લક્ષ્યાંક વર્ષ 2022-23 છે.
 2. વાસ્તવિક આવક બમણી કરવાની છે.
 3. ફક્ત ખેતીમાંથી થતી આવકને બમણી કરવાની છે.
 4. આ હેતુને સિધ્ધ કરવા માટે ખેતીના માર્ગાન્તરને પ્રોત્સાહિત કરવાનું છે.
 (A) ફક્ત 1, 3 અને 4 (B) ફક્ત 2 અને 4 (C) ફક્ત 3 (D) ફક્ત 1 અને 3

020. Which of the following is NOT a function of the EXIM Bank of India?
 (A) Financing of export and import of goods and services
 (B) Inspection of exported goods for quality assurance
 (C) Financing of joint ventures in foreign countries
 (D) Loans to Indian parties for contributing to share capital of joint ventures abroad
021. Inflation is described as a regressive form of taxation because _____.
 (A) It affects exports and makes imports attractive
 (B) It leads to devaluation of the currency
 (C) It may cause recession
 (D) It affects the poor and vulnerable sections more
022. The crude birth rate measures the number of live births during a year per _____.
 (A) 100 of population (B) 1000 of population
 (C) 10,00,000 of population (D) None of these
023. In the context of independent India's economy, which one of the following was the earliest event to take place?
 (A) Nationalization of Insurance companies
 (B) Nationalization of State Bank of India
 (C) Enactment of Banking Regulation Act
 (D) Introduction of First Five-Year Plan
024. In which yearly budget, Gujarat introduced Gender budget for the first time?
 (A) 2005-06 (B) 2014-15 (C) 2015-16 (D) 2016-17
025. In private banking _____ percent Foreign Direct Investment (FDI) has been allowed.
 (A) 100 (B) 49 (C) 74 (D) 26
026. Which of the following statements is correct regarding to GST?
 (A) The task force under the chairmanship of Vijay Kelkar paved the way for implementing GST
 (B) GST has replaced all indirect taxes.
 (C) Both (A) and (B)
 (D) Neither (A) nor (B)
027. Uruguay Round of negotiations are concerned with which among the following?
 (A) Tariff Measures (B) Non-Tariff Measures
 (C) Both (A) and (B) (D) Neither (A) nor (B)
028. The banks are required to maintain a certain ratio between their cash on hand and total assets, this is called _____.
 (A) CLR (central liquid reserve) (B) SLR (statutory liquidity ratio)
 (C) SBR (statutory bank ratio) (D) CBR (central bank reserve)
029. The temporary tax levied to obtain additional revenue is called _____.
 (A) Cess (B) Penalty
 (C) Surcharge (D) None of the above
030. Which is the biggest item of government expenditure in Budget 2019-20?
 (A) Loan repayment (B) Defence expenditure
 (C) Expenditure on central plans (D) Share of the states in taxes and fees
031. Which of the statements is / are NOT correct in context of doubling the farmers' income objective?
 1) The target year is 2022-23
 2) It is real income which is to be doubled
 3) Income from cultivation alone is to be doubled
 4) Diversification of agriculture is to be promoted to achieve this objective
 (A) 1, 3 and 4 only (B) 2 and 4 only
 (C) 3 only (D) 1 and 3 only

032. એક સાથે બેવડી ખાધની સમસ્યાનો અર્થ એ થાય છે કે દેશ ધરાવે છે.
 (A) ઊંચી રાજકોષિય ખાધ અને ઊંચી ચાલુ ખાતાની ખાધ
 (B) ઊંચી રાજકોષિય ખાધ અને ઊંચી મહેસૂલી ખાધ
 (C) ઊંચી રાજકોષિય ખાધ અને ઊંચી શાસકીય ખાધ
 (D) ઊંચી રાજકોષિય ખાધ અને ઊંચી પ્રાથમિક ખાધ
033. ભારતમાં NABARD ને પુનઃ ધીરાણ પૂરું પાડતું નથી.
 1. શેડ્યુલ્ડ વાણિજ્ય બેન્કો
 2. પ્રાદેશિક ગ્રામિણ બેન્કો
 3. આયાત-નિકાસ બેન્ક
 4. રાજ્ય જમીન વિકાસ બેન્ક
 (A) ફક્ત 1, 2 અને 3 (B) ફક્ત 2, 3 અને 4 (C) ફક્ત 3 (D) 1, 2, 3 અને 4
034. ભારત સરકારની સાગરમાળા પહેલ બાબતે નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
 1. આ પહેલનો હેતુ દેશના 7,500 કિ.મી. લાંબા દરીયાકાંઠા, 14,500 કિ.મી. લાંબા સંભવિત નાવ્ય જળમાર્ગો અને મુખ્ય આંતરરાષ્ટ્રીય દરીયાઈ વેપાર માર્ગોના વ્યૂહાત્મક સ્થાનોના સામંજસ્ય દ્વારા બંદર-વિકાસને પ્રોત્સાહિત કરવું.
 2. સાગરમાળા કાર્યક્રમ હેઠળ નક્કી કરેલાં પ્રોજેક્ટને સાગરમાળા વિકાસ કંપની (સાગરમાળા ડેવલપમેન્ટ કંપની) (SDC) ઈક્વીટી ટેકો પૂરો પાડશે.
 3. સાગરમાળા પ્રોજેક્ટની અમલવારી સંપૂર્ણપણે નૌપરિવહન મંત્રાલય (Ministry of Shipping) દ્વારા કરવામાં આવશે.
 (A) 1, 2 અને 3 (B) ફક્ત 1 (C) ફક્ત 1 અને 2 (D) ફક્ત 2 અને 3
035. ભારતની હાલમાં કાર્યરત “આધાર” યોજના આયોજન પંચની માટેની ભલામણો ઉપર આધારીત છે.
 (A) મલ્ટી-એપ્લીકેશન ડેટા (B) સીન્ક્રોનાઈઝ્ડ ડેટા કાર્ડ
 (C) કોલેટરલ સ્માર્ટ કાર્ડ (D) ઉપરોક્ત પૈકી કોઈ નહીં
036. સાહસ મૂડી (વેન્યર કેપીટલ)નો શું અર્થ થાય છે ?
 (A) ઉદ્યોગોને પૂરી પાડવામાં આવતી ટૂંકા સમયગાળા માટેની મૂડી.
 (B) નવા ઉદ્યોગ સાહસિકોને પૂરી પાડવામાં આવતી લાંબા સમયગાળાની શરૂઆતની મૂડી (સ્ટાર્ટ-અપ કેપીટલ)
 (C) નુકસાનીના સમયમાં ઉદ્યોગોને પૂરા પાડવામાં આવતાં નાણા.
 (D) ઉદ્યોગોને ફેરબદલી અને નવીનીકરણ માટે પૂરા પાડવામાં આવતાં નાણા.
037. વિવિધ સમિતિઓ દ્વારા ભારતમાં ગરીબી રેખા હેઠળની (BPL) વસ્તીના આપવામાં આવેલ આંકડાઓ બાબતે જોડકાં જોડો.

સમિતિ	(બીપીએલ વસ્તી)
a. તેંડુલકર સમિતિ	1. 50%
b. એન. સી. સક્સેના સમિતિ	2. 77%
c. અર્જુન સેન ગુપ્તા સમિતિ	3. 37%

 (A) a - 3, b - 1, c - 2 (B) a - 1, b - 2, c - 3
 (C) a - 2, b - 3, c - 1 (D) a - 2, b - 1, c - 3
038. આંતરરાષ્ટ્રીય તરલતાની સમસ્યા ની બિન-ઉપલબ્ધતા સાથે સંબંધ ધરાવે છે.
 (A) વસ્તુઓ અને સેવાઓ (B) સોનુ અને ચાંદી
 (C) ડૉલર અને બીજાં મજબૂત ચલણો (હાર્ડ કરન્સીઝ) (D) નિકાસપાત્ર અધિશેષ
039. “જૈવવિવિધતા” બાબતે નીચેના પૈકી કયા વિધાનો સાચાં છે ?
 1. તે ઉત્તર ધ્રુવપ્રદેશ તરફ જતાં વધે છે.
 2. તે ઉત્તર ધ્રુવપ્રદેશ તરફ જતાં ઘટે છે.
 3. તે વિષુવવૃત્ત તરફ જતાં વધે છે.
 4. તે વિષુવવૃત્ત તરફ જતાં ઘટે છે.
 (A) ફક્ત 1 અને 4 (B) ફક્ત 1 અને 3
 (C) ફક્ત 2 અને 3 (D) ફક્ત 2 અને 4

032. The twin deficit problem means a country having _____ .
 (A) High fiscal deficit and high current account deficit
 (B) High fiscal deficit and high revenue deficit
 (C) High fiscal deficit and high governance deficit
 (D) High fiscal deficit and high primary deficit
033. In India, NABARD does not provide refinance to _____ .
 1. Scheduled commercial banks
 2. Regional rural banks
 3. Export-import bank
 4. State land development banks
 (A) 1, 2 and 3 only (B) 2, 3 and 4 only
 (C) 3 only (D) 1, 2, 3 and 4
034. Which of the following statements is/are correct regarding Government of India's Sagarmala initiative?
 1. The initiative aims at promoting port-led development by harnessing the country's 7, 500-km-long coastline, 14,500 km of potentially navigable waterways and strategic locations on key international maritime trade routes.
 2. Sagarmala Development Company (SDC) will provide equity support for projects identified under Sagarmala programme.
 3. The implementation of the Sagarmala projects is done solely by the Ministry of Shipping.
 (A) 1, 2 and 3 (B) 1 only
 (C) 1 and 2 only (D) 2 and 3 only
035. The ongoing 'Aadhaar' scheme of India is based on the recommendations of the Planning Commission for _____ .
 (A) Multi-Application Data (B) Synchronized Data Card
 (C) Collateral Smart Card (D) None of these
036. What does venture capital mean?
 (A) A short-term capital provided to industries
 (B) A long-term start-up capital provided to new entrepreneurs
 (C) Funds provided to industries at times of incurring losses
 (D) Funds provided for replacement and renovation of industries
037. Match the following in reference to the BPL population in India as projected by the different committees.

<u>(Committee)</u>	<u>(BPL Population)</u>
a. Tendulkar Committee	1. 50%
b. NC Saxena Committee	2. 77%
c. Arjun Sen Gupta Committee	3. 37%
(A) a - 3, b - 1, c - 2	(B) a - 1, b - 2, c - 3
(C) a - 2, b - 3, c - 1	(D) a - 2, b - 1, c - 3
038. The problem of international liquidity is related to the non-availability of _____ .
 (A) Goods and services (B) Gold and silver
 (C) Dollars and other hard currencies (D) Exportable surplus
039. Which of the following statements regarding 'Biodiversity' are correct?
 1. It increases towards the Arctic region
 2. It decreases towards the Arctic region
 3. It increases towards the Equator
 4. It decreases towards the Equator
 (A) 1 and 4 only (B) 1 and 3 only
 (C) 2 and 3 only (D) 2 and 4 only

040. રિમોટ સેન્સિંગ એ વિવિધ રંગોમાં પૃથ્વીની સપાટીની છબીઓ મેળવવા વિશે છે, તેમ છતાં ને કારણે વાદળી ક્ષેત્રને ટાળવું સામાન્ય છે.
 (A) ટૂંકી તરંગ લંબાઈ (B) પાણી સાથે ગૂંચવણ
 (C) મોટી પ્રકીર્ણન અસર (D) ઉપરોક્ત પૈકી કોઈ નહીં
041. ચંદ્રમિશન, ચંદ્રયાન-1 નું અનુગામી ચંદ્રયાન-2 નો સમાવેશ કરશે.
 (A) ઓર્બિટર સ્પેસક્રાફ્ટ (B) ઓર્બિટર અને રોવર
 (C) લેન્ડર સાથેનું ઓર્બિટર અને રોવર (D) લેન્ડર સાથેનું માનવસહ ઓર્બિટર
042. મોબાઈલ ટાવર છોડે છે.
 (A) B કિરણો (B) R કિરણો
 (C) X કિરણો અને B કિરણો (D) વીજચુંબકીય કિરણોત્સર્ગ
043. ચેન-રીએક્શન ટકાવી રાખવા માટે યુરેનિયમનું કયું આઈસોટોપ ક્ષમતા ધરાવે છે ?
 (A) U-245 (B) U-235 (C) U-225 (D) U-230
044. તાજેતરમાં સફળતાપૂર્વક હાથ ધરવામાં આવેલા એન્ટી-સેટેલાઈટ મિસાઈલ પરિક્ષણ ભારતને આવકાશમાં દુશ્મન સેટેલાઈટનો નાશ કરવાની ક્ષમતા ધરાવતો વિશ્વનો દેશ બનાવે છે.
 (A) ચોથો (B) પ્રથમ (C) ત્રીજો (D) પાંચમો
045. ધુમાડાનો સંકેત છે.
 (A) લાંબા અંતરના સંદેશાવ્યવહારના સૌથી જુના સ્વરૂપો પૈકીનું એક છે.
 (B) માર્ઈકોવેવ ઓવનમાં વપરાતી અદ્યતન ટેકનોલોજી છે.
 (C) (A) અને (B) બંને
 (D) (A) અને (B) પૈકી કોઈ નહીં
046. MOOCs પૂરું પાડે છે.
 (A) વિદ્યાર્થીઓને સર્વોત્તમ ગુણવત્તાવાળા ઈ-લર્નીંગના સાધનો (B) બેન્કોને વ્યવહારોનું પ્લેટફોર્મ
 (C) સરકારી કચેરીઓમાં માલની ખરીદી (D) ગ્રાહકોથી દુકાનદારોને નાણાનું હસ્તાંતરણ
047. ઈન્ફારેડ અને જોઈ શકાય તેવી સેટેલાઈટ છબીઓ કદાચ પૂરી પાડી શકે.
 (A) વાદળની જાડાઈ અને ઊંચાઈ નક્કી કરવા માટેની પધ્ધતિ (B) સૂકા અને ભીના વાદળો વચ્ચેનો ભેદ પારખવાની પધ્ધતિ
 (C) કૃત્રિમ વર્ષા માટે યોગ્ય વાદળો ઓળખવા માટેની પધ્ધતિ (D) “નવા” અને “જુના” વાદળો વચ્ચે ભેદ પારખવાની પધ્ધતિ
048. સેમિકન્ડક્ટર સબસ્ટ્રેટમાંથી ઈન્ટીગ્રેટેડ સરકીટોનું સર્જન કરવા માટે વપરાતી મૂળભૂત પ્રક્રિયા કઈ છે ?
 (A) લિથોગ્રાફી (B) ફોટો પેટર્નીંગ (C) નિવારણ (D) સંલગ્નતા
049. જૈતાપુર પરમાણુ ઊર્જા મથક પૂર્ણ થતાં તે વિશ્વનું સૌથી મોટું પરમાણુ ઊર્જા મથક બનશે. તે કેટલા પરમાણુ રીએક્ટરો ધરાવતું હશે અને તેની સંચયક્ષમ ક્ષમતા કેટલી હશે ?
 (A) સાત, 8200 MW (B) ચાર, 8500 MW (C) પાંચ, 8900 MW (D) છ, 9900 MW
050. આર્ટીફિશીયલ ન્યૂરલ નેટવર્ક શું છે ?
 (A) તે માનવમગજની પ્રતીકૃતીરૂપ કમ્પ્યુટર નેટવર્ક છે.
 (B) તે ઉદાહરણ દ્વારા સમસ્યા ઉકેલવાનું શીખતું કમ્પ્યુટર નેટવર્ક છે.
 (C) (A) અને (B) બંને
 (D) (A) અને (B) પૈકી કોઈ નહીં
051. ડી.આર.ડી.ઓ. (DRDO) નું Rustom-2 પ્રોગ્રામ શું છે ?
 (A) તે ‘લોંગ એન્ડયોરન્સ’ વાળું માનવરહિત હવાઈ વાહન છે.
 (B) તે વિકાસ હેઠળની એન્ટી ટેન્ક મિસાઈલ છે.
 (C) તે વિકાસ હેઠળનું આઈ.જે.ટી. છે.
 (D) તે વિકાસ હેઠળની સુપરસોનિક સપાટીથી હવાની (surface to air) મિસાઈલ છે.

040. Remote sensing is all about acquiring images of Earth surface in different colors. It is however very common to avoid blue region due to _____ .
(A) Shorter wavelength (B) Confusion with water
(C) Large Scattering effect (D) None of the above
041. Chandrayaan-2, the successor to Chandrayaan-1, mission to moon, shall comprise _____ .
(A) An orbiter spacecraft (B) An orbiter and a rover
(C) An orbiter with lander and rover (D) A manned orbiter with lander
042. Mobile towers releases _____ .
(A) B Rays (B) R Rays
(C) X Rays and B rays (D) Electromagnetic Radiation
043. Which isotope of Uranium has the capacity to sustain the chain reaction?
(A) U-245 (B) U-235 (C) U-225 (D) U-230
044. Recently, India successfully conducted anti-satellite missile test which makes it the world's _____ country capable of destroying an enemy satellite in the space.
(A) Fourth (B) First (C) Third (D) Fifth
045. Smoke Signal is _____ .
(A) One of the oldest forms of long-distance communication
(B) Latest technology used in microwave ovens
(C) Options (A) and (B) both are correct
(D) Neither (A) nor (B)
046. MOOCs provide _____ .
(A) Best quality e-learning resources to students
(B) Transaction platform to the banks
(C) Purchases of goods in the government offices
(D) Money transfer from the customers to shopkeepers
047. Infrared and visible satellite images might provide _____ .
(A) A way of determining cloud thickness and altitude
(B) A way of distinguishing between wet and dry clouds.
(C) A way of identifying clouds suitable for cloud seeding.
(D) A way of distinguishing between "new" and "old" clouds.
048. What is the fundamental process used for creating Integrated Circuits from semiconductor substrate?
(A) Lithography (B) Photo-patterning (C) Desilting (D) Adhesion
049. Jaitapur Nuclear Power Park would be the world's largest nuclear power plant once completed. How many nuclear reactors would it have and what would be their cumulative capacity?
(A) Seven, 8200 MW (B) Four, 8500 MW (C) Five, 8900 MW (D) Six, 9900 MW
050. What is an Artificial Neural Network?
(A) It is computer network modelled on human brain
(B) It is computer network that learns problem solving by example
(C) Both (A) and (B)
(D) Neither (A) nor (B)
051. What is the Rustom-2 programme of DRDO?
(A) It is a Long Endurance UAV (Unmanned Arial Vehicle)
(B) It is an antitank missile under development
(C) It is a IJT under development
(D) It is a Supersonic surface to air missile under development.

052. USB એટલે
- (A) યુનિવર્સલ સોર્સ બસ (B) યુનિવર્સલ સીરીઝ બસ
(C) યુનિવર્સલ સીરીયલ બસ (D) અલ્ટ્રા સીરીયલ બસ
053. વર્ષ 2017માં ડી.આર.ડી.ઓ. (DRDO)એ “મુન્ત્રા” - MUNTRA વિકસાવ્યું જે માનવરહિત રીમોટ ઓપરેટીંગ છે.
- (A) ટેન્ક (B) વિમાન
(C) મિસાઈલ (D) ડ્રોન
054. રાષ્ટ્રીય ટેકનોલોજી દિવસ 11મી મે ના રોજ શા માટે મનાવવામાં આવે છે ?
- (A) પોખરણ ખાતે પરમાણુ પરીક્ષણને સફળતાપૂર્વક હાથ ધરી ભારતે એક મોટી તકનીકી સિધ્ધિ હાંસલ કરી.
(B) પોખરણ ખાતે મિસાઈલ પરીક્ષણને સફળતાપૂર્વક હાથ ધરી ભારતે એક મોટી તકનીકી સિધ્ધિ હાંસલ કરી.
(C) શ્રી હરિકોટા ખાતે ઉપગ્રહ પ્રક્ષેપણ વાહન પરીક્ષણને સફળતાપૂર્વક હાથ ધરી ભારતે એક મોટી તકનીકી સિધ્ધિ હાંસલ કરી.
(D) કર્ણાટકમાં પરમાણુ માનવરહિત રીમોટ વાહન પરીક્ષણને સફળતાપૂર્વક હાથ ધરી ભારતે એક મોટી તકનીકી સિધ્ધિ હાંસલ કરી.
055. કયા ઉપગ્રહને “ડુવાઈ” (વામન) ઉપગ્રહના દરજ્જે ઉતારવામાં આવ્યો ?
- (A) પ્લુટો (B) મંગળ (C) પૃથ્વી (D) શુક્ર
056. નીચેના પૈકી કયું ભારતમાં સંભવિત શેલ ગેસ બેઝીન નથી ?
- (A) મહાનદી બેઝીન (B) ખંભાત બેઝીન (C) કિષ્ણા-ગોદાવરી બેઝીન (D) દામોદર બેઝીન
057. તાજેતરમાં ચાંદીપુર, ઓરિસ્સા ખાતે “HELINA”નું પરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું. તે શેના લગતું છે ?
- (A) મલ્ટી બેરલ ટેન્ક (B) એન્ટી ટેન્ક ગાઈડેડ મિસાઈલ
(C) એડવાન્સ્ડ ગન (D) રડાર હેલીકોપ્ટર
058. વિટામીન D સંશ્લેષણ બાબતે નીચેના પૈકી કયા વિધાનો સાચાં છે ?
1. વિટામીન D પારજાંબલી પ્રકાશ દ્વારા ચામડીમાં ઉત્પન્ન થાય છે.
 2. વિટામીન D નું ઊંચું પ્રમાણ વધુ રોગગ્રસ્ત હોવા સાથે સંકળાયેલું છે.
 3. સૂર્ય પ્રકાશને વધારે પડતા વિટામીન D ને ઉત્પન્ન કરતાં અટકાવવા માટે શરીરમાં કોઈ પધ્ધતિ નથી.
- (A) ફક્ત 1 અને 2 (B) ફક્ત 1 અને 3
(C) ફક્ત 2 અને 3 (D) 1, 2 અને 3
059. GAGAN સેટેલાઈટ નેવીગેશન કાર્યક્રમથી નીચેના પૈકી કયા લાભો પ્રાપ્ત થવાની અપેક્ષા છે ?
1. ભૂસ્તરશાસ્ત્રીય
 2. ભૌગોલિક માહિતી સંગ્રહ
 3. સ્થળ આધારિત સેવાઓ
 4. નેવીગેશન અને સલામતીમાં વધારો
- (A) ફક્ત 1 અને 2 (B) ફક્ત 3 અને 4
(C) ફક્ત 1 અને 3 (D) 1, 2, 3 અને 4
060. નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
- (A) ઉદ્યોગમાં બાયોટેકનોલોજીના ઉપયોગને સફેદ બાયોટેકનોલોજી તરીકે ગણવામાં આવે છે, તે ઔદ્યોગિક પ્રક્રિયાઓને સુધારે છે અને નવા ઉત્પાદનોનું સર્જન કરે છે.
(B) બ્લ્યુ બાયોટેકનોલોજી જલીય પર્યાવરણ સાથે ઊર્જાના નવા સ્ત્રોતો ઊભા કરવા અને નવી દવાઓ વિકસાવવા સંકળાયેલું છે.
(C) (A) અને (B) બંને
(D) (A) અને (B) પૈકી કોઈ નહીં

052. USB stands for _____.
(A) Universal Source Bus (B) Universal Series Bus
(C) Universal Serial Bus (D) Ultra Serial Bus
053. In the year 2017, DRDO developed “Muntra”, which is basically an unmanned remote operating _____.
(A) tank (B) plane
(C) missile (D) drone
054. Why National Technological Day is celebrated on 11th May?
(A) India achieved a major technological breakthrough by successfully carrying out nuclear test at Pokhran.
(B) India achieved a major technological breakthrough by successfully carrying out first missile test at Pokhran.
(C) India achieved a major technological breakthrough by successfully carrying out satellite launch vehicle test at Sriharikota.
(D) India achieved a major technological breakthrough by successfully carrying out nuclear unmaned remote vehicle test in Karnataka
055. Which planet was downgraded to ‘dwarf’ planet status?
(A) Pluto (B) Mars
(C) Earth (D) Venus
056. Which of the following is NOT a prospective shale gas basin in India?
(A) Mahanadi basin (B) Cambay basin
(C) Krishna-Godavari basin (D) Damodar basin
057. Recently “HELINA” was tested in Chandipur, Odisha. What does it refer to?
(A) Multi Barrel tank (B) Anti tank Guided Missile
(C) Advanced gun (D) Radar Helicopter
058. Which of the following statements are correct about Vitamin D Synthesis?
1. Vitamin D is produced in the skin by ultraviolet light.
2. Higher levels of Vitamin D are associated with higher morbidity.
3. Body has no mechanism to prevent sunlight from producing too much Vitamin D.
(A) 1 and 2 only (B) 1 and 3 only
(C) 2 and 3 only (D) 1, 2 and 3
059. Which of the following benefits are expected from GAGAN satellite navigation programme ?
1. Geodynamics
2. Geographic Data Collection
3. Location based Services
4. Navigation and Safety Enhancement
(A) 1 and 2 only (B) 3 and 4 only
(C) 1 and 3 only (D) 1, 2, 3 and 4
060. Which of the following statements is/are correct?
(A) The use of Biotechnology in industry is regarded as white biotechnology, it helps to improve industrial process and create new products.
(B) Blue biotechnology deals with aquatic environment to generate new sources of energy and develop new drugs.
(C) Both (A) and (B)
(D) Neither (A) nor (B)

661. નીચેના પૈકી કઈ જોડીઓ સાચી રીતે જોડાયેલી છે ?
- ભારે પાણી (હેવી વોટર) - તે એક અથવા વધુ ડ્યુટેરિયમ અણુઓ સાથે બંધાયેલા ઓક્સિજનમાંથી બનાવવામાં આવે છે.
 - તંતુસામગ્રી/આણ્વિક સામગ્રી (ફીસાઈલ) - તેને કોઈપણ પૂર્વ રૂપાંતરની જરૂર નથી.
 - ફીઝનેબલ સામગ્રી - પરમાણુ ફીશન પૂર્વે રૂપાંતર થવું જરૂરી છે.
 - થર્મલ રીએક્ટર - આ રીએક્ટરો ચેઈન પ્રતિક્રિયા હાથ ધરવા માટે ઝડપી ગતિશીલ ન્યુટ્રોનનો ઉપયોગ કરે છે.
- (A) 1, 2, 3 અને 4 (B) ફક્ત 1, 2 અને 3
(C) ફક્ત 2 અને 4 (D) ફક્ત 1, 2 અને 4
662. આંતરરાષ્ટ્રીય અવકાશ મથક બાબતે નીચેના પૈકી કયા વિધાનો સાચાં છે ?
- આંતરરાષ્ટ્રીય અવકાશ મથક એક વિશાળ અવકાશયાન છે.
 - તે ચંદ્રની ફરતે ભ્રમણ કરે છે.
 - અવકાશ મથકની ભ્રમણકક્ષા પૃથ્વીથી આશરે 400 કિ.મી. ઉપર છે.
 - અવકાશ મથકનો પહેલા ખંડ/ટૂકડાનું રશિયાએ 2008માં પ્રક્ષેપણ કર્યું હતું.
- (A) ફક્ત 1 અને 3 (B) ફક્ત 2 અને 4 (C) ફક્ત 1, 2 અને 3 (D) 1, 2, 3 અને 4
663. નીચેના પૈકી કયા વિધાનો સાચાં છે ?
- PSLV એ GSLV કરતાં જુનું છે.
 - GSLV અવકાશમાં વધારે ભાર ઊંચકવાની ક્ષમતા ધરાવે છે.
 - PSLV બે તબક્કાઓ ધરાવે છે અને GSLV ચાર તબક્કાઓ ધરાવે છે.
 - GSLV રોકેટ તેના અંતિમ તબક્કામાં કાયોજેનિક એન્જીનોનો ઉપયોગ કરે છે.
- (A) ફક્ત 1, 2 અને 4 (B) ફક્ત 1, 2 અને 3 (C) ફક્ત 2, 3 અને 4 (D) 1, 2, 3 અને 4
664. નીચેના પૈકી કઈ જોડીઓ સાચી છે ?
- પૃથ્વી-I - સૈન્ય આવૃત્તિ - 150 કિ.મી.ની શ્રેણી
 - પૃથ્વી-II - વાયુદળ આવૃત્તિ - 350 કિ.મી.ની શ્રેણી
 - પૃથ્વી-III - નૌકાદળ આવૃત્તિ - ધનુષ તરીકે ઓળખાય છે
- (A) ફક્ત 1 અને 3 (B) ફક્ત 2 અને 3 (C) 1, 2 અને 3 (D) ફક્ત 1 અને 2
665. નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
- T-55 અને વિજયન્થા ટેન્ક હવે સેવામાંથી પરત લઈ લેવામાં આવ્યાં છે.
 - અર્જુન - મુખ્ય યુદ્ધ ટેન્ક સ્વદેશી રીતે ડિઝાઈન અને નિર્માણ કરેલી છે.
 - T-72 અને T-90 - આ બંને ટેન્ક સેવામાં છે.
 - T-90 ટેન્કને અજેય અને T-72 ટેન્કને ભીષ્મ કહેવામાં આવે છે.
- (A) ફક્ત 1, 2 અને 3 (B) 1, 2, 3 અને 4 (C) ફક્ત 2, 3 અને 4 (D) ફક્ત 4
666. સમાચારોમાં કેટલીકવાર નેટમીટરીંગ જોવા મળે છે જે ને પ્રોત્સાહિત કરવા સંદર્ભે છે.
- ઘરઘથ્થુ ઉપભોક્તાઓ દ્વારા સૌર ઊર્જાનું ઉત્પાદન અને વપરાશ
 - ઘરેલુ રસોડામાં પાઈપ દ્વારા કુદરતી ગેસનો ઉપયોગ
 - મોટરકારોમાં CNG કીટનું સ્થાપન
 - શહેરી ઘરોમાં પાણીના મીટરનું સ્થાપન
667. નીચેના પૈકી કઈ જોડી સાચી રીતે જોડાયેલી છે ?
- સોલીડ સ્ટેટ લેસર - તે CD અને DVD પ્લેયરોમાં વપરાતા લેસર જેવાં છે.
 - સેમીકન્ડક્ટર લેસર - તે લેસર પ્રીન્ટરો અને બારકોડ સ્કેનરોમાં વપરાય છે.
 - ગેસ લેસર - એક્સાઈમર લેસર તરીકે પણ ઓળખાય છે.
 - ઉપરોક્ત તમામ
668. નાઈટ વિઝન ઉપકરણોમાં નીચેના પૈકી કયા પ્રકારના તરંગોનો ઉપયોગ થાય છે ?
- રેડીયો તરંગો
 - સૂક્ષ્મ (માઈક્રો) તરંગો
 - ઈન્ફ્રારેડ તરંગો
 - ઉપરોક્ત તમામ

061. Which of the following pairs are correctly matched?
1. Heavy Water - It is made from oxygen bonded to one or more deuterium atoms.
 2. Fissile materials - It does not require any prior conversion.
 3. Fissionable Materials - It requires conversion before undergoing nuclear fission.
 4. Thermal Reactor - These reactors make use of fast moving neutrons to undertake the chain reaction.
- (A) 1, 2, 3 and 4 (B) 1, 2 and 3 only
(C) 2 and 4 only (D) 1, 2 and 4 only
062. Which of the following statements are correct regarding International Space station?
1. The International Space station is a large spacecraft.
 2. It orbits around the Moon.
 3. The orbit of space station is about 400 km above the Earth.
 4. The first piece of space station was launched by Russia in 2008
- (A) 1 and 3 only (B) 2 and 4 only
(C) 1, 2 and 3 only (D) 1, 2, 3 and 4
063. Which of the following statements are correct?
1. The PSLV is older than GSLV.
 2. GSLV has the capability to lift greater loads into space.
 3. PSLV has two stages and GSLV has four stages.
 4. GSLV rockets use Cryogenic engines in its last stage.
- (A) 1, 2 and 4 only (B) 1, 2 and 3 only
(C) 2, 3 and 4 only (D) 1, 2, 3 and 4
063. Which of the following pairs are correct?
1. Prithvi-I - Army Version- range of 150kms
 2. Prithvi-II - Air Force Version- range of 350kms
 3. Prithvi-III - Naval version- called as Dhanush
- (A) 1 and 3 only (B) 2 and 3 only
(C) 1, 2 and 3 (D) 1 and 2 only
065. Which of the following statements is/are correct?
1. T-55 and Vijayantha tanks are now withdrawn from the service.
 2. Arjun –main battle tank is indigenously designed and manufactured.
 3. T-72 and T-90 both these tanks are in service.
 4. T-90 tanks are called as Ajeya and T-72 as Bhishma.
- (A) 1, 2 and 3 only (B) 1, 2, 3 and 4
(C) 2, 3 and 4 only (D) 4 only
066. Net Metering is sometimes seen in the news in the context of promoting _____ .
- (A) The production and use of Solar energy by the households/consumers
(B) The use of piped natural gas in the kitchen of households
(C) The installation of CNG kits in motor cars
(D) The installation of water meters in Urban households
067. Which of the following pairs is correctly matched?
- (A) Solid-State Lasers - these are like the one used in CD& DVD players
(B) Semiconductor Lasers - they are used in Laser printers and Barcode scanners
(C) Gas Lasers - also called as excimer lasers
(D) All of the above
068. Which one of the following types of waves are used in the night vision apparatus?
- (A) Radio waves (B) Microwaves
(C) Infrared waves (D) All of the above

069. નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
- (A) વયુઅલ પ્રાઇવેટ નેટવર્ક (VPN) એક ટેકનોલોજી છે જે ઓછા સલામત નેટવર્ક સામે સલામત અને કોડ સાથેનું (એનકોડેડ) જોડાણ છે.
 (B) VPN જાહેર નેટવર્કને ખાનગી નેટવર્કમાં વિસ્તરે છે.
 (C) (A) અને (B) બંને
 (D) (A) અને (B) પૈકી કોઈ નહીં
070. બ્લ્યુટુથ બાબતે નીચેના પૈકી કયા વિધાનો સાચાં છે ?
1. બ્લ્યુટુથ એ ટૂંકી શ્રેણીના રેડિયો આવર્તન (શોર્ટ રેન્જ રેડિયો ફ્રીક્વન્સી)નું નામ છે.
 2. તે 2.4 GHz ઉપર કાર્યરત છે અને તે અવાજ અને માહિતીનું પ્રવહન કરવા સક્ષમ છે.
 3. બ્લ્યુટુથ ઉપકરણની અસરકારક શ્રેણી (રેન્જ) 500 મીટર છે.
 4. બ્લ્યુટુથ માહિતીનું પ્રવહન 1 mbps ના દરે કરે છે.
 (A) 1, 2, 3 અને 4 (B) ફક્ત 2, 3 અને 4
 (C) ફક્ત 1, 2 અને 4 (D) ફક્ત 1, 3 અને 4
071. નીચેના પૈકી કયા વિધાનો સાચાં છે ?
1. એન્ટીબાયોટીક્સ એન્ટીમાઈક્રોબીયલ દવાઓ તરીકે પણ ઓળખાય છે.
 2. એલેક્ઝાન્ડર ફ્લેમિંગે પ્રથમ એન્ટીબાયોટીકની શોધ કરી હતી.
 3. વાયરસથી થયેલા ચેપ સામે એન્ટીબાયોટીક્સ અસરકારક નથી.
 4. પેનિસિલિન વિશ્વમાં સૌ પ્રથમ એન્ટીબાયોટીક છે.
 (A) ફક્ત 1, 2 અને 4 (B) ફક્ત 2, 3 અને 4
 (C) ફક્ત 1 અને 4 (D) 1, 2, 3 અને 4
072. ફીન્ગરપ્રિન્ટ સ્કેનીંગ ઉપરાંત, નીચેના પૈકી કયું વ્યક્તિની બાયોમેટ્રીક ઓળખ માટે વાપરી શકાય ?
1. આઈરીસ સ્કેનીંગ
 2. રેટીનલ સ્કેનીંગ
 3. અવાજની ઓળખ
 (A) ફક્ત 1 (B) ફક્ત 2 અને 3 (C) ફક્ત 1 અને 2 (D) 1, 2 અને 3
073. ભારત દ્વારા સ્પષ્ટ કરવામાં આવેલી પંચશીલ સંધિ અંતર્ગત નીચેના પૈકી કયું તેના પાંચ સિધ્ધાંતોમાંનું નથી ?
- (A) શાંતિપૂર્ણ સહઅસ્તિત્વ
 (B) એકબીજાની આંતરિક બાબતોમાં કોઈ દખલ નહીં
 (C) લોકશાહી સમાજને પ્રોત્સાહન આપવું
 (D) એકબીજાની પ્રાદેશિક એકતા અને અખંડિતતાને માન આપવું
074. ગુજરાતમાં આરક્ષણ બાબતે નીચેના પૈકી કયું વિધાન ખોટું છે ?
- (A) સ્થાનિક સંસ્થાઓમાં મહિલાઓ માટે 50% બેઠકો આરક્ષિત છે.
 (B) 13 વિધાનસભા મતવિસ્તારો અનુસૂચિત જાતિઓ માટે આરક્ષિત છે.
 (C) 26 વિધાનસભા મતવિસ્તારો અનુસૂચિત જનજાતિઓ માટે આરક્ષિત છે.
 (D) 3 સંસદીય મત વિસ્તારો અનુસૂચિત જાતિઓ માટે આરક્ષિત છે.
075. નીચેના પૈકી એવી કઈ બાબત છે કે જે અંગે રાજ્યપાલ રાષ્ટ્રપતિને ભલામણ કરી શકતા નથી ?
- (A) ઉચ્ચ ન્યાયાલયના ન્યાયાધિશોને દૂર કરવા
 (B) રાજ્યની વિધાનસભાનું વિસર્જન કરવું
 (C) રાજ્યમાં બંધારણીય તંત્ર ભાંગી પડ્યું હોવાની જાહેરાત કરવી.
 (D) ઉપરોક્ત પૈકી કોઈ નહીં
076. લોકસભામાં નીચેના પૈકી કઈ મતદાનની પ્રક્રિયાનો પ્રકાર નથી ?
- (A) વિભાજન મત (B) ગુપ્ત મત
 (C) બ્લાઈન્ડ મત (D) કાપલીઓ (સ્લીપ્સ)ના વિતરણ દ્વારા મતની નોંધણી કરવી.

069. Which of the following statements is /are correct?
- (A) A Virtual Private Network (VPN) is a technology that creates a safe and encoded connection over a less secure network.
- (B) VPN extends a public network across a private network
- (C) Both (A) and (B)
- (D) Neither (A) nor (B)
070. Which of the following statements are correct regarding Bluetooth?
1. Bluetooth is the name for a short range radio frequency.
 2. It operates at 2.4 GHz and is capable of transmitting voice and data.
 3. The effective range of Bluetooth devices is 500 meters.
 4. Bluetooth transfers data at the rate of 1 mbps.
- (A) 1, 2, 3 and 4 (B) 2, 3 and 4 only
- (C) 1, 2 and 4 only (D) 1, 3 and 4 only
071. Which of the following statements are correct?
1. Antibiotics also known as antimicrobial drugs.
 2. Alexander Fleming discovered the first antibiotic.
 3. The antibiotics are not effective against viral infections.
 4. Penicillin is the first antibiotic in the world.
- (A) 1, 2 and 4 only (B) 2, 3 and 4 only
- (C) 1 and 4 only (D) 1, 2, 3 and 4
072. In addition to fingerprint scanning, which of the following can be used in the biometric identification of a person?
1. Iris scanning
 2. Retinal scanning
 3. Voice recognition
- (A) 1 only (B) 2 and 3 only
- (C) 1 and 2 only (D) 1, 2 and 3
073. Which one of the following was NOT among the five principles of Panchasheel Treaty enunciated by India?
- (A) Peaceful coexistence
- (B) Noninterference in others' internal matters
- (C) Promotion of a democratic society
- (D) Respect for each other's territorial unity and integrity
074. Which of the following statements is incorrect regarding reservations in Gujarat?
- (A) 50% of seats are reserved for women in Local bodies.
- (B) 13 legislative assembly constituencies are reserved for Scheduled Castes.
- (C) 26 legislative assembly constituencies are reserved for Scheduled Tribes.
- (D) 3 Lok Sabha Constituencies are reserved for Scheduled Castes.
075. Which one of the following is an issue about which a Governor cannot make a recommendation to the President?
- (A) Removal of the judges of the High Court.
- (B) Dissolution of the state legislative assembly.
- (C) Declaration of breakdown of the constitutional machinery in the state.
- (D) None of the above
076. Which of the following is NOT a type of Voting procedure in Lok Sabha?
- (A) Division Vote (B) Secret Ballot
- (C) Blind vote (D) Recording votes by Distribution of Slips

077. નીચેના પૈકી કયું / કયા વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
1. રાજ્યચાદીમાં સમાવિષ્ટ કોઈપણ બાબત અંગે કાયદાઓ ઘડવાની ખાસ સત્તા રાજ્યસભાને છે.
 2. અખિલ ભારતીય સેવાઓ ઊભી કરવાની ખાસ સત્તા રાજ્યસભાને છે.
 3. જો લોકસભાનું વિસર્જન થાય તો કટોકટીની જાહેરાત મંજૂર કરવાની ખાસ સત્તા રાજ્યસભાને છે.
- (A) ફક્ત 1 અને 2 (B) 1, 2 અને 3 (C) ફક્ત 2 અને 3 (D) ફક્ત 2
078. નીચેના પૈકી કયા મુદ્દાઓ ઉપર વાણી અને અભિવ્યક્તિના સ્વાતંત્ર્યનો હક્ક વાજબી નિયંત્રણોને પાત્ર છે ?
1. દેશનું સાર્વભૌમત્વ અને અખંડિતતા
 2. વિદેશી રાજ્યો સાથે મિત્રાચારીના સંબંધો
 3. બદનક્ષી
 4. અદાલતનો અનાદર
- (A) 1, 2, 3 અને 4 (B) ફક્ત 1, 2 અને 4
(C) ફક્ત 2, 3 અને 4 (D) ફક્ત 1, 2 અને 3
079. ભારતીય બંધારણ ને પ્રતિબંધિત કરે છે.
1. માનવ તસ્કરી
 2. વેઠ
 3. કોઈપણ ખાણોમાં 16 વર્ષ કરતાં ઓછી વય ધરાવતાં બાળકોને રોજગારી
- (A) ફક્ત 1 (B) ફક્ત 2 (C) ફક્ત 1 અને 2 (D) 1, 2 અને 3
080. ભારતના બંધારણના આમુખમાં “ન્યાય” શબ્દનો ઉલ્લેખ વ્યક્ત કરે છે.
- (A) સામાજિક, રાજકીય અને ધાર્મિક ન્યાય
 - (B) સામાજિક, આર્થિક અને સાંસ્કૃતિક ન્યાય
 - (C) સામાજિક, આર્થિક અને રાજકીય ન્યાય
 - (D) આર્થિક અને રાજકીય ન્યાય
081. સર્વોચ્ચ અદાલતી હુકમતને ચાર શ્રેણીઓમાં વિભાજીત કરી શકાય. નીચેના પૈકી કયું આ ચારમાં નથી ?
- (A) મૂળ હુકમત
 - (B) અપીલીય હુકમત
 - (C) ખાસ હુકમત
 - (D) પુનઃવિચારણાની હુકમત
082. નીચેના પૈકી કયાનો વર્ષ 1976માં થયેલા સુધારા અન્વયે બંધારણમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો ન હતો ?
1. સાર્વભૌમ લોકશાહી પ્રજાસત્તાક
 2. સાર્વભૌમ સમાજવાદી બિનસાંપ્રદાયિક લોકશાહી પ્રજાસત્તાક
 3. દેશની એકતા
 4. દેશની એકતા અને અખંડિતતા
- (A) ફક્ત 1 અને 3 (B) ફક્ત 2 અને 4 (C) ફક્ત 1, 2 અને 3 (D) ફક્ત 1
083. વૈશ્વિકીકરણની અસર હેઠળ, રાજ્યએ ની ભૂમિકા ધારણ કરી લીધી છે.
- (A) સુવિધા આપનાર અને નિયમનકાર
 - (B) આંતરમાળખાના વિકાસકર્તા
 - (C) કલ્યાણ રાજ્ય
 - (D) સામાજિક સેવાઓ પૂરી પાડનાર
084. બાળકોના હક્કો માટેની સંયુક્ત રાષ્ટ્રોની સભા દ્વારા જાહેર કર્યા પ્રમાણે નીચેના પૈકી કયા બાળકોના હક્કો છે ?
1. હયાત/જીવતા રહેવાનો હક્ક
 2. રક્ષણનો હક્ક
 3. તેઓના વાલીઓ સાથેના સંબંધનો હક્ક
 4. વિકાસનો હક્ક
- (A) ફક્ત 1 અને 4 (B) ફક્ત 2 અને 3 (C) ફક્ત 1, 2 અને 3 (D) 1, 2, 3 અને 4
085. બંધારણીય સુધારાઓ માટેની પ્રક્રિયા બાબતે નીચેના પૈકી કયું વિધાન સાચું નથી ?
- (A) બંધારણના મોટા ભાગના ભાગોના સુધારા માટે સંસદના બંને ગૃહોની ખાસ બહુમતી જરૂરી છે.
 - (B) કેટલાક સુધારાઓ માટે સાદી બહુમતી જરૂરી છે.
 - (C) ભારતના રાષ્ટ્રપતિ પુનઃવિચારણા માટે કહી શકે.
 - (D) કેટલાક સુધારો માટે અડધા રાજ્યોથી ઓછા ન હોય તેમના દ્વારા સમર્થન જરૂરી છે.

077. Which of the following statement/s is /are correct?
1. Rajya Sabha enjoys special powers to make laws in respect of any matter enumerated in the State List.
 2. Rajya Sabha enjoys special powers to create All India Services
 3. Rajya Sabha enjoys special powers to approve Proclamations of emergencies if the Lok Sabha stands dissolved.
- (A) 1 and 2 only (B) 1, 2 and 3
(C) 2 and 3 only (D) 2 only
078. On which of the following grounds, 'Freedom of Speech and Expression' is subjected to reasonable restrictions?
- 1) Sovereignty and integrity of the country
 - 2) Friendly relations with foreign states
 - 3) Defamation
 - 4) Contempt of court
- (A) 1, 2, 3 and 4 (B) 1, 2 and 4 only
(C) 2, 3 and 4 only (D) 1, 2 and 3 only
079. The Indian Constitution prohibits _____ .
1. Human Trafficking
 2. Forced Labour
 3. Employment of children under sixteen years of age in any mines
- (A) 1 only (B) 2 only
(C) 1 and 2 only (D) 1, 2 and 3
080. The mention of the word 'Justice' in the Preamble to the Constitution of India expresses _____ .
- (A) Social, political and religious Justice (B) Social, economic and cultural Justice
(C) Social, economic and political Justice (D) Economic and political Justice
081. The Jurisdiction of the Supreme Court can be divided into four main categories, which of the following is NOT in those four?
- (A) Original Jurisdiction (B) Appellate Jurisdiction
(C) Special Jurisdiction (D) Review Jurisdiction
082. Which of the following was NOT inserted in the Constitution by the amendment made in the year 1976?
1. Sovereign Democratic Republic
 2. Sovereign Socialist Secular Democratic Republic
 3. Unity of the nation
 4. Unity and integrity of the nation
- (A) 1 and 3 only (B) 2 and 4 only
(C) 1, 2, and 3 only (D) 1 only
083. Under the impact of Globalization, the state has assumed the role of _____ .
- (A) Facilitator and regulator (B) Developer of Infrastructure
(C) Welfare state (D) Provider of Social Service
084. Which of the following are the rights of the children as declared by United Nations Convention on the rights of the children?
- 1) Right to survival
 - 2) Right to protection
 - 3) Right to relationship with their parents
 - 4) Right to development
- (A) 1 and 4 only (B) 2 and 3 only
(C) 1, 2 and 3 only (D) 1, 2, 3 and 4
085. Which of the following statements is NOT correct regarding the process of constitutional amendments?
- (A) Special majority of both Houses in Parliament is required to amend most parts of the constitution.
(B) Simple majority is required for certain type of amendments
(C) President of India can ask for reconsideration
(D) For some amendments ratification by not less than half of the states is required

086. ભારતની નીચેના પૈકી કઈ શાળાઓમાં “રાઈટ ટુ એજ્યુકેશન એક્ટ, 2009” ગરીબો માટે 25% નિ:શુલ્ક બેઠકો ફરજિયાત બનાવે છે ?
 (A) ફક્ત સરકારી શાળાઓ
 (B) ફક્ત સરકારી શાળાઓ અને સરકારી અનુદાન લેતી ખાનગી શાળાઓ
 (C) સરકારી શાળાઓ, સરકારી અનુદાન લેતી ખાનગી શાળાઓ અને અનુદાન ન લેતી ખાનગી શાળાઓ
 (D) ફક્ત ખાનગી શાળાઓ
087. ભારતના ચૂંટણી આયોગ પાસે છે.
 (A) અર્ધ-ન્યાયિક સત્તા (B) સલાહકારી સત્તા
 (C) (A) અને (B) બંને (D) (A) અને (B) પૈકી કોઈ નહીં
088. નીચેના પૈકી કયું રાજ્યની ઉચ્ચ અદાલતના હકુમત હેઠળનું નથી ?
 (A) તે નીચલી અદાલતોની અપીલો સાંભળી શકે છે.
 (B) તે મૂળભૂત હકોની જાળવણી માટેની રીટ આપી શકે છે.
 (C) તે બે રાજ્ય વચ્ચેના નદીના પાણીના વિવાદ અંગે નિર્ણય કરી શકે છે.
 (D) તે તાબાની અદાલતોનું નિયમન અને નિયંત્રણ કરે છે.
089. ભારતના નાણા પંચ દ્વારા કરવામાં આવેલી ભલામણો
 (A) સલાહનું સ્વરૂપ છે. (B) બંધનકર્તા છે.
 (C) (A) અને (B) બંને (D) (A) અને (B) પૈકી કોઈ નહીં
090. જોડકાં જોડો.
 a. લોકશાહી વિકેન્દ્રીકરણ 1. 73મો સુધારો
 b. નગરપંચાયતો 2. 74મો સુધારો
 c. પંચાયતીરાજ ચૂંટણીઓ 3. બળવંતરાય મહેતા સમિતિ
 d. દ્વિ-સ્તરીય પ્રથા 4. અશોક મહેતા સમિતિ
 (A) a - 3, b - 1, c - 2, d - 4 (B) a - 4, b - 1, c - 2, d - 3
 (C) a - 4, b - 2, c - 1, d - 3 (D) a - 3, b - 2, c - 1, d - 4
091. લોકસભા ચૂંટણીનો ઉમેદવાર તેની સીક્યોરીટી ડીપોઝીટ (અનામત) ગુમાવે છે જો તેને ન મળે
 (A) માન્ય મતોના 1/3 (B) માન્ય મતોના 1/4
 (C) માન્ય મતોના 1/6 (D) ઉપરોક્ત પૈકી કોઈ નહીં
092. ભારતના નિયંત્રક અને મહાલેખાપરીક્ષક માટે નીચેના પૈકી કયું અન્વેષણ વિવેકાધિકાર હેઠળનું છે અને આવશ્યક નથી ?
 (A) હિસાબી અન્વેષણ (B) સત્તાનું અન્વેષણ
 (C) વિનિયોગનું અન્વેષણ (D) માલિકીનું અન્વેષણ
093. જો વ્યક્તિ વર્ષની વયનો હોય તો તે પંચાયતના સભ્ય તરીકે ચૂંટાઈ શકે છે.
 (A) 18 (B) 21
 (C) 25 (D) 30
094. ગુજરાતની અનુસૂચિત જાતિઓની યાદીમાં નીચેના પૈકી કયા વર્ષમાં “બલાહી” અને “બલાઈ” જાતિઓનો સમાવેશ થયો ?
 (A) 1956 (B) 1998 (C) 2002 (D) 2004
095. ભારતમાં નીચેના પૈકી કયો સ્ત્રીઓનો બંધારણીય અધિકાર છે ?
 (A) સતી થવા ઉપર અને તેના સ્ત્રીઓ પરત્વેના ગુણગાન ઉપર રોક
 (B) આજીવિકા માટે પૂરતા સાધનો મેળવવાનો અધિકાર
 (C) માતૃત્વને લગતા લાભની જોગવાઈ
 (D) ઉપરોક્ત પૈકી કોઈ નહીં
096. રાજ્યનીતિના માર્ગદર્શક સિધ્ધાંતો માટે પાયારૂપ છે.
 (A) દેશના શાસન (B) સ્ત્રી સશક્તિકરણ
 (C) બંધારણની જાળવણી (D) વ્યક્તિગત અધિકારોના રક્ષણ

086. Right to Education Act, 2009 mandates 25% free seats to the poor in which among the following schools of India?
 (A) Government Schools only
 (B) Government Schools and Government Aided Private Schools only
 (C) Government Schools, Government aided Private Schools and Private unaided schools
 (D) Private schools only
087. The Election Commission of India has _____.
 (A) Quasi-Judicial Power (B) Advisory Power
 (C) Both (A) and (B) (D) Neither (A) nor (B)
088. Which of the following is NOT within the jurisdiction of the State High Court?
 (A) It can hear appeals from lower courts
 (B) It can issue writs for restoring Fundamental Rights.
 (C) It can decide the river water dispute between the two states.
 (D) It exercises superintendence and control over courts below it.
089. The recommendations made by the Finance Commission of India are
 (A) Advisory in nature (B) Binding in nature
 (C) Both (A) and (B) (D) Neither (A) nor (B)
090. Match the *column*.
a. Democratic Decentralization	1. 73 rd Amendment
b. Nagar Panchayats	2. 74 th Amendment
c. Panchayatiraj Elections	3. Balwantrai Mehta Committee
d. Two Tier System	4. Ashok Mehta Committee
(A) a-3, b-1, c-2, d-4	(B) a-4, b-1, c-2, d-3
(C) a-4, b-2, c-1, d-3	(D) a-3, b-2, c-1, d-4
091. A candidate of Lok Sabha election loses his security deposit if he/she does not get _____.
 (A) 1/3 of valid votes (B) 1/4 of valid votes
 (C) 1/6 of valid votes (D) None of the above
092. Which of the following audit is discretionary and not obligatory on the part of Comptroller and Auditor General of India?
 (A) Audit of accountancy (B) Audit of authority
 (C) Audit of Appropriation (D) Audit of Propriety
093. A person may be elected as a member of the Panchayat if he/she attains the age of _____ years.
 (A) 18 (B) 21
 (C) 25 (D) 30
094. In which of the following year, 'Balahi and Balai' castes were inserted in the list of Scheduled Castes in Gujarat?
 (A) 1956 (B) 1998
 (C) 2002 (D) 2004
095. Which one of the following is the constitutional right of women in India?
 (A) Prevention of commission of sati and its glorification on women
 (B) Securing right to an adequate means of livelihood
 (C) Provision of maternity benefits
 (D) None of the above
096. Directive Principles of State Policy are fundamental for _____.
 (A) Governance of the country (B) Empowerment of women
 (C) Preservation of the Constitution (D) Protection of Individual Rights

097. ભારત માટે બંધારણીય સભાનો ખ્યાલ સૌ પ્રથમ વખત નીચેના પૈકી કોણે રજૂ કર્યો ?
 (A) જવાહરલાલ નહેરુ (B) મહાત્મા ગાંધી
 (C) સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ (D) એમ. એન. રોય
098. “પ્રો-ટેમ” સ્પીકર બાબતે નીચેના પૈકી કયું / કયા વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
 (A) ગૃહના નેતા વરિષ્ઠ સભ્યો પૈકી એકને “પ્રો-ટેમ” - સ્પીકર તરીકે નિયુક્ત કરે છે.
 (B) પ્રો-ટેમ સ્પીકરનો કાર્યકાળ નવા બનેલા ગૃહના સત્રની શરૂઆતની તારીખથી 15 દિવસનો હોય છે.
 (C) (A) અને (B) બંને
 (D) (A) અને (B) પૈકી કોઈ નહીં
099. નીચેના પૈકી કયું રાજ્ય / કેન્દ્રશાસિત વિસ્તાર પશ્ચિમ ઝોનલ કાઉન્સિલનું સભ્ય નથી ?
 1. મહારાષ્ટ્ર 2. ગુજરાત 3. ગોવા 4. દમણ અને દીવ
 (A) ફક્ત 2 અને 3 (B) ફક્ત 1 અને 3 (C) ફક્ત 4 (D) ઉપરોક્ત પૈકી કોઈ નહીં
100. PESA (પંચાયત એક્સટેન્શન ટુ શેડ્યુલ્ડ એરીયાઝ) એક્ટની જોગવાઈઓ દ્વારા કરવામાં આવેલી ભલામણોને આધારે રચવામાં આવેલી છે.
 (A) કે. પી. સિંઘ દેઓ સમિતિ (B) કે. સાન્થમ સમિતિ
 (C) એસ. ભૂરીયા સમિતિ (D) એસ. કોઠારી સમિતિ
101. કરવેરાઓ અને સરકારી વેપાર-વાણિજ્યના વળતર દ્વારા કેન્દ્ર સરકારને થયેલી તમામ આવકો માં જમા કરવામાં આવે છે.
 (A) ભારતનું આકસ્મિક ફંડ (B) જાહેર હિસાબ
 (C) રીઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડીયા (D) ઉપરોક્ત પૈકી કોઈ નહીં
102. નીચેના પૈકી કયું કારણ ભારતની નાગરીકતાનો અંત લાવી શકે છે ?
 (A) સ્વેચ્છાએ ત્યાગ કરવો (B) ફરજિયાત રીતે રદ થવી
 (C) (A) અને (B) બંને (D) (A) અને (B) પૈકી કોઈ નહીં
103. બંને ગૃહોની સંયુક્ત બેઠક બાબતે નીચેના પૈકી કયા વિધાનો સાચાં છે ?
 1. બંને ગૃહો (લોકસભા અને રાજ્યસભા)ની સંયુક્ત બેઠક રાજ્યસભાના નિયમાનુસાર નહીં પરંતુ લોકસભાના નિયમાનુસાર થાય છે.
 2. સંયુક્ત બેઠકનું કોરમ લોકસભા અને રાજ્યસભાના કુલ સભ્યોનું 1/10 છે.
 3. અત્યારસુધી લોકસભા અને રાજ્યસભાની ફક્ત ત્રણ સંયુક્ત બેઠકો થઈ છે.
 4. લોકસભા અને રાજ્યસભાની સંયુક્ત બેઠકની અધ્યક્ષતા લોકસભાના સ્પીકર કરે છે.
 (A) ફક્ત 1, 2 અને 4 (B) ફક્ત 2, 3 અને 4 (C) ફક્ત 1, 2 અને 3 (D) 1, 2, 3 અને 4
104. જોડકા જોડો.
 1. ભારતનું એકત્રિત ફંડ a. અણધાર્યો ખર્ચ
 2. આકસ્મિક ફંડ b. તમામ મહેસૂલી આવકો, ઉભી કરવામાં આવેલી લોન અને લોનની વસુલાત
 3. જાહેર હિસાબ c. કામગીરીખર્ચને પહોંચી વળવા માટેનું ઉચ્ચક અનુદાન
 4. લેખાનુદાન d. પ્રોવિડન્ટ ફંડ, નાની બચત અને અન્ય થાપણો અન્વયે થયેલી આવક
 (A) 1 - b, 2 - c, 3 - a, 4 - d (B) 1 - b, 2 - a, 3 - c, 4 - d
 (C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - b, 2 - a, 3 - d, 4 - c
105. લોકસભામાં રાજકીય પક્ષને તેના સભ્યને વિરોધપક્ષના નેતા તરીકે ચૂંટવા માટે ઓછામાં ઓછી કેટલા ટકા બેઠકો જરૂરી છે ?
 (A) 10% (B) 15%
 (C) 20% (D) લોકસભામાં રાજકીય પક્ષને 75 સભ્યો હોવા આવશ્યક છે

097. Who among the following first put forward the idea of a “Constituent Assembly” for India ?
 (A) Jawaharlal Nehru (B) Mahatma Gandhi
 (C) Sardar Vallabhbhai Patel (D) M. N. Roy
098. Which of the following statement/s about Pro-tem Speaker is/are correct?
 (A) The leader of the house appoints one of the senior members as pro-tem Speaker.
 (B) The tenure of the pro-tem Speaker is fifteen days from the date the newly formed House starts its session.
 (C) Both (A) and (B)
 (D) Neither (A) nor (B)
099. Which of the following States/Union Territories is/are not a member of Western Zonal Council?
 1. Maharashtra 2. Gujarat
 3. Goa 4. Daman and Diu
 (A) 2 and 3 only (B) 1 and 3 only
 (C) 4 only (D) None of the above
100. Provisions of PESA - Panchayats (Extension to Scheduled Areas) Act are designed on the basis of the recommendations made by _____.
 (A) K P Singh Deo committee (B) K. Santhanam committee
 (C) S. Bhuria committee (D) S. Kothari committee
101. All revenues received by the Union Government by way of taxes and other receipts for the conduct of Government business are credited to the _____.
 (A) Contingency Fund of India (B) Public Account
 (C) Reserve Bank of India (D) None of the above
102. Which of the following can cause loss of Indian Citizenship?
 (A) Voluntary renunciation (B) Compulsory Termination
 (C) Both A and B (D) Neither A nor B
103. Which among the following statements are true regarding joint sitting of the two Houses?
 1) The joint sitting of the two Houses (Lok Sabha and Rajya Sabha) takes place according to the rules of Lok Sabha but not according to the rules of Rajya Sabha.
 2) The quorum of joint sitting is 1/10 of the total members of Lok Sabha and Rajya Sabha.
 3) So far there have only been three joint sittings of both Lok Sabha and Rajya Sabha.
 4) The Speaker of the Lok Sabha presides over the joint sitting of Lok Sabha & Rajya Sabha.
 (A) 1, 2 and 4 only (B) 2, 3 and 4 only
 (C) 1, 2 and 3 only (D) 1, 2, 3 and 4
104. Match the *column*.
 1) Consolidated Fund of India a. Unforeseen expenditure
 2) Contingency Fund b. All revenue receipts, loans raised and recovery of loans
 3) Public Account c. Lumpsum grant to meet operational expenditure
 4) Vote on Account d. Receipts through Provident Fund, small savings and other deposits
 (A) 1-b, 2-c, 3-a, 4-d (B) 1-b, 2-a, 3-c, 4-d
 (C) 1-a, 2-b, 3-c, 4-d (D) 1-b, 2-a, 3-d, 4-c
105. What minimum percentage of strength is needed for a political party to elect the leader of Opposition?
 (A) 10% (B) 15%
 (C) 20% (D) In the Lok Sabha a party must have 75 members

106. 1857 ના વિપ્લવ બાદ નીચેના પૈકી કયાં પરિણામો આવ્યાં ?
- (A) રાણી વિક્ટોરીયાનું જાહેરનામું જેમાં બ્રિટીશ રાજગાદીએ ભારતમાં વહીવટની સીધી જવાબદારી હસ્તગત કરી.
 (B) બંગાળમાં બેવડી સરકારની શરૂઆત થઈ.
 (C) (A) અને (B) બંને
 (D) (A) અને (B) પૈકી કોઈ નહીં
107. નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
1. ભારતના વડાપ્રધાનને દૂર કરવા માટેની પ્રક્રિયાની જોગવાઈ ભારતના બંધારણમાં કરવામાં આવી નથી.
 2. રાજ્યના રાજ્યપાલને દૂર કરવા માટેની પ્રક્રિયાની જોગવાઈ ભારતના બંધારણમાં કરવામાં આવી છે.
 3. ભારતના નિયંત્રક અને મહાલેખા પરીક્ષકને દૂર કરવા માટેની પ્રક્રિયા ભારતની સર્વોચ્ચ અદાલતના ન્યાયાધીશને દૂર કરવા માટેની પ્રક્રિયા જેવી જ સરખી છે.
- (A) ફક્ત 1 (B) ફક્ત 1 અને 3
 (C) ફક્ત 2 અને 3 (D) 1, 2 અને 3
108. ન્યાય પંચાયત બાબતે નીચેના પૈકી કયું ખોટું છે ?
- (A) તે વૈકલ્પિક વિવાદ નિવારવા માટે તંત્ર બનાવે છે.
 (B) તે દિવાની તેમજ ફોજદારી બંને બાબતોમાં ન્યાયિક કાર્યો ધરાવે છે.
 (C) તે લોકશાહી વિકેન્દ્રીકરણ અને ન્યાય માટેના સરળ માર્ગ તરફ દોરે છે.
 (D) ઉપરોક્ત પૈકી કોઈ નહીં
109. PESCO (પરમેનન્ટ સ્ટ્રક્ચર્ડ કોઓપરેશન) એક્ટ કયા વિસ્તારના દેશો સાથે સંકળાયેલું છે ?
- (A) પૂર્વ એશિયા (B) યુરોપીયન સંઘ
 (C) પૂર્વીય આફ્રિકા (D) દક્ષિણ અમેરીકા
110. નીચેના પૈકી કયા વિધાનો સાચાં છે ?
1. નર્મદા નદીનું નદીમુખ ખંભાતના અખાતમાં છે.
 2. સાબરમતી નદી ખંભાતના અખાતમાં મળે છે.
 3. પશ્ચિમ બનાસ કચ્છના નાના રણમાં ખુલે છે.
 4. મહી નદી ખંભાતના અખાતમાં મળે છે.
- (A) ફક્ત 1 અને 2 (B) ફક્ત 1, 3 અને 4 (C) ફક્ત 2 અને 3 (D) ફક્ત 3 અને 4
111. નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
1. કાઠીયાવાડ દ્વીપકલ્પ ભૂકંપ જોખમ તીવ્રતાના ઝોન-II માં આવે છે.
 2. કચ્છ દ્વીપકલ્પ ભૂકંપ જોખમ તીવ્રતાના ઝોન-V માં આવે છે.
 3. ગુજરાત રાજ્યનો કોઈપણ ભાગ ભૂકંપ જોખમ તીવ્રતાના ઝોન-III માં આવતો નથી.
- (A) ફક્ત 1 અને 2 (B) 1, 2 અને 3 (C) ફક્ત 2 (D) ફક્ત 3
112. ભારતમાં કેસરના ઉત્પાદન માટે એકમાત્ર પ્રખ્યાત રાજ્ય છે.
- (A) આસામ (B) સિક્કિમ (C) મેઘાલય (D) જમ્મુ અને કાશ્મિર
113. ભારતમાં કપાસની ખેતી માટે નીચેના પૈકી સૌથી આદર્શ વિસ્તાર કયો છે ?
- (A) બ્રહ્મપુત્રની ખીણ (B) ભારતીય-ગંગાનું મેદાન
 (C) દખ્ખણનો ઉચ્ચપ્રદેશ (D) કચ્છનું રણ
114. નીચેના પૈકી કઈ નદીને મુખત્રિકોણ નથી ?
- (A) કાવેરી (B) દામોદર (C) ક્રિષ્ણા (D) નર્મદા
115. નીચેના પૈકી કયું / કયાં સરોવર અલ્પક્ષારીય જળ ધરાવે છે ?
- (A) ચિલ્કા સરોવર (B) પાંગોગ સરોવર
 (C) (A) અને (B) બંને (D) (A) અને (B) પૈકી કોઈ નહીં

106. Which of the following consequences followed the aftermath of the revolt of 1857?
 (A) Queen Victoria's Proclamation wherein the British Crown assumed direct responsibility of administration in India.
 (B) Dual government in Bengal was introduced.
 (C) Both (A) and (B)
 (D) Neither (A) nor (B)
107. Which of the following statement/s is/are correct ?
 1. The process of removal of Prime Minister of India has not been provided in the Indian Constitution.
 2. The process of removal of Governor of a State has been provided in the Indian Constitution.
 3. The process of removal of Comptroller and Auditor-General is the same as that of the removal of a judge of the Supreme Court of India.
 (A) 1 only (B) 1 and 3 only
 (C) 2 and 3 only (D) 1, 2 and 3
108. Which among the following is incorrect about Nyaya Panchayats?
 (A) It composes a system of alternate dispute resolution.
 (B) It has judicial functions both in civil as well as in criminal fields.
 (C) It leads to democratic decentralisation and also provides easy access to justice.
 (D) None of the above
109. PESCO (Permanent Structured Cooperation) Pact is associated with countries of which region?
 (A) East Asia (B) European Union
 (C) Eastern Africa (D) South America
110. Which of the following statements are correct?
 1) The estuary of the Narmada river is in the Gulf of Khambhat.
 2) Sabarmati river falls into the Gulf of Kutch. CancelledQuestion
 3) West Banas debouches into the Little Rann of Kutch.
 4) The Mahi river falls into the Gulf of Khambhat.
 (A) 1 and 2 only (B) 1, 3 and 4 only
 (C) 2 and 3 only (D) 3 and 4 only
111. Which of the following statement/s is/are correct?
 1) Kathiawar peninsula falls in Zone II of earthquake risk intensity.
 2) Kachchh peninsula falls in zone V of earthquake risk intensity.
 3) Not any part of Gujarat state falls in Zone III of earthquake risk intensity.
 (A) 1 and 2 only (B) 1, 2 and 3
 (C) 2 only (D) 3 only
112. The only state famous for producing Saffron in India is _____.
 (A) Assam (B) Sikkim
 (C) Meghalaya (D) Jammu & Kashmir
113. Which of the following is the most ideal region for the cultivation of cotton in India?
 (A) The Brahmaputra valley (B) The Indo-Gangetic plain
 (C) The Deccan plateau (D) The Rann of Kutch
114. Which of the following rivers does not have delta?
 (A) Cauvery (B) Damodar
 (C) Krishna (D) Narmada
115. Which of the following lakes has/have brackish water?
 (A) Chilka lake (B) Pangong lake
 (C) Both (A) and (B) (D) Neither (A) nor (B)

116. નીચેના પૈકી કયું પર્વતશિખર પશ્ચિમ ઘાટની પર્વતમાળાઓમાં નથી ?
 (A) કુદરેમુખ શિખર (B) મહાબળેશ્વર શિખર
 (C) કલસુબાઈ (D) નિયમગીરી
117. વાયુમંડળના કેટલાક ચોક્કસ ભાગમાં ખૂબ જ વધુ વેગવાળા પ્રવાહો ધરાવતી ઉપલી પવન પ્રણાલીને કહે છે.
 (A) ચક્રવાત (B) પ્રતિચક્રવાત (C) ચોમાસુ (D) જેટસ્ટ્રીમ
118. નીચેના પૈકી કયું વિષુવવૃત્તિય નિત્યલીલાં જંગલનું લક્ષણ નથી ?
 (A) પહોળા પાનના વૃક્ષો (B) જાડી છાલવાળાં વૃક્ષો
 (C) લતાઓ અને વેલાઓથી ઘેરાયેલાં (D) પ્રચુર માત્રામાં ઉગેલા વૃક્ષો
119. જોડકાં જોડો.
 ઘસારા પરિબળ ભૂમિસ્વરૂપ
 a. પવન (હવા) 1. ડૂબક બખોલ
 b. હિમનદી 2. જલગર્ત
 c. ભૂગર્ભ જળ 3. શૂંગ અને પુચ્છ
 d. વહેતું પાણી 4. લહેરિયાં
 (A) a - 4, b - 2, c - 1, d - 3 (B) a - 4, b - 3, c - 1, d - 2
 (C) a - 3, b - 2, c - 4, d - 1 (D) a - 1, b - 3, c - 2, d - 4
120. ભારતમાં ભૂસ્તરીય અને ભૂસ્વરૂપ રીતે સૌથી યુવા ભૂમિસ્વરૂપ છે.
 (A) હિમાલય પર્વતો (B) ઉત્તરના મેદાનો
 (C) દખ્ખણના લાવાનો ઉચ્ચ પ્રદેશ (D) દ્વીપકલ્પીય ઉચ્ચ પ્રદેશ
121. 2011ની વસ્તી ગણતરી અનુસાર નીચેના પૈકી કયો ધાર્મિક સમુદાય સૌથી વધુ સાક્ષરતા દર ધરાવે છે ?
 (A) બૌદ્ધ (B) જૈન (C) ખ્રિસ્તી (D) શીખ
122. નીચેના પૈકી કઈ જોડી સાચી નથી ?
 (A) વિલય-રંધ્ર - કાર્ટ (B) વી-આકારની ખીણ - નદીઓ
 (C) મશરૂમ ખડકો - દરિયાના મોજા (D) યુ-આકારની ખીણ - હિમનદી
123. ભારતના નીચેના પૈકી કયા પ્રદેશમાં “ગ્રેટ ઈન્ડીયન હોર્નબિલ” તેના પ્રાકૃતિક નિવાસસ્થાનમાં જોવાં મળે છે ?
 (A) ઉત્તર-પશ્ચિમ ભારતના રેતીના રણો (B) દક્ષિણ ભારતના સમુદ્રકાંઠાઓ
 (C) પશ્ચિમ ગુજરાતના ખારાપટના દલદલ (D) પશ્ચિમ ઘાટ
124. પૃથ્વી ગ્રહ ઉપર મોટાભાગનું મીઠું પાણી (fresh water) હિમ શિખરો અને હિમનદીઓ તરીકે અસ્તિત્વ ધરાવે છે. બાકીના મીઠા પાણીનું સૌથી વધુ પ્રમાણ
 (A) વાતાવરણમાં ભેજ અને વાદળાઓ તરીકે જોવા મળે છે.
 (B) મીઠા પાણીના સરોવરો અને નદીઓમાં જોવા મળે છે.
 (C) ભૂગર્ભજળ તરીકે અસ્તિત્વ ધરાવે છે.
 (D) જમીનના ભેજ તરીકે અસ્તિત્વ ધરાવે છે.
125. ભારતની લેટેરાઈટ જમીનો બાબતે નીચેના પૈકી કયા વિધાનો સાચાં છે ?
 1. તે સામાન્ય રીતે લાલ રંગની હોય છે.
 2. તે નાઈટ્રોજન અને પોટાશમાં સમૃદ્ધ હોય છે.
 3. તે રાજસ્થાન અને ઉત્તરપ્રદેશમાં સારી રીતે વિકસિત છે.
 4. આ જમીનોમાં ટેપીયોકો (સાબુદાણા) અને કાજુ સારી રીતે ઉગે છે.
 (A) ફક્ત 1, 2 અને 3 (B) ફક્ત 2, 3 અને 4 (C) ફક્ત 1 અને 4 (D) ફક્ત 2 અને 3
126. નીચેના પૈકી કયા પરિબળો સમુદ્રપ્રવાહોને અસર કરે છે ?
 1. પૃથ્વીનું ધરીભ્રમણ 2. હવાનું દબાણ અને પવન 3. સમુદ્રના પાણીની ઘનતા 4. પૃથ્વીનું ભ્રમણ
 (A) ફક્ત 1 અને 2 (B) ફક્ત 1, 2 અને 3 (C) ફક્ત 1 અને 4 (D) ફક્ત 2, 3 અને 4

116. Which one of the following mountain peaks is NOT in the Western Ghat mountain ranges?
 (A) Kudremukh peak (B) Mahabaleshwar peak
 (C) Kalsubai peak (D) Niyamgiri
117. An upper wind system with very high velocity flows in certain parts of the atmosphere is called as _____.
 (A) A Cyclone (B) An Anticyclone
 (C) The Monsoon (D) A Jet Stream
118. Which one of the following is NOT the feature of the equatorial Evergreen forest?
 (A) Broad leaf trees (B) Thick barked trees
 (C) Surrounded with creepers and climbers (D) Luxuriant grown trees
119. Match the *column*.
<u>Erosion Agent</u>	<u>Landforms</u>
a. Wind	1. Sinkhole
b. Glacier	2. Potholes
c. Underground water	3. Crag and Tail
d. Running water	4. Ripples
(A) a - 4, b - 2, c - 1, d - 3	(B) a - 4, b - 3, c - 1, d - 2
(C) a - 3, b - 2, c - 4, d - 1	(D) a - 1, b - 3, c - 2, d - 4
120. Geologically and Geomorphically the youngest land form in India is _____.
 (A) The Himalayan mountains (B) The Northern plains
 (C) The Deccan Lava plateau (D) The Peninsular plateau
121. Which of the following religious communities record highest literacy rate as per 2011 census?
 (A) Buddhists (B) Jains (C) Christians (D) Sikhs
122. Which one of the following pairs is NOT correct?
 (A) Swallow Holes – Karst (B) V-shaped valley – Rivers
 (C) Mushroom rock – sea waves (D) U-shaped valley – Glacier
123. In which of the following regions of India is the ‘Great Indian Hornbill’ found in its natural habitat?
 (A) Sand deserts of North-West India (B) Sea Coasts of Southern India
 (C) Salt marshes of Western Gujarat (D) Western Ghats
124. On the planet Earth, most of the fresh water exists as ice caps and glaciers. Out of the remaining fresh water, the largest proportion _____.
 (A) is found in atmosphere as moisture and clouds
 (B) is found in fresh water lakes and rivers
 (C) exists as ground water
 (D) exists as soil moisture
125. Which of the following statements regarding laterite soils of India are correct?
 1) They are generally red in color.
 2) They are rich in Nitrogen and Potash.
 3) They are well-developed in Rajasthan and Uttar Pradesh.
 4) Tapioca and cashew nuts grow well on these soils.
 (A) Only 1, 2 and 3 (B) Only 2, 3 and 4
 (C) Only 1 and 4 (D) Only 2 and 3
126. Which of the following factors influence the ocean currents?
 1) Rotation of the Earth 2) Air pressure and wind
 3) Density of ocean water 4) Revolution of the Earth
 (A) Only 1 and 2 (B) Only 1, 2 and 3
 (C) Only 1 and 4 (D) Only 2, 3 and 4

127. પશ્ચિમ ભારતમાં થરના રણના સ્થળ બાબતની સૌથી તર્કસંગત સમજૂતી છે.
 (A) ગંગાખીણ તરફ જતા વરસાદવાળા પવનોને અરવલ્લી દ્વારા અવરોધ
 (B) ગરમી દ્વારા ભેજનું બાષ્પીભવન
 (C) ભુપૃષ્ઠનો વરસાદ થવા માટે રાજસ્થાનની ઉત્તરે પર્વતોની ગેરહાજરી
 (D) દક્ષિણ-પશ્ચિમ ચોમાસાનો ભેજ ઉચ્ચ સૂકા પવનના પ્રવાહો ખેંચી લે છે.
128. ભારતના આવરી લેતાં વિસ્તારમાં ઉતરતા ક્રમમાં આપેલી જમીનો સાચો ક્રમ છે.
 (A) કાંપની જમીન, કાળી જમીન, લાલ-રાતી જમીન, લેટેરાઈટ જમીન
 (B) કાંપની જમીન, લાલ-રાતી જમીન, કાળી જમીન, લેટેરાઈટ જમીન
 (C) કાંપની જમીન, લાલ-રાતી જમીન, લેટેરાઈટ જમીન, કાળી જમીન
 (D) લાલ-રાતી જમીન, કાંપની જમીન, કાળી જમીન, લેટેરાઈટ જમીન
129. દામોદર નદીનો ઉપલો પ્રવાહ ધરાવે છે.
 (A) ફાટખીણ (B) અધોવળાંકવાળી ખીણ
 (C) ઘસારણ ખીણ (D) નિક્ષેપણ ખીણ
130. મેન્ગ્રોવ (તવર) બાબતે નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
 1. તે કાંઠાને ચક્રવાતો અને સુનામીઓની અસર સામે રક્ષણ આપે છે.
 2. મેન્ગ્રોવ વનસ્પતિને લીધે પાણીની ઘટ થતી નથી.
 3. તે ખારાશ સહન કરી શકે તેવાં વૃક્ષો છે અને કાંઠાની કઠોર પરિસ્થિતિઓ સાથે અનુકૂલન ધરાવે છે.
 (A) ફક્ત 1 (B) ફક્ત 1 અને 3
 (C) ફક્ત 2 અને 3 (D) 1, 2 અને 3
131. નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
 1. હાલ વિશ્વની 55% વસ્તી શહેરી વિસ્તારોમાં રહે છે.
 2. વિશ્વની શહેરી વસ્તીના 54%નું નિવસન એશિયા છે.
 3. આફ્રિકા, તેની શહેરી વિસ્તારોમાં રહેતી 43% વસ્તી સાથે, સૌથી ગ્રામિણ છે.
 (A) ફક્ત 2 (B) ફક્ત 1 અને 3
 (C) 1, 2 અને 3 (D) ફક્ત 2 અને 3
132. ઉતરતી હવાનું તાપમાન
 (A) અચલ રહે છે. (B) પહેલા ઘટે છે ત્યારબાદ વધે છે.
 (C) ઘટે છે. (D) વધે છે.
133. એક ભૌગોલિક ઘટના તરીકે, અલ-નીનો સાથે સંકળાયેલું છે.
 (A) વિશ્વના વિશાળ વિસ્તારમાં વરસાદના સ્વરૂપોમાં બદલાવ
 (B) સામુદ્રિક જળમાં તાપમાનમાં વિભિન્નતા
 (C) વાતાવરણીય અભિસરણમાં નોંધપાત્ર ખલેલો
 (D) ઉપરોક્ત તમામ
134. “ગેજ” અનુસાર ભારતીય રેલ્વે કેટલી શ્રેણીઓમાં વિભાજિત થયેલું છે ?
 (A) પાંચ (B) ચાર (C) ત્રણ (D) બે
135. સાતપુડા શ્રેણીની રચના કરતાં પૂર્વથી પશ્ચિમ તરફ જતાં પહાડીઓ નીચેના પૈકી કયો ક્રમ સાચો છે ?
 (A) રાજપીપળા પહાડીઓ, મહાદેવ પહાડીઓ, કૈમુર પહાડીઓ, સોનપર પહાડીઓ
 (B) રાજપીપળા પહાડીઓ, મહાદેવ પહાડીઓ, મૈકલ પહાડીઓ, રાજમહેલ પહાડીઓ
 (C) મહાદેવ પહાડીઓ, રાજપીપળા પહાડીઓ, કૈમુર પહાડીઓ, સોનપર પહાડીઓ
 (D) રાજપીપળા પહાડીઓ, કૈમુર પહાડીઓ, મહાદેવ પહાડીઓ, રાજમહેલ પહાડીઓ

127. The most plausible explanation of the location of the Thar desert in Western India is _____ .
(A) The obstruction caused by Aravallis to the rain bearing wind that proceeds to the Ganga Valley
(B) The evaporation of moisture by heat
(C) The absence of mountains to the north of Rajasthan to cause orographic rainfall in it
(D) That the moisture carried by the south-west monsoon is driven away by the dry upper air current
128. The correct sequence in descending order of the given soils with respect to area coverage of India is _____.
(A) Alluvial, black, red, laterite
(B) Alluvial, red, black, laterite
(C) Alluvial, red, laterite, black
(D) Red, alluvial, black, laterite
129. The upper course of Damodar river occupies a _____.
(A) Rift valley
(B) Synclinal valley
(C) Eroded valley
(D) Depositional valley
130. Which of the following statement/s regarding 'Mangroves' is/are correct?
1. They protect the shoreline from the effect of cyclones and tsunamis.
2. Mangrove vegetation facilitates no water loss.
3. They are salt tolerant trees and are adapted to life in harsh coastal conditions.
(A) 1 only
(B) 1 and 3 only
(C) 2 and 3 only
(D) 1, 2 and 3
131. Which of the following statement/s is/are correct?
1) Today, 55% of the world's population lives in urban areas.
2) Asia is home to 54% of the world's urban population.
3) Africa remains mostly rural, with 43% of its population living in urban areas.
(A) 2 only
(B) 1 and 3 only
(C) 1, 2 and 3
(D) 2 and 3 only
132. The temperature of descending air _____.
(A) Remains constant
(B) First decreases then increases
(C) Decreases
(D) Increases
133. As a geographical phenomenon, the El-Nino is associated with _____.
(A) The shift of rainfall patterns in a large area of the globe
(B) The temperature variations in oceanic water
(C) The remarkable disturbances in atmospheric circulation
(D) All of the above
134. In how many categories is the Indian railway divided according to 'Gauge'?
(A) Five
(B) Four
(C) Three
(D) Two
135. Which of the following is the correct sequence of the hills from East to West that constitute the Satpura range?
(A) Rajpipala hills, Mahadeo hills, Kaimur hills, Sonpar hills
(B) Rajpipala hills, Mahadeo hills, Maikal hills, Rajmahal hills
(C) Mahadeo hills, Rajpipala hills, Kaimur hills, Sonpar hills
(D) Rajpipala hills, Kaimur hills, Mahadeo hills, Rajmahal hills

136. તોડા આદિજાતિનું નિવાસસ્થાન માં છે.
 (A) ઈરામલા પહાડીઓ (B) શિવાલીક પહાડીઓ
 (C) મહાદેવ પહાડીઓ (D) નીલગિરિ પહાડીઓ
137. જોડકાં જોડો.

જળધોધ	રાજ્ય
a. ગોકાક	i. મધ્યપ્રદેશ
b. સ્નેક	ii. ઝારખંડ
c. જોહના (જોન્હા)	iii. કેરળ
d. ધુંવાધાર	iv. કર્ણાટક

 (A) a - iv, b - iii, c - ii, d - i (B) a - iv, b - iii, c - i, d - ii
 (C) a - i, b - ii, c - iv, d - iii (D) a - i, b - ii, c - iii, d - iv
138. નીચેના પૈકી કયું / ક્યાં વિધાન / વિધાનો “સ્વતંત્ર - સ્વેચ્છાચારી” ઉદ્યોગ બાબતે સાચું / સાચાં છે ?
 (A) તે સ્થાન-વિશેષ હોય છે.
 (B) તેના ઉત્પાદનના પડતર ખર્ચમાં થોડો ફરક પડતાં જ પોતાનું સ્થળ બદલે છે.
 (C) (A) અને (B) બંને
 (D) (A) અને (B) પૈકી કોઈ નહીં
139. ભારતના મોટા રણ (થર) માં સિંચાઈનું મુખ્ય સ્ત્રોત છે.
 (A) કેનાલ (B) કુવો (C) ટ્યુબવેલ (D) ઉપરોક્ત તમામ
140. ખેત્રી, અલવર અને ભીલવાડા નીચેના પૈકી કયા ખનીજ સાથે સંકળાયેલાં વિસ્તારો છે ?
 (A) બોક્સાઈટ (B) તાંબુ (C) લોહઅયસ્ક (D) કોલસો
141. ભારતના નીચેના પૈકી કયો પ્રદેશ મેન્ગ્રોવ જંગલ, નીત્ય લીલા જંગલ અને પાનખર જંગલોનું સંયોજન ધરાવે છે ?
 (A) આંધ્ર પ્રદેશનો ઉત્તર કાંઠો (B) દક્ષિણ-પશ્ચિમ બંગાળ
 (C) દક્ષિણ સૌરાષ્ટ્ર (D) આંદામાન અને નિકોબાર ટાપુઓ
142. ગંગા નદી નીચેના પૈકી કયા રાજ્યમાંથી વહે છે ?

1. હિમાચલ પ્રદેશ	2. છત્તીસગઢ
3. બિહાર	4. ઓરિસ્સા

 (A) ફક્ત 1 અને 3 (B) ફક્ત 2, 3 અને 4
 (C) ફક્ત 3 (D) 1, 2, 3 અને 4
143. ચક્રવાતમાં ગરમ અને ઠંડા વાતાગ્રહ એકબીજામાં ભળી જાય છે અને ત્રીજા પ્રકારનો વાતાગ્રહ તૈયાર થાય છે જેને કહે છે.
 (A) ઓક્લુડેડ વાતાગ્રહ (B) સીક્લુડેડ વાતાગ્રહ
 (C) વોરટેક્સ વાતાગ્રહ (D) વર્નલ વાતાગ્રહ
144. ભૂકંપના મોજાં - ‘P’ મોજાં બાબતે નીચેના પૈકી કયું / ક્યાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
 (A) તે ટૂંકી તરંગ લંબાઈના મોજાં છે. (B) તેને લંબાત્મક મોજાં પણ કહે છે.
 (C) (A) અને (B) બંને (D) (A) અને (B) પૈકી કોઈ નહીં
145. નીચેના પૈકી કઈ જોડી ખોટી રીતે જોડાયેલી છે ?
 (A) મરયાં અને તમાકુની ખેતી - ગુન્ટુર (B) રેલ કોચ ફેક્ટરી - કપુરથલા
 (C) લોકોમોટીવ વર્ક્સ - ચિત્તરંજન (D) ભારતનું વેનીસ - કન્યાકુમારી
146. પહાડી ચિત્રકળામાં કઈ શૈલી ઉત્તમ મનાય છે ?
 (A) ગુલેર (B) બશોલી (C) કાંગડા (D) મેવાડી

136. The habitat of the Toda tribe is in _____.
- (A) Erramala Hills (B) Siwalik Hills
(C) Mahadev Hills (D) Nilgiri Hills
137. Match the *column*.
Waterfall	State
a. Gokak	i. Madhya Pradesh
b. Snake	ii. Jharkhand
c. Jonha	iii. Kerala
d. Dhuandhar	iv. Karnataka
- (A) a - iv, b - iii, c - ii, d - i (B) a - iv, b - iii, c - i, d - ii
(C) a - i, b - ii, c - iv, d - iii (D) a - i, b - ii, c - iii, d - iv
138. Which of the following statement/s regarding “Foot Loose” industry is/are correct ?
- (A) It is location-specific.
(B) It immediately changes its location as soon as there is small change in the base cost of production.
(C) Both (A) and (B)
(D) Neither (A) nor (B)
139. The most important source of irrigation in Great Indian Desert (Thar) is _____.
- (A) Canal (B) Well
(C) Tube well (D) All of the above
140. Khetri, Alwar and Bhilwara are regions associated with which of the following minerals?
- (A) Bauxite (B) Copper
(C) Iron Ore (D) Coal
141. Which of the following regions of India has a combination of Mangrove forest, evergreen forest, and deciduous forests?
- (A) North Coastal Andhra Pradesh (B) South West Bengal
(C) Southern Saurashtra (D) Andaman and Nicobar Islands
142. River Ganga flows through which of the following states?
1. Himachal Pradesh	2. Chhattisgarh
3. Bihar	4. Odisha
- (A) 1 and 3 only (B) 2, 3 and 4 only
(C) 3 only (D) 1, 2, 3 and 4
143. When warm front and cold front merge with each other in cyclone, a third type of front is formed which is known as _____.
- (A) Occluded front (B) Secluded front
(C) Vortex front (D) Vernal front
144. Which of the following statement/s regarding seismic waves - “P” - wave is/are correct?
- (A) They are waves with short wavelength. (B) They are also known as longitudinal waves.
(C) Both (A) and (B) (D) Neither (A) nor (B)
145. Which of the following pairs is incorrectly matched?
- (A) Mirchi and Tobacco farming - Guntur (B) Rail Coach factory - Kapurthala
(C) Locomotive works - Chittaranjan (D) Venice of India - Kanyakumari
146. Which painting is considered as best style in Mountain Painting ?
- (A) Guler (B) Barsholi
(C) Kangda (D) Mewari

147. દક્ષિણ ભારતમાં પ્રચલિત “વરાહ” શૈલીના વિજયનગરના સિક્કાઓ કઈ ધાતુમાંથી બનાવવામાં આવ્યાં હતાં ?
 (A) ચાંદી (B) તાંબુ (C) સોનું (D) કાંસું
148. ભારતમાં 13મી સદીના સમયને યુગ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
 (A) ભક્તિયુગ (B) ભાષાયુગ (C) દર્શનયુગ (D) ધર્મયુગ
149. ઓરિસ્સામાં મંદિરના મંડપને શું કહેવાય છે ?
 (A) દેઉલ (B) જગમોહન (C) કળશ (D) સ્તૂપી
150. તેરાપંથના સ્થાપકનું નામ જણાવો.
 (A) આચાર્ય ભિક્ષુ (B) જગજીવનદાસ (C) રામચરણ (D) ભીખાનંદ
151. શાહજહાંએ “પંડિતરાજ”નું બિરુદ કયા સંસ્કૃત કવિને આપ્યું હતું ?
 (A) રૂપ ગોસ્વામી (B) જગન્નાથ (C) નીલકંઠ દીક્ષિત (D) વિમલકીર્તિ
152. ગુજરાતમાં જૈનોએ લઘુચિત્રશૈલીનો વિકાસ ક્યારે સાધ્યો ?
 (A) ચૌલુક્ય કાળમાં (B) સલ્તનત કાળમાં (C) ગુપ્ત કાળમાં (D) મધ્ય કાળમાં
153. “ઊર્મિ-નવરચના” શું છે ?
 (A) નાટક (B) સામયિક (C) લોકકથા (D) ભજનવાણી
154. ગામચોરે કાંસાની થાળી વગાડીને લોકોને ભેગા કરનારને કહેવામાં આવતો.
 (A) વહીવંચા (B) ગરોડા (C) ચૂંદડિયા બ્રાહ્મણ (D) દેવીપૂજક
155. લાઠીના લોકચિત્રકાર છે.
 (A) વ્રજલાલ ભગત (B) વિનય ત્રિવેદી (C) કુમાર મંગળસિંહ (D) ખોડીદાસ પરમાર
156. ભરૂચ જિલ્લામાં ગુફા-સ્થાપત્ય ક્યાં આવેલું છે ?
 (A) બોરિયા (B) કડિયા ડુંગર (C) ઈંટવા (D) સાણા
157. ગિરનારનું મંદિર કોણે બંધાવ્યું હતું ?
 (A) ભીમદેવ (B) કુમારપાળ (C) તેજપાલ (D) સજજનમંત્રી
158. “બાવન ધ્વજ મંદિર” ક્યાં આવેલું છે ?
 (A) સરોત્રા (B) થાન (C) પાવાગઢ (D) પ્રભાસપાટણ
159. ક્ષત્રપકાલીન ઈંટો કયા કિલ્લાના પાયામાંથી મળી હતી ?
 (A) ઝીંજુવાડા (B) ડભોઈ (C) વડનગર (D) જૂનાગઢ
160. “ચોઘડિયા” શું છે ?
 (A) નગારાંનો પ્રકાર છે. (B) તંતુવાદનો પ્રકાર છે.
 (C) વાંસળીનો પ્રકાર છે. (D) મંજીરાનો પ્રકાર છે.
161. સંગીતની ધ્રુપદ ગાનપદ્ધતિનો સૌથી વધુ પ્રચાર કોણે કર્યો હતો ?
 (A) રાજા માનસિંહ (B) કુંભાજી રાણા (C) આચાર્ય સારંગદેવ (D) બાજબહાદુર
162. પ્રભાસપાટણમાં સોમનાથનું મંદિર પહેલીવાર કઈ સદીમાં બંધાયું હતું ?
 (A) 8મી (B) 12મી (C) 10મી (D) 14મી
163. ગોળાકાર પાયા અને ઢળતા છાપરાંવાળું મંદિર સ્થાપત્ય સવિશેષ ક્યાં જોવા મળે છે ?
 (A) કેરળ (B) રામેશ્વર (C) ગુજરાત (D) મૈસૂર

147. From which metal were the famous “Varah” style Vijayanagar coins in South India made ?
 (A) Silver (B) Copper (C) Gold (D) Bronze
148. The time of the 13th century is known as an era of _____ in India.
 (A) Bhakti era (B) Language era
 (C) Philosophy era (D) Religion era
149. What is the temple porch (mandap) known as in Orissa ?
 (A) Deuol (B) Jagmohan (C) Kalash (D) Stupi
150. Mention the name of the founder of Terapanth.
 (A) Acharya Bhikshu (B) Jagjivandas (C) Ramcharan (D) Bhikhanand
151. To which sanskrit poet did Shahjahan gave the title of “Panditraj” ?
 (A) Roop Goswami (B) Jaggannath (C) Neelkanth Dixit (D) Vimalkirti
152. When did the Jains attain the development of miniature painting style ?
 (A) Chalukya period (B) Sultanate period
 (C) Gupta period (D) Medieval period
153. What is “Urmi Navrachana” ?
 (A) Drama (B) Periodic (C) Folktale (D) Hymn
154. The one who gathered the people at the square of the village by banging bronze plate was known as _____.
 (A) Vahivancha (B) Garoda
 (C) Chundadi Brahmin (D) Devipujak
155. _____ is the folk painter of Lathi.
 (A) Vrajlal Bhagat (B) Vinay Trivedi
 (C) Kumar Mangalsinh (D) Khodidas Parmar
156. Where is the cave-architecture situated in Bharuch district ?
 (A) Boriya (B) Kadia Dungar (C) Intava (D) Saana
157. Who built the temple of Girnar ?
 (A) Bhimdev (B) Kumarpal (C) Tejpal (D) Sajjanmantri
158. Where is the “Bavandhawaj” temple situated ?
 (A) Sarotra (B) Than (C) Pavagadh (D) Prabhas Patan
159. From the base of which fort were the bricks of Kshatrapa period found ?
 (A) Zinzhuvada (B) Dabhoi
 (C) Vadnagar (D) Junagadh
160. What is “Choghadiya” ?
 (A) A type of drum (nagara) (B) A type of string musical instrument
 (C) A type of flute (D) A type of “manjira” (musical instrument)
161. Who did the most propaganda of Dhrupad singing style of music ?
 (A) Raja Mansinh (B) Kumbhaji Rana
 (C) Acharya Sarangdev (D) Bajbahadhur
162. In which century was the Somnath Temple first built in Prabhas Patan ?
 (A) 8th (B) 12th (C) 10th (D) 14th
163. Where is the temple architecture with rounded base and leaning roof especially seen?
 (A) Kerala (B) Rameshwaram
 (C) Gujarat (D) Mysore

164. સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયની “શિક્ષાપત્રી”માં પ્રાજોજાયેલા ઇંદનું નામ જણાવો.
 (A) શાર્દૂલવિકીડિત (B) અનુષ્ટુપ (C) હરિગીત (D) ઝૂલણા
165. વેદકાળ દરમ્યાન શિકાર છોડી ઘેટાં-બકરા ઉછેરનાર વર્ગને કયા નામે ઓળખવામાં આવતાં ?
 (A) ગોપાલક (B) ઠાકોર (C) પરિયા (D) ગાડરી
166. નીચેના પૈકી કઈ નદી ગુજરાતના સપ્તસંગમ તીર્થમાંની એક નથી ?
 (A) હાથમતી (B) મેશરી (C) વાત્રક (D) માઝૂમ
167. ઝાલાવાડમાં નાગની પૂજા કયા નામે થાય છે ?
 (A) વાસુકિનાગ (B) ભૂજંગદેવ (C) ભોથીખમી (D) ભાદરવાદેવ
168. નીચેના પૈકી કયા કવિ/કવિઓએ ગરબીની રચનાઓ કરી છે ?
 (A) દયારામ (B) વલ્લભ કવિ
 (C) (A) અને (B) બંને (D) (A) અને (B) પૈકી કોઈ નહીં
169. જોડકાં જોડો.
 નવલકથા લેખક
 a. અગનપંખી 1. ચંદ્રકાન્ત બક્ષી
 b. મીરા યાજ્ઞિકની ડાયરી 2. વર્ષા અડાલજા
 c. બંદીવાન 3. બિંદુ ભટ્ટ
 d. પેરેલિસિસ 4. હરીન્દ્ર દવે
 (A) a - 1, b - 2, c - 3, d - 4 (B) a - 1, b - 3, c - 2, d - 4
 (C) a - 4, b - 2, c - 3, d - 1 (D) a - 4, b - 3, c - 2, d - 1
170. સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલની પ્રતિમા ‘સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટી’ના શિલ્પી કોણ છે ?
 (A) બાલકૃષ્ણ દોશી (B) રામ વિ. સુતાર (C) બિમલ પટેલ (D) લુઈ કહાન
171. પરંપરાગત વ્યવસાય મુજબ “ગારુડી” એટલે શું ?
 (A) મદારી (B) ભવાયાં (C) દરજી (D) ઢોલી
172. ગુજરાતના આદિવાસીઓ “ઊંદરીયા દેવ”નો તહેવાર ક્યારે ઉજવે છે ?
 (A) વરસાદની મોસમમાં (B) ફાગણ માસમાં (C) પાક તૈયાર થાય ત્યારે (D) શિયાળામાં
173. ઈ.સ. 2019 માં કયા ગુજરાતી ચિત્રકારને પદ્મશ્રી એવોર્ડ મળ્યો છે ?
 (A) ગુલામ મોહમ્મદ શેખ (B) અતુલ ડોડિયા (C) જ્યોતિ ભટ્ટ (D) અમિત અંબાલાલ
174. “વખાર” નામના ગુજરાતી કાવ્યસંગ્રહના લેખક કોણ છે ?
 (A) રઘુવીર ચૌધરી (B) સિતાંશુ યશશંદ્ર (C) ચંદ્રકાંત શેઠ (D) લાભશંકર ઠાકર
175. પ્રભુલાલ દ્વિવેદીનું અર્પણ કયા કલાક્ષેત્રે છે ?
 (A) ચિત્રકલા (B) રંગભૂમિ (C) લોકકલા (D) નૃત્યકલા
176. નીચેના પૈકી કયું કચ્છમાં બ્લોક પ્રિન્ટનું કેન્દ્ર ગણાય છે ?
 (A) ભુજોડી (B) નામદા (C) અજરખપુર (D) ઝુરા
177. તેનાં “બરાદી બજાર” માટે જાણીતું છે.
 (A) ઈડર (B) પાલનપુર (C) ડભોઈ (D) બાંટવા
178. ત્રણ ભગ્ન જૈન મંદિરો ગુજરાતના કયા વનમાં આવેલાં છે ?
 (A) ગિરના જંગલોમાં (B) ડાંગ વનમાં (C) પોળોના જંગલોમાં (D) નર્મદા ખીણના જંગલોમાં

164. Mention the name of the metre used in the “Shikshapatri” of Swaminarayan sect.
 (A) Shardulvikridit (B) Anustup (C) Harigeet (D) Zulana
165. By which name was the class which gave up hunting and started rearing sheep and goats known ?
 (A) Gopalak (B) Thakore (C) Pariah (D) Gadri
166. Which of the following rivers is NOT one of the rivers of Saptasangam Tirth of Gujarat ?
 (A) Hathmati (B) Meshri (C) Vatrak (D) Mazhum
167. By which name is snake worshipped in Zhalawad ?
 (A) Vasukinaag (B) Bhujungdev (C) Bhothikhami (D) Bhadarwadev
168. Which of the following poets has / have composed “Garbi” ?
 (A) Dayaram (B) Vallabh Kavi (C) Both A and B (D) Neither A nor B
169. Match the *column* :
 Novel Author
a. Aganpankhi	1. Chandrakant Bakshi
b. Mira Yagnik Ni Dairy	2. Varsha Adalja
c. Bandivan	3. Bindu Bhatt
d. Paralysis	4. Harindra Dave
- (A) a - 1, b - 2, c - 3, d - 4 (B) a - 1, b - 3, c - 2, d - 4
 (C) a - 4, b - 2, c - 3, d - 1 (D) a - 4, b - 3, c - 2, d - 1
170. Who is the sculptor of Sardar Vallabhbhai Patel’s statue, “Statue of Unity” ?
 (A) Balkrishna Doshi (B) Ram V. Sutar
 (C) Bimal Patel (D) Louis Kahn
171. What is “Garudi” according to traditional profession ?
 (A) Madari (Snake charmer) (B) Bhavaya
 (C) Tailor (D) Dholi (Drummer)
172. When do the tribals of Gujarat celebrate the festival of “Underiya Dev” ?
 (A) In monsoon season (B) In Fagun month
 (C) When the crop is ready (D) In winter
173. Which Gujarati painter has received the Padmashree award in 2019 ?
 (A) Gulam Mohmmad Sheikh (B) Atul Dodiya
 (C) Jyotindra Bhatt (D) Amit Ambalal
174. Who is the author of Gujarati poetry-collection, “Vakhar” ?
 (A) Raghuvveer Chaudhary (B) Sitanshu Yashschandra
 (C) Chandrakant Sheth (D) Labhshankar Thakar
175. In which field of arts has Prabhulal Dwivedi contributed ?
 (A) Painting (B) Theatre (C) Folkarts (D) Dance
176. Which of the following is known as the center of Block Print in Kutch ?
 (A) Bhujodi (B) Namda
 (C) Ajrakhpur (D) Zhura
177. _____ is known for its “Kharadi Bazar”.
 (A) Idar (B) Palanpur (C) Dabhoi (D) Bantwa
178. In which forest of Gujarat are the ruins of three Jain temples found ?
 (A) In the forest of Gir (B) In the forest of Dang
 (C) In the forest of Polo (D) In the forest of Narmada Valley

179. હસ્તિગિરી મહાતીર્થ કયા જિલ્લામાં આવેલું છે ?
 (A) અરવલ્લી (B) દેવભૂમિ દ્વારકા
 (C) ભાવનગર (D) નર્મદા
180. “બોમ્માલટ્ટમ” કયા રાજ્યની કઠપૂતળી કળા છે ?
 (A) સિક્કિમ (B) મેઘાલય (C) તામિલનાડુ (D) આંધ્રપ્રદેશ
181. “ઠાકર્યાચાળો” નો પ્રકાર છે.
 (A) ભવાઈના વેશ (B) ડાંગી નૃત્ય
 (C) ચિત્રકળા (D) આહીરોના પહેરવેશ
182. નીચેના પૈકી કયા સમુદાયમાં લગ્નપ્રસંગે કેટલાક પંથકમાં “ગોદડીનો ઝઘડો” કરવામાં આવે છે ?
 (A) વસાવા (B) ભરવાડ (C) રબારી (D) દેવીપૂજક
183. ગુજરાતની લોકસંસ્કૃતિમાં ને દરિયાઈ દેવી/વહાણવટી દેવી તરીકે માનવામાં આવે છે.
 (A) રાંદલમાતા (B) વિધાત્રી દેવી (C) શિકોતરી માતા (D) મેલડી માતા
184. નીચેની બૌદ્ધ પરિષદોને સમયક્રમમાં ગોઠવો.
 1. વૈશાલી 2. રાજગૃહ 3. પાટલીપુત્ર 4. કાશ્મિર
 (A) 1, 4, 3, 2 (B) 3, 2, 1, 4 (C) 4, 1, 2, 3 (D) 2, 1, 3, 4
185. ભારતની બહાર સ્વતંત્ર ભારતીય સૈન્યની સ્થાપના કરનાર પ્રથમ વ્યક્તિ હતાં.
 (A) એમ. એમ. રૉય (B) લાલા હરદયાલ
 (C) રાસ બિહારી બોઝ (D) સુભાષચંદ્ર બોઝ
186. નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
 (A) “ડીશ-ઓન-સ્ટેન્ડ” એ હરપ્પા સંસ્કૃતિનું લાક્ષણિક વાસણ છે.
 (B) ઘઉં હરપ્પાનો મુખ્ય ખોરાક હતો.
 (C) (A) અને (B) બંને
 (D) (A) અને (B) પૈકી કોઈ નહીં
187. નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
 (A) ઋગ્વેદ સમયમાં ઈન્દ્ર સૌથી મોટો ભગવાન છે.
 (B) ઋગ્વેદના તમામ મંડળોની શરૂઆત અગ્નિની સ્તુતિથી થાય છે.
 (C) (A) અને (B) બંને
 (D) (A) અને (B) પૈકી કોઈ નહીં
188. નીચેના પૈકી કયા વિધાનો સાચાં છે ?
 1. વૈદિક સમયમાં આયસનો સંદર્ભ ધાતુ હતો.
 2. ઋગ્વેદ પછીના સમયમાં શ્યામ આયસ અથવા કૃષ્ણ આયસનો સંદર્ભ લોખંડ થતું હતું.
 3. આમ, ઋગ્વેદ એ લોહકાળ પૂર્વેનો ગ્રંથ છે.
 (A) ફક્ત 1 અને 2 (B) ફક્ત 2 અને 3 (C) ફક્ત 1 અને 3 (D) 1, 2 અને 3
189. સ્કંદગુપ્તનો મંદસૌરનો શિલાલેખ અને ઈન્દોરનું તામ્રપત્ર દર્શાવે છે કે -
 (A) તેઓ વિવિધ કારીગરોના શક્તિશાળી સમૂહો હતાં.
 (B) તેઓ આર્થિક રીતે સધ્ધર હતાં.
 (C) તેઓ એક સ્થળેથી બીજા સ્થળે સ્થળાંતર કરતાં હતાં.
 (D) ઉપરોક્ત તમામ

179. In which district is the “Hastigiri Mahatirth” situated ?
 (A) Aravalli (B) Devbhoomi Dwarka
 (C) Bhavnagar (D) Narmada
180. “Bommalattam” puppet art belongs to which state ?
 (A) Sikkim (B) Meghalaya
 (C) Tamil Nadu (D) Andhra Pradesh
181. “Thakaraya Charo” is a type of _____.
 (A) An act of Bhavai (B) Dangi dance
 (C) Painting (D) Dressing of Ahirs
182. In which of the following communities is “Godadi no Jhagado” done at the marriage function in some areas ?
 (A) Vasava (B) Bharwad
 (C) Rabari (D) Devipujak
183. _____ is believed as marine / shipping Goddess in the folk culture of Gujarat.
 (A) Randal mata (B) Vidhatri devi
 (C) Shikotar mata (D) Meldi mata
184. Arrange the following Buddhist Councils in chronological order
 1. Vaishali 2. Rajagriha
 3. Pataliputra 4. Kashmir
 (A) 1, 4, 3, 2 (B) 3, 2, 1, 4
 (C) 4, 1, 2, 3 (D) 2, 1, 3, 4
185. _____ was the first person to establish an independent Indian army outside India.
 (A) M. N. Roy (B) Lala Har Dayal
 (C) Rash Bihari Bose (D) Subhash Chandra Bose
186. Which of the following statement/s is/are correct?
 (A) “Dish-on-stand” is a characteristic vessel of Harappan Civilisation.
 (B) The staple diet of the Harappan Civilisation was wheat.
 (C) Both (A) and (B)
 (D) Neither (A) nor (B)
187. Which of the following statement/s is/are correct?
 (A) Indra is the greatest god in the Rigvedic times.
 (B) All mandalas of the Rigveda begin with the hymns to Agni.
 (C) Both (A) and (B)
 (D) Neither (A) nor (B)
188. Which of the following statements are correct?
 1) Ayas refers to metal in the Vedic period.
 2) Shyama Ayas or Krishna Ayas refers to iron in the post-Rigvedic period.
 3) Therefore, Rigveda is a pre-Iron Age text.
 (A) Only 1 and 2 (B) Only 2 and 3
 (C) Only 1 and 3 (D) 1, 2 and 3
189. The Mandsaur Inscription and Indore copper plate of Skandagupta suggest that _____.
 (A) They were powerful guilds of various craftsmen
 (B) They were economically quite well-off
 (C) They migrated from place to place
 (D) All of the above

190. કશરદા (ક્યાદરા)નું પ્રખ્યાત યુદ્ધ વચ્ચે લડાયું હતું.
 (A) મોહમ્મદ ગઝનવી અને ભીમદેવ સોલંકી (B) મોહમ્મદ ગઝનવી અને આનંદપાળ
 (C) મોહમ્મદ ઘોરી અને પૃથ્વીરાજ ચૌહાણ (D) મોહમ્મદ ઘોરી અને સોલંકીઓ
191. ભાવસિંહજી-II સંદર્ભે નીચેના પૈકી કયા વિધાનો સાચાં છે ?
 1. તેઓએ “સંગીતમાળા”ના ચાર ભાગ લખ્યાં / સંપાદિત કર્યાં.
 2. તેઓએ એક સંસ્થાની સ્થાપના કરી જે છેવટે “બેંક ઓફ સૌરાષ્ટ્ર” બની.
 3. તેઓએ ગ્રીક મહાકાવ્ય “ઈલિયાડ”નું ગુજરાતીમાં ભાષાંતર કર્યું.
 4. તેઓએ શામળદાસ આર્ટ્સ કોલેજ, ભાવનગરની સ્થાપના કરી.
 (A) ફક્ત 1 અને 4 (B) ફક્ત 1, 2 અને 4
 (C) ફક્ત 1, 2 અને 3 (D) 1, 2, 3 અને 4
192. સિંધુખીણની સંસ્કૃતિ બાબતે નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
 1. મોહેન્જો-ડરો એ સિંધુખીણ સંસ્કૃતિનું સૌથી મોટું સ્થળ છે.
 2. પાણીનો સંગ્રહ અને સંચાલન પદ્ધતિ એ ધોળાવીરાનું સૌથી આકર્ષક અને અનન્ય લક્ષણ છે.
 3. લોથલનું સૌથી અનન્ય લક્ષણ ગોદીવાડો (ડોકયાડ) છે.
 (A) ફક્ત 1 અને 2 (B) ફક્ત 3
 (C) ફક્ત 2 અને 3 (D) 1, 2 અને 3
193. નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
 1. પોર્ટુગીઝ ભારત સાથે દરિયાઈ વેપાર સંપર્કો સ્થાપનાર પ્રથમ યુરોપીય સત્તા હતાં.
 2. વાસ્કો-દ-ગામા 1948માં કાલીકટ બંદરે આવ્યો.
 3. પોર્ટુગીઝે બીજાપુર પાસેથી ગોવા 1510માં કબ્જે કર્યું.
 (A) ફક્ત 1 (B) ફક્ત 1 અને 2
 (C) ફક્ત 2 અને 3 (D) 1, 2 અને 3
194. નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
 1. શાલીભદ્રએ ગુજરાતીમાં પ્રથમ અનોખું સાહિત્ય, “ભારતેશ્વર બાહુબલી”ની રચના કરી.
 2. ગુજરાતમાં નરસિંહ મહેતાએ વૈષ્ણવ ભક્તિ ચળવળનું પ્રતિનિધિત્વ કર્યું.
 3. સાહિત્યિક સ્વરૂપો અને સાહિત્યિક વિષયવસ્તુઓની વિશાળ વિવિધતાને કારણે પ્રેમાનંદ ભટ્ટને ગુજરાતના સર્વકાલિન મહાન કવિ ગણી શકાય.
 (A) ફક્ત 2 (B) ફક્ત 1 અને 2 (C) ફક્ત 2 અને 3 (D) 1, 2 અને 3
195. નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
 1. ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીના અધિકારીઓ દ્વારા દસ્તકોનો દુરૂપયોગ દુશ્મનાવટનું મુખ્ય કારણ હતું જે છેવટે પ્લાસીના યુદ્ધમાં પરિણમ્યું.
 2. પ્લાસીના યુદ્ધમાં ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીના ચડિયાતા લશ્કરી દળો સિરાજ-ઉ-દૌલાની હારનું કારણ બન્યાં.
 3. પ્લાસીના યુદ્ધે ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીને ઉત્તર અને પૂર્વ ભારતમાં સુષુપ્ત સત્તા બનાવી.
 (A) ફક્ત 1 (B) ફક્ત 2
 (C) ફક્ત 1 અને 2 (D) 1, 2 અને 3
196. નીચેના પૈકી કયા મુઘલ રાજકુમાર ગુજરાતના ગવર્નર (સુબેદાર) હતાં ?
 1. મુરાદ 2. શાહજહાં
 3. ઔરંગઝેબ 4. દારા સિકોહ
 (A) 1, 2, 3 અને 4 (B) ફક્ત 1, 2 અને 4
 (C) ફક્ત 2 અને 4 (D) ફક્ત 2, 3 અને 4

CancelledQuestion

190. The famous battle of Kasahrada (Kayadara) was fought between _____ .
 (A) Mahmood Gaznavi and Bhimadeva Solanki
 (B) Mahmood Gaznavi and Anandapala
 (C) Muhammad Ghorī and Pritviraj Chauhan
 (D) Muhammad Ghorī and Solankis
191. Which of the following statements regarding Bhavsinhji II are correct?
 1) He wrote/edited four parts of *Sangeetmala*.
 2) He founded an institution which ultimately became “Bank of Saurashtra”.
 3) He translated the Greek epic *Iliad* into Gujarati.
 4) He established Shamaldas Arts College, Bhavnagar.
 (A) Only 1 and 4 (B) Only 1, 2 and 4
 (C) Only 1, 2 and 3 (D) 1, 2, 3 and 4
192. Which of the following statement/s regarding the Indus Valley Civilization is/are correct?
 1) Mohenjo-daro is the largest site of Indus Valley Civilization.
 2) Most impressive and unique feature of Dholavira is its water harvesting and management system.
 3) Most distinctive feature of Lothal is the dockyard.
 (A) 1 and 2 only (B) 3 only
 (C) 2 and 3 only (D) 1, 2 and 3
193. Which of the following statement/s is/are correct?
 1) Portuguese were the first European power to establish maritime trade contacts with India.
 2) Vasco da Gama landed at Calicut in 1498 AD.
 3) Portuguese captured Goa from Bijapur in 1510 AD. CancelledQuestion
 (A) Only 1 (B) Only 1 and 2
 (C) Only 2 and 3 (D) 1, 2 and 3
194. Which of the following statement/s is/are correct?
 1) Shalibhadra composed “Bharateshwar Bahubali”, the first literary work distinctly in Gujarati.
 2) Narsimha Mehta represented the Vaishnava Bhakti movement in Gujarat.
 3) Premananda Bhatta may be considered as the greatest poet of Gujarat of all times on account of the enormous variety of literacy themes and forms in his works.
 (A) Only 2 (B) Only 1 and 2
 (C) Only 2 and 3 (D) 1, 2 and 3
195. Which of the following statement/s is/are correct?
 1) Misuse of Dastaks by the officials of East India Company was a major cause of hostilities which culminated in the Battle of Plassey.
 2) East India Company’s superior military forces caused the defeat of Siraj-ud-Daulah in the Battle of Plassey.
 3) Battle of Plassey made East India the dominant power of North and East India.
 (A) Only 1 (B) Only 2
 (C) Only 1 and 2 (D) 1, 2 and 3
196. Which of the following Mughal princes had served as Governor (Subedar) of Gujarat?
 1) Murad 2) Shahjehan
 3) Aurangzeb 4) Dara Shikoh
 (A) 1, 2, 3, 4 (B) Only 1, 2 and 4
 (C) Only 2 and 4 (D) Only 2, 3 and 4

197. નીચે પૈકી કયા બહુમતી મુસ્લીમ વસ્તી ધરાવતાં ભારતીય રાજ્યોએ ભારતમાં જોડાવવા માટે સરદાર પટેલને પોતાની ઈચ્છા વ્યક્ત કરી પરંતુ સરદારે તેઓને પાકિસ્તાનમાં જોડાવવા સલાહ આપી કારણ કે સરદાર પોતે એક સિધ્ધાંતવાદી રાજકારણી અને મુત્સુદી હતાં ?
 (A) કલાત અને બહાવલપુર (B) સિંધ અને જમ્મુ
 (C) બિલાસપુર અને કલાત (D) બહાવલપુર અને ભોપાલ
198. નીચે પૈકીના ઈસ્ટ ઈન્ડીયા કંપનીના કયા ગવર્નર-જનરલે ભારતીય મૂળના રાજ્યોની બાબતોમાં તટસ્થતા અને બિન હસ્તક્ષેપની નીતિ શરૂ કરી ?
 (A) વોરન હેસ્ટિંગ્સ (B) લોર્ડ કોર્નવાલિસ (C) સર જોન શોર (D) લોર્ડ વેલેસ્લી
199. નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
 1. વોરન હેસ્ટિંગ્સ બંગાળના પ્રથમ ગવર્નર-જનરલ હતાં.
 2. લોર્ડ વિલિમય બેન્ટિક ભારતના પ્રથમ ગવર્નર-જનરલ હતાં.
 3. લોર્ડ કેનિંગ ભારતના પ્રથમ વાઈસરોય હતાં.
 (A) ફક્ત 1 (B) ફક્ત 1 અને 2 (C) ફક્ત 3 (D) 1, 2 અને 3
200. રામોશી વિદ્રોહ બાબતે નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
 (A) તે વાસુદેવ બળવંત ફાડકેના નેતૃત્વ હેઠળનો આદિવાસી વિદ્રોહ હતો.
 (B) તે બ્રિટીશ વિરુદ્ધ દુષ્કાળ સામેના પગલાં લેવાની નિષ્ફળતાની સામે હતો.
 (C) (A) અને (B) બંને
 (D) (A) અને (B) પૈકી કોઈ નહીં
201. બંગાળના ભાગલા સામેની પ્રતિક્રિયા તરીકે નીચેના પૈકી કઈ ચળવળ શરૂ કરવામાં આવી હતી ?
 (A) સ્વદેશી ચળવળ (B) બંગાળ બચાવો ચળવળ
 (C) અસહકારની ચળવળ (D) મુક્ત ભારતની ચળવળ
202. મૈત્રકનો વંશાવળી ઈતિહાસ લગભગ એકલાં તેઓના માંથી જ મળી રહે છે.
 (A) સિક્કાઓ (B) તામ્રપત્રો
 (C) પુરાતત્વીય અવશેષો (D) ચીની યાત્રાળુઓના યાત્રાવૃત્તાંતો
203. પોતાના વિચારોના ફેલાવા માટે શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા દ્વારા નીચેના પૈકી કયું સામયિકપત્ર શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું ?
 (A) ધી ઈન્ડીયન ઈકોનોમીસ્ટ (B) ધી ઈન્ડીયન સોસ્યોલોજીસ્ટ
 (C) ધી ઈન્ડીયન સ્પેક્ટેટર (D) ધી ઈન્ડીયન ઓપિનીયન
204. 1860માં નીચેના પૈકી કયા શહેરમાં આવકવેરા સામે સામૂહિક પ્રતિકાર થયો હતો ?
 (A) પુના (B) સુરત (C) મુંબઈ (D) પોંડીચેરી
205. કચ્છ બાબતે નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
 (A) ભારતનું બંધારણ અમલમાં આવ્યું ત્યારે કચ્છ “C” વર્ગનું રાજ્ય બન્યું.
 (B) જ્યારે મુંબઈ રાજ્ય અસ્તિત્વમાં આવ્યું ત્યારે તે જિલ્લો બન્યું.
 (C) (A) અને (B) બંને
 (D) (A) અને (B) પૈકી કોઈ નહીં
206. અનુસાર પ્રાન્તીય સરકારને કેટલાક કાર્યો તબદીલ કરવામાં આવનાર હતા જ્યારે બાકીના વિષયો અમલદારી નિયંત્રણ માટે આરક્ષિત રાખવામાં આવનાર હતાં.
 (A) દ્વિમુખી રાજ્ય પધ્ધતિ (B) અલગ મતદાર મંડળો
 (C) કોમી ચુકાદો (કમ્યુનલ એવોર્ડ) (D) દ્વિ-ગૃહી વિધાન મંડળ
207. નીચેના પૈકી કયું પુસ્તક ચંદ્રગુપ્ત-I ના રાજગાદી પરના ઉત્તરાધિકાર વિશે વાત કરે છે ?
 (A) દેવી ચંદ્રગુપ્તમ (B) કૌમુદિ મહોત્સવ
 (C) મૃચ્છકટિકા (D) ઉપરોક્ત પૈકી કોઈ નહીં

197. Which of the following Indian states with majority Muslim population expressed their desire to Sardar Patel to join India, but the Sardar advised them to join Pakistan since he was a principled politician and statesman?
 (A) Kalat and Bahawalpur (B) Sindh and Jammu
 (C) Bilaspur and Kalat (D) Bahawalpur and Bhopal
198. Who among the following Governor-General of the English East India introduced the policy of neutrality and non-intervention in the affairs of the Indian native states?
 (A) Warren Hastings (B) Lord Cornwallis
 (C) Sir John Shore (D) Lord Wellesley
199. Which of the following statement/s is/are correct?
 1. Warren Hastings was the first Governor-General of Bengal.
 2. Lord William Bentinck was the first Governor-General of India.
 3. Lord Canning was the first Viceroy of India.
 (A) Only 1 (B) Only 1 and 2
 (C) Only 3 (D) 1, 2 and 3
200. Which of the following statements is/are correct regarding Ramosi Uprising?
 (A) It was a tribal revolt led by Vasudev Balwant Phadke.
 (B) It was against the British failure to take up anti-famine measures.
 (C) Both (A) and (B)
 (D) Neither (A) nor (B)
201. Which of the following movements was started as a reaction to the partition of Bengal?
 (A) Swadeshi Movement (B) Save Bengal Movement
 (C) Non Cooperation movement (D) Free India Movement
202. The genealogical history of the Maitraka is known almost solely from their _____.
 (A) Coins (B) Copper plates
 (C) Archaeological remains (D) From the travels of Chinese pilgrims
203. Which of the following periodicals was started by Shyamji Krishna Verma for spreading his ideas?
 (A) The Indian Economist (B) The Indian Sociologist
 (C) The Indian Spectator (D) The Indian Opinion
204. The mass resistance to income tax took place in which of the following cities in 1860?
 (A) Pune (B) Surat
 (C) Mumbai (D) Pondicherry
205. Which of the following statement/s regarding Kutch is/are correct?
 (A) Kutch became a C class state when the Constitution of India came into force.
 (B) It became a district when Bombay State came into existence.
 (C) Both (A) and (B)
 (D) Neither (A) nor (B)
206. According to _____, certain functions of the provincial government were to be transferred, while other subjects were to be kept as reserved for bureaucratic control.
 (A) Diarchy (B) Separate electorates
 (C) Communal Award (D) Bicameral legislature
207. Which of the following works tells us about the succession of Chandragupta I to the throne?
 (A) Devichandraguptam (B) Kaumudi Mahotsava
 (C) Mrichchhakatika (D) None of the above

208. નીચેના પૈકી કોણે સૌ પ્રથમવાર સુદને ખેડૂતવર્ગ તરીકે વર્ણવ્યો છે ?
 (A) મનુ (B) ફાહિયાન (C) હુન-એન-ત્સાંગ (D) નારદ
209. કોના પેશ્વારાજ હેઠળ મરાઠાઓએ બંગાળ પર ચઢાઈ કરી હતી ?
 (A) બાલાજી વિશ્વનાથ (B) બાજીરાવ I
 (C) બાલાજી બાજીરાવ (D) રઘુજી ભોંસલે
210. ભારતીય કલ્યાણ માટે જાહેર મંતવ્ય ઊભું કરવા માટે નીચેના પૈકી કોણે લંડનમાં ઈસ્ટ ઈન્ડીયા એસોશિયેશનનું આયોજન કર્યું ?
 (A) આનંદમોહન બોઝ (B) ભીખાજી કામા (C) દાદાભાઈ નવરોઝી (D) સુરેન્દ્રનાથ બેનર્જી
211. નીચેના પૈકી કોણે સનસનાટીવાળી બારાહ ધાડ/ડકેતીનું આયોજન કર્યું હતું ?
 (A) બરીન્દ્ર ઘોષ (B) પ્રફુલ ચાકી
 (C) પુલિન બિહારી દાસ (D) ખુદીરામ બોઝ
212. અરાજકતા અને કાન્તિકારી ગુના અધિનિયમ-1919 તરીકે પ્રચલિત થયો હતો.
 (A) રોલેટ એક્ટ (B) પીટ્સ ઈન્ડીયા એક્ટ
 (C) ઈન્ડિયન આર્મ્સ એક્ટ (D) ઈલબર્ટ બિલ
213. 1946 માં બનાવવામાં આવેલી વચગાળાની કેબીનેટના વડા કોણ હતા ?
 (A) રાજેન્દ્ર પ્રસાદ (B) જવાહરલાલ નહેરુ
 (C) સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ (D) રાજગોપાલાચારી
214. ભારતીય સ્વતંત્રતા ચળવળ દરમ્યાન નીચેના પૈકી કોણે “ફ્રી ઈન્ડીયન લીજીયન” સૈન્ય ઊભું કર્યું હતું ?
 (A) લાલા હરયાલ (B) રાસબિહારી બોઝ
 (C) સુભાષચંદ્ર બોઝ (D) વી. ડી. સાવરકર
215. નીચેના પૈકી કઈ જોડી/જોડીઓ સાચી રીતે જોડાયેલી છે ?
 મહિલા મંડળો હેતુ
 1. ઓલ બેંગાલ વિમેન્સ યુનિયન : સ્ત્રીઓના ગેરકાયદેસર વેપાર સામેના કાયદો ઘડવા માટે કાર્ય કર્યું.
 2. ભારત સ્ત્રી મહામંડળ : સ્ત્રી કેળવણીને ઉત્તેજન આપ્યું
 3. બંગીય નારી સમાજ : સ્ત્રીઓના મતાધિકાર માટે પ્રચાર કર્યો.
 (A) 1, 2 અને 3 (B) ફક્ત 1 અને 3 (C) ફક્ત 2 અને 3 (D) ફક્ત 1
216. અરૂણા અશરફ અલી નીચેના પૈકી કોની સાથે સંકળાયેલા હતાં ?
 (A) બારડોલી સત્યાગ્રહ (B) ભારત છોડો ચળવળ
 (C) સવિનય કાનૂનભંગની ચળવળ (D) ખિલાફત ચળવળ
217. લખનઉ કરાર (1916) બાબતે નીચેના પૈકી કયા વિધાનો સાચા નથી ?
 (A) ભારતીય રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસના મવાળવાદીઓ અને જહાલવાદીઓના જૂથોએ તેઓની વચ્ચેના મતભેદો ભૂલી ગયાં
 (B) પ્રતિનિધિત્વવાળી સરકાર અને ભારતના આધિપત્યના હેતુ સાથે કોંગ્રેસ અને મુસ્લિમ લીગે બંધારણીય સુધારાઓ માટેની સંયુક્ત યોજના રજૂ કરી.
 (C) કોંગ્રેસે અલગ મતદારમંડળનો સિધ્ધાંત સ્વીકાર્યો.
 (D) ઉપરોક્ત પૈકી કોઈ નહીં
218. ગુજરાતમાં ભારત છોડો ચળવળ બાબતે નીચેના પૈકી કયું વિધાન સાચું નથી ?
 (A) ચળવળની શરૂઆત અમદાવાદ અને વડોદરા શહેરોમાં થઈ.
 (B) અમદાવાદમાં સમાંતર “આઝાદ સરકાર”ની રચના થઈ.
 (C) રાજ્યોના વિવિધ ભાગોમાં કોઈ મહેસૂલી અભિયાન શરૂ ન થયાં.
 (D) ભરૂચ, સુરત અને નવસારીમાં નાતજાતનાં વાડાઓથી પર થઈ ગ્રામીણ એકતા સઘાઈ અને અંગ્રેજ રાજ થોડાક સમય માટે ગાયબ થઈ ગયું.

208. Who among the following was the first to describe Sudras as a class of agriculturists?
 (A) Manu (B) Fa-Hien
 (C) Hiuen Tsang (D) Narad
209. Under which Peshwa's rule Marathas attacked Bengal?
 (A) Balaji Vishwanath (B) Baji Rao I
 (C) Balaji Baji Rao (D) Raghoji Bhonsle
210. Who among the following organized the East India Association in London to mobilize public opinion for Indian welfare?
 (A) Anandmohan Bose (B) Bhikaji Cama
 (C) Dadabhai Naoroji (D) Surendranath Banerjee
211. Who among the following organized the sensational Barrah Dacoity ?
 (A) Barindra Ghosh (B) Praful Chaki
 (C) Pulin Behari Das (D) Khudiram Bose
212. The Anarchical and Revolutionary Crime Act 1919 was popularly known as the _____.
 (A) Rowlatt Act (B) Pitt's India Act
 (C) Indian Arms Act (D) Ilbert Bill
213. Who headed the interim cabinet formed in 1946?
 (A) Rajendra Prasad (B) Jawaharlal Nehru
 (C) Sardar Vallabhbhai Patel (D) Rajagopalachari
214. During the Indian Freedom Struggle who of the following raised an army called "Free Indian Legion"?
 (A) Lala Hardayal (B) Rash Behari Bose
 (C) Subhash Chandra Bose (D) VD Savarkar
215. Which of the following pair/s is/are correctly matched?
Women Organisations Objective
 1) All Bengal Women's Union : worked for legislation against illicit trafficking of Women
 2) Bharat Stree Mahamandal : promoted women's education
 3) Bangiya Nari Samaj : campaigned for women's voting rights
 (A) 1, 2 and 3 (B) 1 and 3 only
 (C) 2 and 3 only (D) 1 only
216. Aruna Asaf Ali was associated with which one of the following?
 (A) Bardoli Satyagarha (B) Quit India Movement
 (C) Civil Disobedience Movement (D) Khilafat Movement
217. Which of the following regarding Lucknow Pact (1916) is NOT true?
 (A) Moderates and extremist factions of Indian National Congress buried their differences.
 (B) Congress and Muslim League offered a joint scheme for constitutional reforms with the objective of representative government and dominion status for India.
 (C) Congress accepted the principle of separate electorate.
 (D) None of the above
218. Which of the following statements regarding Quit India Movement in Gujarat is NOT true?
 (A) The movement started in cities of Ahmedabad and Baroda.
 (B) In Ahmedabad a parallel 'Azad Government' was formed.
 (C) No revenue campaigns started in various parts of the state.
 (D) In Bharuch, Surat and Navsari, there was rural unity across caste and class lines and British rule, as a result disappeared for a while.

219. નીચેના પૈકી કઈ જોડીઓ સાચી રીતે જોડાયેલી છે ?
1. ચાંપારણ સત્યાગ્રહ - રાજેન્દ્ર પ્રસાદ
 2. ખેડા સત્યાગ્રહ - વલ્લભભાઈ પટેલ
 3. અમદાવાદ મિલ કામદારો એસોશીયેશન - મોરારજી દેસાઈ
 4. પૂના કરાર - બી. આર. આંબેડકર
- (A) ફક્ત 1 અને 2 (B) ફક્ત 1, 2 અને 3
(C) ફક્ત 2 અને 3 (D) ફક્ત 1, 2 અને 4
220. નીચેના પૈકી કયો ક્રિકેટર મેલબોર્ન ક્રિકેટ ક્લબ (MCC)ના પ્રથમ બિન-બ્રિટીશ પ્રમુખ તરીકે તાજેતરમાં નિયુક્ત થયો ?
- (A) સચિન તેંડુલકર (B) કુમાર સંગાકારા
(C) પ્રિયાન લારા (D) શેન વાર્ન
221. તાજેતરમાં ભારતીય નૌકાદળે દક્ષિણ ચીની સમુદ્રમાં દેશો સાથે જૂથ જહાજ કવાયત હાથ ધરી ?
- (A) ફિલિપિન્સ, જાપાન અને યુ.એસ.એ. (B) જાપાન, વિયેતનામ અને યુ.એસ.એ.
(C) જાપાન, ચીન અને યુ.એસ.એ. (D) ચીન, વિયેતનામ અને યુ.એસ.એ.
222. તાજેતરમાં ભારતે નીચેના પૈકી કયા દેશને બે MI-24 હેલીકોપ્ટરો પૂરા પાડ્યાં ?
- (A) નેપાળ (B) અફઘાનિસ્તાન (C) શ્રીલંકા (D) ઈરાન
223. ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પ દ્વારા તાજેતરમાં નવી શરૂ કરવામાં આવેલી “મેરીટ બેઝ્ડ ઈમિગ્રેશન સીસ્ટમ” બાબતે નીચેના પૈકી કયા વિધાનો સાચાં છે ?
1. નવા આયોજન પ્રમાણે ગ્રીન કાર્ડના 57% હિસ્સો કૌશલ્ય ધરાવતા લોકોને આપવામાં આવશે.
 2. હાલમાં યોગ્યતા આધારિત ગ્રીન કાર્ડની ફાળવણી 12% છે.
 3. પ્રવેશ પૂર્વે ઈમિગ્રન્ટ્સે અંગ્રેજી શીખવું અને નાગરિક પરીક્ષા ઉત્તિર્ણ કરવી જરૂરી છે.
- (A) ફક્ત 1 અને 2 (B) ફક્ત 2 અને 3 (C) 1, 2 અને 3 (D) ફક્ત 1 અને 3
224. કેન્દ્ર સરકારે છ રાજ્યોને “દુષ્કાળ સલાહકારી” (ડ્રોટ એડવાયઝરી) જારી કરી છે. નીચેના પૈકી કયા રાજ્યો આ યાદીમાં નથી ?
- (A) મહારાષ્ટ્ર અને ગુજરાત (B) આંધ્રપ્રદેશ અને તેલંગાણા
(C) તામિલનાડુ અને કર્ણાટક (D) રાજસ્થાન અને મધ્યપ્રદેશ
225. તાજેતરમાં રાષ્ટ્રપતિ રામનાથ કોવિંદે NIRF અને ARIIA ક્રમો (રેન્કીંગ) જારી કર્યાં. આ ક્રમો ને લગતાં છે.
- (A) બેન્કો (B) શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ
(C) મ્યુચ્યુઅલ ફંડ (D) નાણાકીય સંસ્થાઓ
226. વર્લ્ડ ઈકોનોમિક આઉટલૂક (WEO)ના અહેવાલ પ્રમાણે ભારતનો વૃદ્ધિ દર 2019માં 7.3% થી વધીને 2020માં% થશે.
- (A) 7.5% (B) 7.9% (C) 8.0% (D) 8.5%
227. દ્વિ-પક્ષીય સંબંધોને પ્રોત્સાહન આપવા માટે નીચેના પૈકી કોને રશિયાનો “ઓર્ડર ઓફ સેઈન્ટ એન્ડ્રુ ધ એપોસ્ટલ” એનાયત કરવામાં આવ્યો ?
- (A) સુખ્મા સ્વરાજ (B) વેકેયા નાયડુ (C) નરેન્દ્ર મોદી (D) એસ. જયશંકર
228. નીચેના પૈકી કયા ટેકનોલોજી બહુરાષ્ટ્રીય કોર્પોરેશને ભારતમાં હેન્ડલુમ ઝૂમખાંઓનો જીર્ણોદ્ધાર કરવા ટાટા ટ્રસ્ટ સાથે હાથ મિલાવ્યાં ?
- (A) ગુગલ (B) માઈક્રોસોફ્ટ
(C) આઈ.બી.એમ. (D) ઉપરના તમામ
229. બે દેશો વચ્ચેના રાજદ્વારી સંબંધોની 70મી જયંતીએ નીચેના પૈકી કયા દેશે રામાયણના વિષયવસ્તુવાળી ટપાલ ટીકીટ જારી કરી ?
- (A) શ્રીલંકા (B) મલેશિયા
(C) ઈન્ડોનેશિયા (D) થાઈલેન્ડ
230. તાજેતરમાં નીચેના પૈકી કઈ બે બેન્કોમાં રીઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાએ તેઓનો સંપૂર્ણ હિસ્સો લઈ કેન્દ્ર સરકારને સોંપી દીધો ?
- (A) નેશનલ હાઉસીંગ બેન્ક અને નાબાર્ડ (NABARD) (B) નાબાર્ડ (NABARD) અને બંધન બેંક
(C) નેશનલ હાઉસીંગ બેન્ક અને આઈ.ડી.બી.આઈ. (D) ઉપરોક્ત પૈકી કોઈ નહીં

219. Which of the following pairs are correctly matched ?
 1) Champaran Satyagraha - Rajendra Prasad
 2) Kheda Satyagraha - Vallabhbhai Patel
 3) Ahmedabad Mill Workers Association - Morarji Desai
 4) Poona Pact- B. R. Ambedkar
 (A) Only 1 and 2 (B) Only 1, 2 and 3 (C) Only 2 and 3 (D) Only 1, 2 and 4
220. Which of the following cricketer was appointed as first non-British president of Marylebone Cricket Club (MCC) recently?
 (A) Sachin Tendulkar (B) Kumara Sangakkara
 (C) Brian Lara (D) Shane Warne
221. Recently Indian Navy undertook group sail exercise in South China Sea along with _____ countries.
 (A) Philippines, Japan and USA (B) Japan, Vietnam, and USA
 (C) Japan, China and USA (D) China, Vietnam, and USA
222. To which of the following countries did India deliver two Mi-24 helicopters recently?
 (A) Nepal (B) Afghanistan (C) Sri Lanka (D) Iran
223. Which of the following statements are correct regarding the newly introduced “Merit Based Immigration System” by Donald Trump?
 1. Under the new plan 57% of the proportion of green cards will be given to people with skills.
 2. Presently the merit base green cards issuance is 12%
 3. Immigrants are required to learn English and pass a civic exam prior to admission.
 (A) 1 and 2 only (B) 2 and 3 only
 (C) 1, 2 and 3 (D) 1 and 3 only
224. Central Government has issued a “Drought Advisory” to six States. Which of the following is NOT in this list?
 (A) Maharashtra and Gujarat (B) Andhra Pradesh and Telangana
 (C) Tamil Nadu and Karnataka (D) Rajasthan and Madhya Pradesh
225. President Ramnath Kovind released NIRF and ARIIA rankings 2019 recently. These ranks related to _____.
 (A) Banks (B) Academic Institutions
 (C) Mutual Funds (D) Financial Institutions
226. According to World Economic Outlook (WEO) report, India’s growth rate is to increase from 7.3% in 2019 to _____ in 2020.
 (A) 7.5% (B) 7.9% (C) 8.0% (D) 8.5%
227. Who among the following was awarded with Russia’s “Order of Saint Andrew the Apostle” for promoting bilateral relations?
 (A) Sushma Swaraj (B) Venkaiah Naidu
 (C) Narendra Modi (D) S Jaishanker
228. Which of the following technology MNC joined hands with Tata Trust to rejuvenate handloom clusters in India?
 (A) Google (B) Microsoft (C) IBM (D) All of the above
229. Which of the following countries released a stamp with the theme of Ramayana at the 70th anniversary of diplomatic ties between the two countries?
 (A) Sri Lanka (B) Malaysia (C) Indonesia (D) Thailand
230. In which of the following two banks Reserve Bank of India divested the entire stake of these banks to the Central Government recently?
 (A) National Housing Bank and NABARD (B) NABARD and Bandhan Bank
 (C) National Housing Bank and IDBI (D) None of the above

231. સંરક્ષણ મંત્રાલય, ભારત સરકાર નવી ત્રિ-સેવા એજન્સીઓ ઊભી કરી રહી છે તે છે.
- (A) ડીફેન્સ સાયબર એજન્સી, ડીફેન્સ સ્પેસ એજન્સી અને સ્પેશ્યલ ફોર્સીસ એજન્સી
(B) ડીફેન્સ સ્પેસ એજન્સી, ડીફેન્સ જીઓગ્રાફી એજન્સી અને ડીફેન્સ કુડ એજન્સી
(C) ડીફેન્સ સાયબર એજન્સી, ડીફેન્સ કુડ એજન્સી અને સ્પેશ્યલ ફોર્સીસ એજન્સી
(D) ડીફેન્સ નેચર એજન્સી, ડીફેન્સ કુડ એજન્સી અને સ્પેશ્યલ કમ્યુનીટી એજન્સી
232. ઈન્ડીયન કાઉન્સિલ ઓફ મેડીકલ રીસર્ચ (ICMR) રોગની નાબુદી માટે MERA ઈન્ડીયા કાર્યક્રમ શરૂ કર્યો.
- (A) ઓરી (B) માનસિક તનાવ
(C) મેલેરિયા (D) માયોપિયા
233. તાજેતરમાં ભારતીય નૌકાદળે ત્રીજું ગાઈડેડ મિસાઈલ ડીસ્ટ્રોયર INS ઈમ્ફાલ લોન્ચ કર્યું, અગાઉના બે કયાં હતાં ?
- (A) INS વડોદરા અને INS અગરતલા (B) INS થાણે અને INS ઝાંસી
(C) INS રોહતક અને INS જોધપુર (D) INS વિશાખાપટ્ટનમ્ અને INS માર્મગોવા
234. દેશમાં તાજેતરમાં સામાન્ય ચૂંટણીઓને કારણે મુલ્કી સેવા દિવસ મનાવવામાં આવ્યો નહતો, ભારતમાં મુલ્કી સેવા દિવસ બાબતે નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
1. મુલ્કી સેવા દિવસ દર વર્ષે 21મી એપ્રિલના દિવસે મનાવવામાં આવે છે.
2. આ દિવસ મુલ્કીસેવા દિવસ એટલા માટે મનાવવામાં આવે છે કારણે કે આ દિવસે સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલે સ્વતંત્ર ભારતની મુલ્કી સેવકોની પ્રથમ બેચને સંબોધી હતી.
3. મુલ્કી સેવા દિવસના રોજ મુલ્કી સેવકોને “જાહેર વહીવટમાં શ્રેષ્ઠતા માટેનો રાષ્ટ્રપતિ એવોર્ડ” (પ્રેસીડેન્ટ એવોર્ડ ફોર એક્સલન્સ ઈન પબ્લીક એડમીનીસ્ટ્રેશન) આપવામાં આવે છે.
- (A) ફક્ત 1 (B) ફક્ત 1 અને 2 (C) 1, 2 અને 3 (D) ફક્ત 1 અને 3
235. સંયુક્ત રાષ્ટ્રો દ્વારા સંયુક્ત રાષ્ટ્રોના અભિયાન (મિશન) સાથેમાં સેવાઓ બજાવતાં 150 ભારતીય “પીસ કીપર્સ”ને તેઓની સેવા બદલ “મેડલ્સ ઓફ ઓનર”થી નવાજવામાં આવ્યાં હતાં.
- (A) યમન (B) દક્ષિણ સુદાન (C) જિબૂતી (D) સ્લોવાકિયા
236. તાજેતરમાં પ્રક્ષેપણ કરવામાં આવેલા ઉપગ્રહો બાબતે નીચેના પૈકી કયું વિધાન ખોટું છે ?
- (A) રાવણ-I શ્રીલંકાનો પ્રથમ ઉપગ્રહ છે.
(B) નેપાલી સેટ-1 નેપાળનો પ્રથમ ઉપગ્રહ છે.
(C) ઉપરોક્ત બંને ઉપગ્રહો ISROના શ્રી હરિકોટાથી પ્રક્ષેપણ કરવામાં આવ્યાં હતાં.
(D) ઉપરોક્ત પૈકી કોઈ નહીં
237. ભારતના વિદેશી બાબતોના મંત્રાલયે મંત્રાલયમાં ઈન્ડો-પેસિફિક વિભાગ ઊભો કર્યો છે તે બાબતે નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
1. ઈન્ડો-પેસિફિક વિભાગનો આશય વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી દ્વારા 2018 માં સ્પષ્ટ કરવામાં આવેલી ઈન્ડો-પેસિફિક નીતિને સુસંગત આકાર આપવાનો છે.
2. ઈન્ડો-પેસિફિક પાંખ ઈન્ડીયન ઓશિયન રીમ એસોશિયેશન (IORA), ASEAN રીજીઅન અને ક્વાડ (QUAD)ને સંકલિત કરે છે.
3. યુ.એસ.એ. એ તાજેતરમાં તેના પેસિફિક કમાન્ડનું નામ બદલીને ઈન્ડો-પેસિફિક કમાન્ડ રાખ્યું છે.
- (A) ફક્ત 1 (B) ફક્ત 1 અને 3 (C) ફક્ત 2 અને 3 (D) 1, 2 અને 3
238. ભારતની પ્રથમ સ્વદેશી રીતે ડીઝાઈન કરેલી અને વિકસાવવામાં આવેલી લાંબી દૂરીની સબ-સોનીક કુઝ મિસાઈલ, “નિર્ભય”નું તાજેતરમાં સફળ પરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું હતું. આ બાબતે નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
1. નિર્ભય મિસાઈલ 1000 કિ.મી.ની ઓપરેશનલ રેન્જ ધરાવે છે અને પરમાણુ શસ્ત્રસામગ્રી (વોરહેડ) સહિત 300 કિ.ગ્રા. સુધી શસ્ત્રસામગ્રી (વોરહેડ) લઈ જઈ શકે છે.
2. મિસાઈલ બે તબક્કાવાળી મિસાઈલ ધરાવે છે જે એડવાન્સ્ડ સીસ્ટમ્સ લેબોરેટરી (ASL) દ્વારા વિકસાવવામાં આવેલ સોલીડ મોટર બુસ્ટરથી સંચાલિત છે.
3. તે ટર્બોફેન અથવા ટર્બોજેટ એન્જિન સાથે સફર કરી શકે છે અને અત્યંત અદ્યતન ઈનર્સીયલ નેવીગેશન પદ્ધતિ દ્વારા માર્ગદર્શિત છે.
- (A) 1, 2 અને 3 (B) ફક્ત 2 અને 3 (C) ફક્ત 2 (D) ફક્ત 1

231. Ministry of Defence, Government of India is setting up three new tri-service agencies, they are _____.
- (A) Defence Cyber Agency, Defence Space Agency and Special Forces Agency
 (B) Defence Space Agency, Defence Geography Agency and Defence Food Agency
 (C) Defence Cyber Agency, Defence Food Agency and Special Forces Agency
 (D) Defence Nature Agency, Defence Food Agency and Special Community Agency
232. Indian Council of Medical Research (ICMR) launched MERA India programme to eliminate _____ disease.
- (A) Measles (B) Mental pressure
 (C) Malaria (D) Myopia
233. Indian Navy has launched its third guided missile destroyer INS Imphal recently. Which of the following two are earlier ones?
- (A) INS Vadodara and INS Agartala (B) INS Thane and INS Jhansi
 (C) INS Rohtak and INS Jodhpur (D) INS Visakhapatnam and INS Marmugao
234. Recently the Civil Services Day was not observed due to general elections in the country. Which of the following statements is/ are correct regarding to Civil Service Day in India?
- The Civil Services Day is observed on 21st April of every year.
 - Civil Services Day is observed on this day as it was on this day Sardar Vallabhbhai Patel, addressed the first batch of civil servants in Independent India.
 - On the Civil Services Day, 'President Award for Excellence in Public Administration' is given to civil servants.
- (A) 1 only (B) 1 and 2 only
 (C) 1, 2, and 3 (D) 1 and 3 only
235. 150 Indian peacekeepers serving with the UN Mission in _____ were honoured with "Medals of Honour" by the United Nations for their service.
- (A) Yemen (B) South Sudan
 (C) Djibouti (D) Slovakia
236. Which of the following statements is incorrect regarding recently launched satellites?
- (A) Raavana-1 is Sri Lanka's first satellite
 (B) Nepalisat-1 is Nepal's first satellite
 (C) The above two satellites were launched from Sriharikota of ISRO
 (D) None of the above
237. The Ministry of External Affairs of India has set up an Indo-Pacific division in the ministry. In this regard which of the following statement/s is/are correct?
- The Indo-Pacific division is intended to give a coherent architecture to the Indo-Pacific policy articulated by PM Narendra Modi in 2018.
 - The Indo-Pacific Wing integrates the Indian Ocean Rim Association (IORA), ASEAN region and the QUAD.
 - USA has recently renamed its Pacific Command to the Indo-Pacific Command.
- (A) 1 only (B) 1 and 3 only
 (C) 2 and 3 only (D) 1, 2 and 3
238. India's first indigenously designed and developed long-range sub-sonic cruise missile 'Nirbhay' was successfully test fired recently. In this regard which of the following statement/s is/are correct?
- Nirbhay Missile has an operational range of 1000 km and can carry warheads of up to 300 kg including nuclear warheads.
 - The missile has a two-stage missile powered by solid rocket motor booster developed by Advanced Systems Laboratory (ASL).
 - It can travel with a turbofan or turbojet engine and is guided by a highly advanced inertial navigation system.
- (A) 1, 2 and 3 (B) 2 and 3 only (C) 2 only (D) 1 only

239. રાષ્ટ્રપતિ રામનાથ કોવિંદ દ્વારા તાજેતરમાં વીર પરિવાર (Veer Parivar) એપ શરૂ કરવામાં આવ્યું. આ એપ નીચેના પૈકી કયા સશસ્ત્ર દળો સાથે સંબંધ ધરાવે છે ?
 (A) BSF (B) CRPF (C) RAF (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
240. નાગાલેન્ડે કોહિમાના યુદ્ધની 75મી જયંતિ મનાવી. કોહિમાનું આ યુદ્ધ અને વચ્ચે થયું હતું.
 (A) યુ.કે. અને જર્મની (B) જાપાન અને જર્મની (C) યુ.કે. અને જાપાન (D) ઉપરોક્ત પૈકી કોઈ નહીં
241. વિશ્વમાં નીચેના પૈકી કયા દેશે 5G નેટવર્ક પ્રથમ શરૂ કર્યું ?
 (A) દક્ષિણ કોરિયા (B) જાપાન (C) સિંગાપુર (D) કેનેડા
242. તાજેતરમાં ભારતને દેશમાં લિથિયમ અનામતોના પ્રવેશહક્કની પરવાનગી મળી છે.
 (A) નેપાળ (B) બોલિવિયા (C) માલદિવ્સ (D) ધાના
243. તાજેતરમાં નીચેના પૈકી કયા પ્રાદેશિક હળદર (ટરમરીક)ને જીઓગ્રાફીકલ ઈન્ડિકેશન (GI) પ્રાપ્ત થયું છે ?
 (A) અમરાવતી (B) વડોદરા (C) કંધમાલ (D) નાંદેડ
244. રાજ્યોને કેન્દ્ર સરકારે 3000 કરતાં વધુ SAEC કીટ્સનું વિતરણ કર્યું છે, આ કીટ ને લગતી છે.
 (A) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન રેડીયો (B) જાતીય હુમલાની તપાસ
 (C) સીક્યુરીટી આર્ટીફીશીયલ ઈન્ટેલીજન્સ (D) દેખરેખ સુગમતા
245. સભ્ય દેશોમાં ચાના વેપાર, સાંસ્કૃતિક આદાન-પ્રદાન અને ટેકનોલોજીના આદાન-પ્રદાનના પ્રોત્સાહન માટે એશિયન ટી એલાયન્સની રચના કરવામાં આવી. નીચેના પૈકી કયા દેશો તેના સભ્ય છે ?
 1. ભારત 2. જાપાન અને ઈન્ડોનેશિયા
 3. શ્રીલંકા અને ચીન 4. બાંગ્લાદેશ અને નેપાળ
 (A) ફક્ત 1 અને 4 (B) ફક્ત 1, 2 અને 3 (C) ફક્ત 2, 3 અને 4 (D) ફક્ત 1 અને 3
246. ઉપર મુખ્ય ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવા સાથેનો તાજેતરમાં 2019નો માનવ વિકાસ અહેવાલ પ્રકાશિત થયો હતો.
 (A) અસમાનતા (B) બાળવિકાસ (C) સ્ત્રી સશક્તિકરણ (D) રોજગારી
247. હિન્દુ યાત્રાળુઓને ભારતથી શારદાપીઠની મુલાકાત માટેની પરવાનગી આપી શકે તેવા કોરિડોર સ્થાપવા માટેની દરખાસ્ત પાકિસ્તાન સરકારે મંજૂર કરી છે. આ બાબતે નીચેના પૈકી કયું / કયાં વિધાન / વિધાનો સાચું / સાચાં છે ?
 1. શારદાપીઠ પાકિસ્તાનના કબજા હેઠળના કાશ્મિર વિસ્તારમાં આવેલું છે.
 2. શારદાપીઠને 18 મહાશક્તિપીઠો અથવા “મહાન શક્તિપીઠો” પૈકીના એક તરીકે પૂજવામાં આવે છે.
 3. દેવી શારદા કાશ્મિરી પંડીતોના કુળદેવી છે.
 4. તે જેલમ નદીના કિનારે આવેલું છે.
 (A) ફક્ત 4 (B) ફક્ત 2 અને 4 (C) 1, 2, 3 અને 4 (D) ફક્ત 2 અને 3
248. કલાદન મલ્ટી-મોડલ ટ્રાન્ઝીટ પ્રોજેક્ટ ખાતેના ભારતીય કામદારો પર ત્રાટકવાનું આયોજન કરી રહેલી બળવાખોર છાવણીઓનો ખાતમો બોલાવવા માટે ભારત દ્વારા ઓપરેશન સનરાઈઝ સાથે હાથ ધરવામાં આવ્યું.
 (A) મ્યાનમાનર (B) અફઘાનિસ્તાન (C) નેપાળ (D) ભૂતાન
249. નીચેના પૈકી કયા દેશની સેનાએ તાજેતરમાં ખાસ ગુરખા પાયદળ બટાલિયનની જાહેરાત કરી ?
 (A) કેનેડા (B) યુ.એસ.એ.
 (C) યુ.કે. (D) ઉપરોક્ત પૈકી કોઈ નહીં
250. તાજેતરમાં ભારત અને વચ્ચેની મયનામતી મૈત્રી લશ્કરી કવાયત પૂર્ણ થઈ.
 (A) નેપાળ (B) ભૂતાન (C) બાંગ્લાદેશ (D) શ્રીલંકા
251. તાજેતરમાં ભગવાનલાલ સહાની તેમની માં અધ્યક્ષ તરીકેની નિમણૂકના કારણે સમાચારમાં હતાં.
 (A) પછાતવર્ગો માટેનું રાષ્ટ્રીય આયોગ (B) નેશનલ ગ્રીન ટ્રીબ્યુનલ
 (C) રાષ્ટ્રીય કામધેનુ વૃદ્ધિ સંસ્થાન (D) પ્રેસ કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયા

239. The recently launched app, Veer Parivar by President Ramnath Kovind is related to which of the following armed forces?
 (A) BSF (B) CRPF (C) RAF (D) None of the above
240. Nagaland has observed 75th anniversary of Battle of Kohima. This battle of Kohima took place between _____ and _____.
 (A) UK and Germany (B) Japan and Germany
 (C) UK and Japan (D) None of the above
241. Which of the following countries is the first one to implement 5G network in the world?
 (A) South Korea (B) Japan (C) Singapore (D) Canada
242. Recently India has received the permission to access the Lithium reserves in _____.
 (A) Nepal (B) Bolivia (C) Maldives (D) Ghana
243. Which of the following regional Haldi (turmeric) received Geographical Indication (GI) recently?
 (A) Amaravati (B) Vadodara (C) Kandhamal (D) Nanded
244. The Central Government of India has distributed more than 3000 SAEC kits to the states, these kits are related to _____.
 (A) Disaster Management Radio (B) Sexual Assault Investigation
 (C) Security Artificial Intelligence (D) Surveillance Accessibility
245. Asian Tea Alliance was formed to promote tea trade, cultural exchange and technology exchange among the member-countries. Which of the following countries are members in it?
 1. India 2. Japan and Indonesia
 3. Sri Lanka and China 4. Bangladesh and Nepal
 (A) 1 and 4 only (B) 1, 2 and 3 only
 (C) 2, 3 and 4 only (D) 1 and 3 only
246. The 2019 Human development report was published recently with main focus on _____.
 (A) Inequality (B) Child Development
 (C) Women Empowerment (D) Employment
247. Pakistan government has approved a proposal to establish a corridor which would allow Hindu pilgrims from India to visit Sharada Peeth. In this regard which of the following statement/s is/are correct?
 1. The Sharada Peeth is located in the region of Pakistan Occupied Kashmir
 2. Sharada Peeth is also revered as one of 18 Maha Shakti Peethas, or “Grand Shakti Peethas”.
 3. Goddess Sharada is the Kuldevi of Kashmiri pandits.
 4. It is located on the banks of river Jhelum.
 (A) 4 only (B) 2 and 4 only
 (C) 1, 2, 3 and 4 (D) 2 and 3 only
248. India carried out Operation Sunrise to wipe out the insurgent camps planning to hit the Indian workers at the Kaladan Multi-Modal Transit project along with _____.
 (A) Myanmar (B) Afghanistan
 (C) Nepal (D) Bhutan
249. Which of the following countries’ army has announced a specialised infantry Gurkha Battalion recently?
 (A) Canada (B) USA (C) UK (D) None of the above
250. The recently concluded Mainamati Maitree military exercise was between India and _____.
 (A) Nepal (B) Bhutan
 (C) Bangladesh (D) Sri Lanka
251. Bhagwan Lal Sahni was in news recently for his appointment as Chairman of _____.
 (A) National Commission for Backward Classes (B) National Green Tribunal
 (C) Rashtriya Kamdhenu Vriddhi Samstan (D) Press Council of India

252. પ્રથમ રાફેલ લડાકુ વિમાન ભારતીય વાયુદળના સ્કવાડ્રનમાં સામેલ કરવામાં આવશે.
 (A) ગોલ્ડન એરોઝ 17 (B) સુપર સ્પ્રીંગ્ઝ 18
 (C) જોધપુર જાયન્ટ્ઝ 16 (D) ડાયમંડ ડેવીલ્ઝ 20
253. છેલ્લા નાણાકીય વર્ષ 2018-19માં સીધા વિદેશી રોકણ (FDI)માં પ્રથમ ક્રમના સ્ત્રોત તરીકે નીચેના પૈકી કયા દેશે મોરિશિયસનું સ્થાન લીધું છે ?
 (A) યુ.એ.ઈ. (B) યુ.એસ.એ. (C) સિંગાપુર (D) ચીન
254. તાજેતરમાં દેવી અહલ્યાબાઈ હોળકર હવાઈમથકને આંતરરાષ્ટ્રીય હવાઈમથક તરીકેનો દરજ્જો પ્રાપ્ત થયો છે. આ હવાઈ મથક ખાતે આવેલું છે.
 (A) નાંદેડ (B) ઈન્દોર
 (C) ઉધમપુર (D) રાયપુર
255. ઓરિસ્સાના નંદન કાનન પ્રાણીસંગ્રહાલયમાં તાજેતરમાં બિન્નીનું મૃત્યુ થયું જે ભારતમાં એકમાત્ર હતું / હતો.
 (A) બે શિંગડાવાળો ગેંડો (B) શાહમૃગ
 (C) હિપ્પોપોટેમસ (D) ઓરંગુટન
256. આ વર્ષે 1લી જૂનના રોજ મનાવવામાં આવેલાં વૈશ્વિક દૂધ દિવસનો (ગ્લોબલ મિલ્ક ડે) વિષય છે.
 (A) ડ્રીન્ક મિલ્ક : ટુડે એન્ડ એવરી ડે (B) ડ્રીન્ક મિલ્ક : એવરી ડે એવરી વેર
 (C) ડ્રીન્ક મિલ્ક : એવરી ડે હેલ્થ (D) ડ્રીન્ક મિલ્ક : પ્રોટેક્ટ યોર સેલ્ફ
257. નેશનલ સેમ્પલ સર્વે ઓર્ગેનાઈઝેશન (NSSO) અનુસાર ભારત દર 10,000 લોકોએ સંખ્યામાં સ્વાસ્થ્ય કાર્યકરો ધરાવે છે.
 (A) 30.6 (B) 20.6 (C) 101 (D) 27
258. નીચેના પૈકી ગુજરાતનું કયું વીજમથક તાજેતરમાં ત્રણ વર્ષ બાદ પુનઃ સંપૂર્ણપણે કાર્યરત થયું છે ?
 (A) કાકરાપાર અણુશક્તિ વીજમથક - યુનિટ-1 (B) ધુવારણ વીજમથક
 (C) ઉકાઈ થર્મલ વીજમથક (D) કડાણા વીજમથક
259. નીચેના પૈકી ભારતનું કયું રાજ્ય હવાનું પ્રદૂષણ ઓછું કરવા માટે વિશ્વમાં સૌ પ્રથમ વખત ઉત્સર્જન વેપાર યોજના - ઈમિશન ટ્રેડિંગ સ્કીમ - ETSનું અમલીકરણ કરશે ?
 (A) મહારાષ્ટ્ર (B) દિલ્હી
 (C) ગુજરાત (D) બિહાર
260. IOCL, BPCL અને HPCL ના સંયુક્ત સાહસની રચના વિશ્વમાં સૌથી લાંબી લિક્વીફાઈડ પેટ્રોલીયમ ગેસ (LPG) ની પાઈપલાઈનની સ્થાપના થી કરવા માટે થઈ છે.
 (A) કંડલા થી ગોરખપુર (B) દિગ્બોઈ થી દિલ્હી
 (C) કે.જી. બેસીન થી દિલ્હી (D) કન્યાકુમારી થી મુંબઈ
261. પાંચ છોકરાઓમાં, મનોજ વસંત કરતા ઉંચો છે, પણ તે રાજેશ જેટલો ઉંચો નથી. જયંત પ્રકાશ કરતા ઉંચો છે પણ મનોજ કરતા નીચો છે. તો નીચે પૈકી કયો વિકલ્પ સાચો નથી ?
 (A) રાજેશ સૌથી ઉંચો છે.
 (B) મનોજ પ્રકાશ કરતા ઉંચો છે.
 (C) જયંત વસંત કરતા નીચો છે.
 (D) વસંત અથવા પ્રકાશ બધામાં સૌથી નીચા છે.
262. નીચે આપેલ વિકલ્પો પૈકી કયો વિકલ્પ સાચો નથી ?
 (A) બે કે તેથી વધારે સંખ્યાઓનો લ.સા.અ. તે પૈકીની કોઈપણ સંખ્યાથી ઓછો ન હોઈ શકે
 (B) જો કોઈ સંખ્યા બીજી કોઈ સંખ્યાનો અવયવ હોય, તો તે પૈકીએ મોટી સંખ્યા જ તેઓનો લ.સા.અ. હોય છે.
 (C) બે અવિભાજ્ય સંખ્યાઓનો લ.સા.અ. હંમેશા તેમનો ગુણાકાર જ હોય છે.
 (D) બે કે તેથી વધારે સંખ્યાઓનો ગુ.સા.અ. તે પૈકીની કોઈપણ સંખ્યાથી ઓછો ન હોઈ શકે

252. The first Rafale combat aircraft would be inducted in the _____ squadron of Indian Air Force.
(A) Golden Arrows 17 (B) Super Springs 18
(C) Jodhpur Giants 16 (D) Diamond Devils 20
253. Which of the following countries replaced the Mauritius to become the top source of Foreign Direct Investment (FDI) flow in the last fiscal year 2018-19?
(A) UAE (B) USA
(C) Singapore (D) China
254. Devi Ahilya Bhai Holkar Airport of India has received the status of International Airport recently. This airport is located at _____.
(A) Nanded (B) Indore
(C) Udhampur (D) Raipur
255. Binny died at Odisha Nandan Kanan Zoo recently. It was the only _____ in India.
(A) Two horn Rhino (B) Ostrich
(C) Hippopotamus (D) Orangutan
256. The theme of Global Milk Day celebrated on 1st June this year is _____.
(A) Drink Milk: Today and Everyday (B) Drink Milk: Everyday Everywhere
(C) Drink Milk: Everyday Health (D) Drink Milk: Protect Yourself
257. According to National Sample Survey Organization (NSSO) India has _____ number of health workers per 10,000 people.
(A) 30.6 (B) 20.6
(C) 101 (D) 27
258. Which of the following power stations of Gujarat once again got fully operational after three years recently ?
(A) Kakrapar Atomic Power Station - Unit-1 (B) Dhuvaran Power Station
(C) Ukai Thermal Power Station (D) Kadana Power Station
259. Which of the following states of India would implement the world's first Emission Trading Scheme (ETS) to control air-pollution ?
(A) Maharashtra (B) Delhi
(C) Gujarat (D) Bihar
260. IOCL, BPCL and HPCL have formed a joint venture to establish world's longest Liquefied Petroleum Gas (LPG) pipeline from _____ to _____.
(A) Kandla to Gorakpur (B) Digboi to Delhi
(C) K. G. Basin to Delhi (D) Kanyakumari to Mumbai
261. Among five boys, Manoj is taller than Vasant, but not as tall as Rajesh. Jayant is taller than Prakash but shorter than Manoj. Then which of the following option is not true?
(A) Rajesh is the tallest
(B) Manoj is taller than Prakash
(C) Jayant is shorter than Vasant
(D) Either Vasant or Prakash is shortest among all
262. Which of the following option is NOT true?
(A) The L.C.M. of two or more numbers cannot be less than any one of them.
(B) If a number is the factor of another number, their L.C.M. is the greater number itself.
(C) The L.C.M. of two prime numbers is always their product
(D) The H.C.F. of two or more numbers cannot be less than any one of them.

263. $(7+2\sqrt{10}) (7-2\sqrt{10})$ નું વર્ગમૂળ :
- (A) $3\sqrt{3}$ (B) 9
(C) $2\sqrt{3}$ (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
264. 9 વ્યક્તિઓમાંથી 8 વ્યક્તિઓ તેમના ભોજન માટે માથાદીઠ રૂા. 30 ખર્ચ કરે છે. નવમી વ્યક્તિ રૂા. 18 વધારે ખર્ચ કરે છે. આ નવ વ્યક્તિઓનો સરેરાશ ખર્ચ કેટલો થશે ?
- (A) રૂા. 28.66 (B) રૂા. 31.22
(C) રૂા. 32 (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
265. P ના લગ્ન 8 વર્ષ પહેલા થયા હતા. તેની હાલની ઉંમર તેની લગ્ન સમયની ઉંમર કરતાં 120% જેટલી છે. તેના લગ્ન સમયે તેની બહેન તેના કરતા ઉંમરમાં 10 વર્ષ નાની હતી. તો તેની બહેનની હાલની ઉંમર કેટલી હશે ?
- (A) 38 વર્ષ (B) 42 વર્ષ
(C) 48 વર્ષ (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
266. એક લીપ વર્ષમાં 1 લી જાન્યુઆરીના રોજ સોમવાર હોય તો 1લી મે ના રોજ કયો વાર હશે ?
- (A) સોમવાર (B) મંગળવાર
(C) બુધવાર (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
267. એક ચૂંટણીમાં કુલ નોંધાયેલ મતદારો પૈકી 75% મતદારો મતદાન કરે છે, જે પૈકી 2% મત રદ જાહેર કરવામાં આવે છે. એક ઉમેદવાર 9261 મત મેળવે છે, જે કુલ માન્ય મતોના 75% જેટલા છે. તો તે ચૂંટણીમાં કુલ કેટલા મતદારો નોંધાયા હશે ?
- (A) 16200 (B) 16800
(C) 18600 (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
268. એક કાર 70 કિમી/કલાકની ઝડપે ગતિ શરૂ કરે છે. જો તેની ઝડપ દર 2 કલાક બાદ 10 કિ.મી./કલાક જેટલી વધતી હોય, તો 345 કિ.મી.નું અંતર કાપતા તેને કેટલો સમય લાગશે ?
- (A) 2 કલાક 30 મિનિટ (B) 3 કલાક 30 મિનિટ
(C) 4 કલાક 30 મિનિટ (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
269. એક રકમ 6 વર્ષ માટે સાદા વ્યાજના ચોક્કસ દરે મૂકવાથી તેમાં 60% જેટલો વધારો થાય છે. આ જ વ્યાજના દરે રૂા. 15,000 નું 3 વર્ષનું ચક્રવૃદ્ધિ વ્યાજ કેટલું થશે ?
- (A) રૂા. 4,975 (B) રૂા. 4,955
(C) રૂા. 4,765 (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
270. કેટલા રૂપિયાના વાર્ષિક હપ્તાથી 2 વર્ષમાં ચૂકવવા પાત્ર રૂા. 1025 નું દેવું 5% ચક્રવૃદ્ધિ વ્યાજના દરે ચૂકવી શકાશે ?
- (A) રૂા. 550.25 (B) રૂા. 512.50
(C) રૂા. 551.25 (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
271. P એ Q કરતાં ઝડપથી ચાલે છે. દરેક જણ 24 કિ.મી. જેટલું ચાલે છે. તેમની ઝડપનો સરવાળો 7 કિ.મી./કલાક અને તેમને લાગતા સમયનો સરવાળો 14 કલાક છે. તો P ની ઝડપ -
- (A) 3 કિ.મી./કલાક (B) 4 કિ.મી./કલાક
(C) 4.2 કિ.મી./કલાક (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
272. એક 11 સભ્યોની ક્રિકેટ ટીમનો કેપ્ટન 26 વર્ષનો છે અને વિકેટ કીપર તેનાથી 3 વર્ષ મોટો છે. જો તે બંનેની ઉંમર બાદ કરવામાં આવે તો બાકીના સભ્યોની સરેરાશ ઉંમર આખી ટીમની સરેરાશ ઉંમર કરતા 1 વર્ષ ઓછી થાય છે. તો આખી ટીમની સરેરાશ ઉંમર કેટલી થશે ?
- (A) 23 વર્ષ (B) 24 વર્ષ
(C) 25 વર્ષ (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
273. એક દિવસમાં ઘડિયાળના કલાક અને મિનિટના કાંટા કેટલી વાર એકાકાર થાય છે ?
- (A) 22 (B) 23
(C) 24 (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં

263. Square root of $(7+2\sqrt{10}) - (7-2\sqrt{10})$ is :
- (A) $3\sqrt{3}$ (B) 9
 (C) $2\sqrt{3}$ (D) None of the above
264. Out of 9 persons, 8 persons spent Rs. 30 each for their meals. The 9th person spends Rs. 18 more. What will be the average expenditure of these nine persons?
- (A) Rs. 28.66 (B) Rs. 31.22
 (C) Rs. 32 (D) None of the above
265. P got married 8 years ago. His present age is 120% that of his age at the time of his marriage. His sister was 10 years younger to him at the time of his marriage. What is the present age of his sister?
- (A) 38 years (B) 42 years
 (C) 48 years (D) None of the above
266. In a leap year if 1st of January falls on Monday, what day of the week will be on 1st May?
- (A) Monday (B) Tuesday
 (C) Wednesday (D) None of the above
267. In an election 75% of total enrolled voters cast their votes, out of which 2% of the votes declared invalid. A candidate got 9261 votes which were 75% of the total valid votes. What is the total number of voters enrolled in that election?
- (A) 16200 (B) 16800
 (C) 18600 (D) None of the above
268. A car starts with a speed of 70 kms/hour. If its speed increases by 10 kms/hour after every 2 hours, how many hours will it take to cover 345 kms?
- (A) 2 hours 30 minutes (B) 3 hours 30 minutes
 (C) 4 hours 30 minutes (D) None of the above
269. There is a 60% increase in an amount in 6 years at certain rate of interest of simple interest. What will be the compound interest of Rs. 15000 after 3 years at same rate of interest?
- (A) Rs. 4975 (B) Rs. 4950
 (C) Rs. 4765 (D) None of the above
270. What annual payment will discharge a debt of Rs. 1025 due in 2 years at the rate of 5% Compound Interest?
- (A) Rs. 550.25 (B) Rs. 512.50
 (C) Rs. 551.25 (D) None of the above
271. P walks faster than Q. Each of them walk 24 kms. The sum of their speeds is 7 km/hr and sum of time taken by them is 14 hours. Then P's speed is
- (A) 3 km/hr (B) 4 km/hr
 (C) 4.2 km/hr (D) None of the above
272. The captain of a cricket team of 11 members is 26 years old and the wicket keeper is 3 years older than him. If the ages of these two are excluded, the average age of the remaining players is one year less than the average age of the whole team. What is the average age of whole team?
- (A) 23 years (B) 24 years
 (C) 25 years (D) None of the above
273. How many times hour and minute hands of a clock coincide in a day?
- (A) 22 (B) 23
 (C) 24 (D) None of the above

274. એક ઘડિયાળ 3 મિનિટમાં 5 સેકન્ડ આગળ જાય છે અને તેને સવારે 8 વાગે સાચા સમયે મેળવવામાં આવે છે. તો તે દિવસે રાત્રે 10 વાગે તે કયો સમય બતાવતું હશે ?
- (A) 10 : 21 : 20 (B) 10 : 23 : 20
(C) 10 : 23 : 40 (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
275. 10 ફેબ્રુઆરી, 1979 ના રોજ કયો વાર હતો ?
- (A) શુક્રવાર (B) રવિવાર
(C) મંગળવાર (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
276. 1 થી 70 સુધીની સંખ્યાઓ પૈકી જેમના વર્ગનો છેલ્લો અંક 1 હોય એવી સંખ્યાઓ કેટલા ટકા છે ?
- (A) 15% (B) 20%
(C) 27% (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
277. સળંગ 2 વળતર મેળવ્યા પછી રૂ. 150નો એક શર્ટ રૂ 105માં મળે છે. જો બીજું વળતર 12.5% હોય તો પહેલું વળતર કેટલું હશે ?
- (A) 17.5% (B) 18%
(C) 20% (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
278. M રૂ. 6.40 પ્રતિ લિટરના ભાવે દૂધ ખરીદે છે. ત્યારબાદ તે તેમાં પાણી ઉમેરી આ મિશ્રણ રૂ. 8 પ્રતિ લિટરના ભાવે વેચી આ રીતે 37.5% નફો મેળવે છે. તો આ મિશ્રણમાં પાણી અને દૂધનું પ્રમાણ કેટલું હશે ?
- (A) 1:10 (B) 1:15
(C) 1:20 (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
279. એક અપ્રામાણિક વેપારી ખોટા વજનનો ઉપયોગ કરી પ્રતિ કિલો 6 $\frac{18}{47}$ % નફો મેળવે છે. તો તે કયું વજન ઉપયોગ કરતો હશે ?
- (A) 940 ગ્રામ (B) 947 ગ્રામ
(C) 953 ગ્રામ (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
280. એક સમબાજુ ત્રિકોણની પરિમિતિ ૬ સેમી હોય, તો તે ત્રિકોણનું ક્ષેત્રફળ કેટલું થશે ?
- (A) $\sqrt{6}$ ચો.સેમી (B) 3 ચો.સેમી
(C) 12 ચો.સેમી (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
281. A અને B રૂ. 900 માટે એક કામ હાથ પર લે છે. A એ કામ 20 દિવસમાં અને B 40 દિવસમાં પૂરું કરી શકે છે. તેઓ C ની મદદથી તે કામ 8 દિવસમાં પૂરું કરે છે. તો C ને તેના યોગદાન બદલ કેટલા રૂપિયા ચૂકવાના થશે ?
- (A) રૂ. 180 (B) રૂ. 272
(C) રૂ. 360 (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
282. નીચેની શ્રેણીમાં (?) ની જગ્યાએ કઈ સંખ્યા આવશે ?
2, $-\frac{1}{2}$, $\frac{1}{8}$, (?), $\frac{1}{128}$
- (A) $-\frac{1}{32}$ (B) $\frac{1}{32}$
(C) $-\frac{1}{64}$ (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં

274. A watch gains 5 seconds in 3 minutes and was set right at 8 AM. What time will it show at 10 PM on the same day?
 (A) 10 : 21 : 20 (B) 10 : 23 : 20
 (C) 10: 23 : 40 (D) None of the above
275. What was the day on 10 February, 1979?
 (A) Friday (B) Sunday
 (C) Tuesday (D) None of the above
276. What percentage of numbers from 1 to 70 have squares that end in the digit 1?
 (A) 15% (B) 20%
 (C) 27% (D) None of the above
277. After getting two successive discounts a shirt with price of Rs. 150 is available at Rs. 105. If the second discount is 12.5% what is the first discount?
 (A) 17.5 % (B) 18%
 (C) 20% (D) None of the above
278. M purchases milk for Rs. 6.40 per litre. He then adds water and sells the mixture at Rs. 8 per litre, thereby making 37.5% profit. The proportion of water to milk in such mixture is how much?
 (A) 1:10 (B) 1:15
 (C) 1:20 (D) None of the above
279. A dishonest seller uses a false weight and gains $6\frac{18}{47}$ % profit per kg. What weight he uses?
 (A) 940 grams (B) 947 grams
 (C) 953 grams (D) None of the above
280. If the perimeter of a equilateral triangle is 6 cm, then the area of the triangle is
 (A) $\sqrt{6}$ cm² (B) 3 cm²
 (C) 12 cm² (D) None of the above
281. A and B undertake to do a piece of work for Rs. 900. A can do it in 20 days and B can do it in 40 days. With the help of C, they finish it in 8 days. How much should C be paid for his contribution?
 (A) Rs. 180 (B) Rs. 272
 (C) Rs. 360 (D) None of the above
282. Which number will come in the place of (?) in following series?
 $2, -\frac{1}{2}, \frac{1}{8}, (?), \frac{1}{128}, \dots$
 (A) $-\frac{1}{32}$ (B) $\frac{1}{32}$
 (C) $-\frac{1}{64}$ (D) None of the above

283. એક સાંક્રિતિક ભાષામાં “*min jo par se*” નો અર્થ “get me a pen” ; “*jo se hon pe*” નો અર્થ “get a big hammer” ; “*min wo sot*” નો અર્થ “pen and pencil”. તો pen નો સંકેત કયો હશે ?
- (A) *jo* (B) *sot*
 (C) *min* (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
- ★ (284 થી 287 માટે નિર્દેશ) : દરેક પ્રશ્નમાં એક પ્રશ્ન અને બે વિધાનો (I) અને (II) આપવામાં આવ્યા છે. તમારે એ નિર્ણય કરવાનો છે, કે વિધાનોમાં આપવામાં આવેલ માહિતી આપેલા પ્રશ્નનો જવાબ આપવા પર્યાપ્ત છે કે કેમ ? તમારો જવાબ નીચે મુજબ આપો.
- (A) જો વિધાન (I) એકલું આપેલા પ્રશ્નનો જવાબ આપવા પર્યાપ્ત છે.
 (B) જો વિધાન (II) એકલું આપેલા પ્રશ્નનો જવાબ આપવા પર્યાપ્ત છે.
 (C) જો વિધાન (I) અને વિધાન (II) બન્ને સાથે આપેલા પ્રશ્નનો જવાબ આપવા પર્યાપ્ત છે.
 (D) જો વિધાન (I) અને વિધાન (II) બન્ને સાથે પણ આપેલા પ્રશ્નનો જવાબ આપવા પર્યાપ્ત નથી.
284. P, Q, R, S અને T પૈકી કોને સૌથી ઓછા માર્ક્સ મળ્યા ?
- (I) S ના માર્ક્સ ફક્ત R અને T થી ઓછા છે.
 (II) Q એ P કરતા વધારે માર્ક્સ મેળવ્યા છે.
 (A) વિધાન (I) એકલું આપેલા પ્રશ્નનો જવાબ આપવા પર્યાપ્ત છે.
 (B) વિધાન (II) એકલું આપેલા પ્રશ્નનો જવાબ આપવા પર્યાપ્ત છે.
 (C) વિધાન (I) અને વિધાન (II) બન્ને સાથે આપેલા પ્રશ્નનો જવાબ આપવા પર્યાપ્ત છે.
 (D) વિધાન (I) અને વિધાન (II) બન્ને સાથે પણ આપેલા પ્રશ્નનો જવાબ આપવા પર્યાપ્ત નથી.
285. જો X અને Y બે ભિન્ન પૂર્ણાંકો હોય અને તેમનો ગુણાકાર 30 હોય તો Xનું મૂલ્ય કેટલું થશે ?
- (I) X એક અચુગ્મ પૂર્ણાંક છે.
 (II) $X > Y$
 (A) વિધાન (I) એકલું આપેલા પ્રશ્નનો જવાબ આપવા પર્યાપ્ત છે.
 (B) વિધાન (II) એકલું આપેલા પ્રશ્નનો જવાબ આપવા પર્યાપ્ત છે.
 (C) વિધાન (I) અને વિધાન (II) બન્ને સાથે આપેલા પ્રશ્નનો જવાબ આપવા પર્યાપ્ત છે.
 (D) વિધાન (I) અને વિધાન (II) બન્ને સાથે પણ આપેલા પ્રશ્નનો જવાબ આપવા પર્યાપ્ત નથી.
286. સમાંતર શ્રેણીનું છઠ્ઠું પદ કયું છે ?
- (I) શ્રેણીના છઠ્ઠા થી બારમા પદોનો સરવાળો 77 થાય છે.
 (II) શ્રેણીના બીજાથી દસમા પદોનો સરવાળો 108 થાય છે.
 (A) વિધાન (I) એકલું આપેલા પ્રશ્નનો જવાબ આપવા પર્યાપ્ત છે.
 (B) વિધાન (II) એકલું આપેલા પ્રશ્નનો જવાબ આપવા પર્યાપ્ત છે.
 (C) વિધાન (I) અને વિધાન (II) બન્ને સાથે આપેલા પ્રશ્નનો જવાબ આપવા પર્યાપ્ત છે.
 (D) વિધાન (I) અને વિધાન (II) બન્ને સાથે પણ આપેલા પ્રશ્નનો જવાબ આપવા પર્યાપ્ત નથી.
287. અઠવાડિયાના કયા દિવસે પરીક્ષા યોજાયેલી છે?
- (I) પરીક્ષા સપ્તાહના અંતે (એટલે શનિવાર અને રવિવાર) નથી યોજવામાં આવી.
 (II) સોમવાર બાહ્ય પ્રવૃત્તિઓ અને બુધવાર સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ માટે હોય છે.
 (A) વિધાન (I) એકલું આપેલા પ્રશ્નનો જવાબ આપવા પર્યાપ્ત છે.
 (B) વિધાન (II) એકલું આપેલા પ્રશ્નનો જવાબ આપવા પર્યાપ્ત છે.
 (C) વિધાન (I) અને વિધાન (II) બન્ને સાથે આપેલા પ્રશ્નનો જવાબ આપવા પર્યાપ્ત છે.
 (D) વિધાન (I) અને વિધાન (II) બન્ને સાથે પણ આપેલા પ્રશ્નનો જવાબ આપવા પર્યાપ્ત નથી.

283. In a certain code language “*min jo par se*” means “get me a pen” ; “*jo se hon pe* “ means “get a big hammer” ; “*min wo sot*” means “ pen and pencil”. Then what is code for pen?
- (A) *jo* (B) *sot*
 (C) *min* (D) None of the above
- ★ (Directions for 284 to 287): Each question has a question and two statements (I) and (II). You have to decide, if the information given in the statements is sufficient to answer the question. Indicate your answer as
- (A) If statement (I) alone is sufficient to answer the question.
 (B) If statement (II) alone is sufficient to answer the question.
 (C) If statements (I) and (II) both together are sufficient to answer the question.
 (D) If statements (I) and (II) both together are not sufficient to answer the question.
284. Who has secured less marks among P, Q, R , S & T ?
- (I) S has secured less marks than only R and T.
 (II) Q secured more marks than P.
- (A) Statement (I) alone is sufficient to answer the question.
 (B) Statement (II) alone is sufficient to answer the question.
 (C) Statements (I) and (II) both together are sufficient to answer the question.
 (D) Statements (I) and (II) both together are not sufficient to answer the question.
285. What is the value of X, if X and Y are two distinct integers and their product is 30?
- (I) X is an odd integer
 (II) $X > Y$
- (A) Statement (I) alone is sufficient to answer the question.
 (B) Statement (II) alone is sufficient to answer the question.
 (C) Statements (I) and (II) both together are sufficient to answer the question.
 (D) Statements (I) and (II) both together are not sufficient to answer the question.
286. What is the 6th term of the Arithmetic sequence?
- (I) The sum of the 6th to the 12th term of the sequence is 77.
 (II) The sum of the 2nd to the 10th term of the sequence is 108.
- (A) Statement (I) alone is sufficient to answer the question.
 (B) Statement (II) alone is sufficient to answer the question.
 (C) Statements (I) and (II) both together are sufficient to answer the question.
 (D) Statements (I) and (II) both together are not sufficient to answer the question.
287. On which day of the week Exam is scheduled?
- (I) Exam is not scheduled on weekends (i.e Saturday and Sunday)
 (II) Monday is for outdoor activities and Wednesday is for Cultural activity
- (A) Statement (I) alone is sufficient to answer the question.
 (B) Statement (II) alone is sufficient to answer the question.
 (C) Statements (I) and (II) both together are sufficient to answer the question.
 (D) Statements (I) and (II) both together are not sufficient to answer the question.

288. 600 કિમીની હવાઈ મુસાફરીમાં ખરાબ હવામાનને કારણે વિમાનને ધીમું કરવામાં આવે છે. આ ટ્રીપ દરમ્યાન તેની સરેરાશ ઝડપ 200 કિમી/કલાક જેટલી ઘટાડવામાં આવે છે, જેને કારણે ઉડ્ડનનો સમય 30 મિનિટ જેટલો વધી જાય છે. તો મૂળ હવાઈ મુસાફરીનો સમય કેટલો હશે ?
- (A) 1 કલાક (B) 1.5 કલાક
(C) 2 કલાક (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
289. 2 માણસો અને 3 છોકરાઓ એક કામ 10 દિવસમાં તથા 3 માણસો અને 2 છોકરાઓ તે જ કામ 8 દિવસમાં કરે છે. તો 2 માણસો અને 1 છોકરો એ કામ કેટલા દિવસમાં પૂરું કરશે ?
- (A) 12 દિવસ (B) 13 દિવસ
(C) 14 દિવસ (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં.
290. જો બે સંખ્યાઓનો ગુણાકાર અને ગુ.સા.અ. અનુક્રમે 4107 અને 37 હોય, તો મોટી સંખ્યા કઈ હશે ?
- (A) 259 (B) 185
(C) 111 (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
291. 750ને નાનામાં નાની કઈ સંખ્યા વડે ગુણવાથી તે પૂર્ણ ધન બને છે ?
- (A) 24 (B) 36
(C) 48 (D) 60
292. $(272^2 - 128^2)$ નું વર્ગમૂળ :
- (A) 144 (B) 200
(C) 240 (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
293. કિંમત શોધો : $(4^{-1} + 3^{-1}) + 6^{-2} \times \frac{18}{11}$
- (A) $\frac{1}{4}$ (B) 1
(C) $\frac{1}{2}$ (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
294. એક દોરીનો ટૂંકડો 40 સેમી લાંબો છે. તેને 3 ટૂંકડાઓમાં કાપવામાં આવે છે. સૌથી લાંબો ટૂંકડો મધ્યમ લંબાઈના ટૂંકડા કરતા 3 ગણો છે અને સૌથી ટૂંકો ટૂંકડો સૌથી લાંબા ટૂંકડા કરતા 23 સેમી ઓછો છે. તો સૌથી ટૂંકા ટૂંકડાની લંબાઈ કેટલી હશે ?
- (A) 7 સેમી (B) 5 સેમી
(C) 4 સેમી (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
295. એક $12\text{cm} \times 15\text{cm} \times 18\text{cm}$ ના લંબઘન બ્લોકને કાપીને ચોક્કસ સંખ્યાના સરખા સમઘન બનાવવામાં આવે છે, તો આવા સમઘનની ઓછામાં ઓછી સંખ્યા
- (A) 60 (B) 120
(C) 180 (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં

288. In a flight of 600 km, an aircraft was slowed down due to bad weather. Its average speed for the trip was reduced by 200 km/hr and due to that the time of flight increased by 30 minutes. What is the duration of original flight?
- (A) 1 hour (B) 1.5 hours
(C) 2 hours (D) None of the above
289. 2 men and 3 boys can do a piece of work in 10 days while 3 men and 2 boys can do the same work in 8 days. In how many days can 2 men and 1 boy finish the work?
- (A) 12 days (B) 13 days
(C) 14 days (D) None of the above
290. If the product and H.C.F. of two numbers are 4107 and 37 respectively, then what is the greater number ?
- (A) 259 (B) 185
(C) 111 (D) None of the above
291. The least number by which 750 should be multiplied, so that it becomes a perfect cube?
- (A) 24 (B) 36
(C) 48 (D) 60
292. The square root of $(272^2 - 128^2)$ is :
- (A) 144 (B) 200
(C) 240 (D) None of the above
293. Find the value: $(4^{-1} + 3^{-1}) + 6^{-2} \times \frac{18}{11}$
- (A) $\frac{1}{4}$ (B) 1
(C) $\frac{1}{2}$ (D) None of the above
294. A piece of string is 40 cm long. It is cut into 3 pieces. The longest piece is 3 times as long as the middle-sized piece & the shortest piece is 23 cm shorter than the longest piece. How much is the length of the shortest piece?
- (A) 7 cm (B) 5 cm
(C) 4 cm (D) None of the above
295. A rectangular block of 12cm × 15cm × 18 cm is cut into an exact number of equal cubes, then least possible number of such cubes is _____ .
- (A) 60 (B) 120
(C) 180 (D) None of the above

296. નીચેના વિધાનો ધ્યાને લો.
 તથ્ય 1 : N ને ચાર બાળકો છે.
 તથ્ય 2 : બે બાળકોની આંખો વાદળી છે અને બે બાળકોની આંખો કથ્થઈ છે.
 તથ્ય 3 : બાળકો પૈકી અડધી છોકરીઓ છે.
 જો ત્રણેય વિધાનો તથ્ય હોય તો નીચે પૈકી કયા વિધાનો ચોક્કસપણે તથ્ય છે.
- I. ઓછામાં ઓછી એક છોકરીની આંખો વાદળી છે.
 II. બાળકો પૈકી બે છોકરાઓ છે.
 III. છોકરાઓની આંખો કથ્થઈ છે.
- (A) ફક્ત II (B) ફક્ત I અને III
 (C) ફક્ત II અને III (D) ઉપરના પૈકી એકપણ વિધાન તથ્ય નથી
297. હાઈસ્કૂલના ગણિત પ્રભાગમાં નવા અધ્યક્ષની નિમણૂકની આવશ્યકતા છે, જે પ્રવરતા પર આધારિત છે. W પાસે T કરતા ઓછી પ્રવરતા છે, પણ B કરતાં વધારે છે. R પાસે W કરતાં વધારે પ્રવરતા છે, પણ T કરતા ઓછી છે. T ને આ નોકરી જોઈતી નથી. તો ગણિત પ્રભાગનો નવો અધ્યક્ષ કોણ થશે ?
- (A) R (B) W
 (C) B (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
298. નીચે આપેલ માહિતિનો બહુલક શોધો:
 12, 17, 3, 14, 5, 8, 7, 15
- (A) 12 (B) 15
 (C) 17 (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
299. એક ફેરી પર 50 ગાડીઓ અને 10 ટ્રક છે. ગાડીઓનું સરેરાશ દળ 1200 કિલો અને ટ્રકોનું સરેરાશ દળ 3000 કિલો છે. તો તમામ 60 વાહનોનું સરેરાશ દળ કેટલું થશે ?
- (A) 1250 કિલો (B) 1500 કિલો
 (C) 1750 કિલો (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
300. બાકીની ત્રણ કરતાં અલગ પડતો વિકલ્પ શોધો.
- (A) યયાતિ (B) પ્રથમ પરિસૂતિ
 (C) ગીતાંજલિ (D) માનવીની ભવાઈ

296. Consider the following statements.

Fact 1: N has four children.

Fact 2: Two of the children have blue eyes and two of the children have brown eyes.

Fact 3: Half of the children are girls.

If all the three statements are facts, which of the following statements must also be a fact?

I. At least one girl has blue eyes.

II. Two of the children are boys.

III. The boys have brown eyes.

(A) II only

(B) I and III only

(C) II and III only

(D) None of the statements is a fact.

297. The high school math department needs to appoint a new chairperson, which will be based on seniority. W has less seniority than T, but more than B. R has more seniority than W, but less than T. T doesn't want the job. Who will be the new math department chairperson?

(A) R

(B) W

(C) B

(D) None of the above

298. Find the mode for data given below:

12, 17, 3, 14, 5, 8, 7, 15

(A) 12

(B) 15

(C) 17

(D) None of the above

299. On a ferry, there are 50 cars and 10 trucks. The cars have an average mass of 1200 kg and the trucks have an average mass of 3000 kg. What is the average mass of all 60 vehicles on the ferry?

(A) 1250 kg

(B) 1500 kg

(C) 1750 kg

(D) None of the above

300. Choose the option which is different from other three.

(A) Yayati

(B) Pratham Pratisruti

(C) Geetanjali

(D) Manvini Bhavai

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK